

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 13 (1416) 1977 KOVAS-MARCH 31

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

JAUNIMAS LAISVĖS FRONTE

Lietuvos laisvinimo fronte iki šiol vyrauja, galima sakyti, sehoji karta, augusi ir brendusi nepriklausomoje Lietuvoje. Mat, tai politinė sritis, kur reikia politinio išprusimo, o jaunimas tam nešas nei pribrendęs, nei pasirošęs. Taip buvo manoma politinėse išeivijos viršūnėse ir dėlto nedaug dėmesio kreipta į jaunąją kartą. Tiesa, VLIKo sudėtyje ilgainiui atsirado vienas kitas jaunosios kartos asmuo, bet visuomenės ir paties jaunimo mažai tebuvo pastebėti. Lietuvos laisvinimo problemos ir toliau pasiliko senimo privilegija. Politinės partijos pradžioje bandė įrikiuoti ir jaunosios kartos žmonių į savo eiles, bet be žymesnės sėkmės. Jaunimui, augančiam užsienio kraštuose, partinė veikla pasirodė neaktuali, neįdomi, nereikšminga. Politinės partijos taip ir liko be platesnės atfamos jaunimo eilėse. Jaunimas bendrinėje savo veikloje mažai tesidomėjo Lietuvos laisvinimu kaip politine problema. Du pirmieji pasaulio lietuvių jaunimo kongresai praėjo be didesnio dėmesio Lietuvos laisvinimui. Jie buvo kultūrinio-visuomeninio pobūdžio ir tik rezoliucijose platoniškai buvo paminėti ir politiniai klausimai. Posūkis pasirodė trečiajame jaunimo kongrese, kur Lietuvos laisvės klausimas jau iškilo programoje, svarstybose ir nutarimuose. Tai buvo palyginti stiprus žingsnis nauja linkme, kurios daug kas pasigedo.

* * *

Minėto žingsnio tęsinys buvo š.m. pradžioje surengtas jaunimo seminaras Niujorke. Inicijavęs ėmėsi VLIKas ir Pasaulio lietuvių Jaunimo Sąjungos centro valdyba. Abi organizacijos sutelkė rinktinio jaunimo būrį, kuris ištisą savaitę skyrė Lietuvos laisvės problemoms. Kvietiniai paskaitininkai dėstė tas problemas, supažindino su jomis jaunųjų atstovus ir tuo būdu atskleidė jiems naują veiklos perspektyvą, vedančią į pavergtos Lietuvos laisvinimą. Tai, žinoma, nereikšia, kad čia buvo atrasta nauja Amerika — jaunimas ir be to žinojo apie Lietuvos pavergimą, bet jis čia ryškiai pamatė, kad ligšiolinėje organizuoto jaunimo veikloje Lietuvos laisvinimui nebuvo teikiama pakankamai dėmesio, kad tai buvo gana didelė spraga. Lituanistinis švietimas, stovyklavimas, ansambliai, sportas ir panašūs dalykai yra esminiai, didžiai reikšmingi jauno lietuviu formavime, bet jie natūraliai turi vesti ir į pavergtos Lietuvos laisvinimo frontą. Jeigu jaunoji karta, suformuota daugiau ar mažiau lietuviškoje kultūroje, pasitenkina tikta kalbos pramokimu ir folklorinėmis apraiškomis, neatlieka pilnos lietuviu misijos išeivijoje. Jeigu jaunimas išeivijos lietuvis nemato Lietuvos pavergimo, jos kančių, persikėlimo, priespaudos, tai jis yra izoliuota šakelė, kuriai gresia tautinė mirtis. Gyvas tautos narys turi gyventi visos tautos gyvenimu ir dalyvauti bendroje jos kovoje.

* * *

Bet ar mūsų išeivijos jaunimas yra jautrus Lietuvos laisvės klausimui? Jis yra užaugęs pilnos laisvės kraštuose, kur kito žmogaus ar krašto pavergimas yra svetimi dalykai. Jam sunku tikėti, kad tauta ar kraštas gali būti pavergtas. Nevienas ir mūsų jaunuolių galvoja panašiai, kaip demokratiškai amerikiečiai, kurie tebsi, sakydami: jei tenai taip bloga, tai kodėl žmonės nenuverčia valdžios rinkimuose? Nors mūsų jaunimas nėra toks naivus, bet paviktas gyvenamosios aplinkos. Dėlto jaunimą reikia stipriau informuoti apie tikrąją būklę Lietuvoje ir įjungti į atitinkamus laisvinimo uždavinius. Kai jaunimas aiškiai pamato kovos reikala, atsiranda ir jautrumas, ir aktyvumas. Tai matėme pvz. S. Kudirkos, R. Kalantos ir kitais atvejais. Tik tas jaunimo įjungimas laisvės kovon turėtų eiti per pačias jaunimo organizacijas. Patirtis jau pakankamai parodė, kad partinis kelias yra mažiausiai veiksmingas. Gražios iniciatyvos rodo Pasaulio lietuvių Jaunimo Sąjunga, kuri savo centro valdyboje turi ir politinės veiklos koordinatorius. Padaryta gera pradžia, kuri ateityje turėtų palengvinti stiprėti ir rasti pakankamai atramos VLIKo ir kituose veiksmuose. Ta linkme einant, išeivijos jaunimas Lietuvos laisvinimo fronte bus ir geriau orientuotas, ir paskatintas, ir paruoštas. Sėkmingu atveju tai bus ir išeivijos, ir pavergtos Lietuvos laimėjimas.

KANADOS IVYKIAI

Nauji lėktuvai

Kanados krašto apsaugos min. B. Dansonas pranešė vyriausybės nutarimą pakeisti pasenusius karo aviacijos naikintuvus "CF-101", "CF-5" ir "CF-104", naudojamus Kanadoje ir Atlanto Sąjungai paskirtose kanadiečių eskadrilėse V. Vokietijoje bei Norvegijoje. Planuojama įsigyti 130-150 naujų naikintuvų, kurie bus bent dukart greitesni už garšą. Spėjama, kad jie kainuos apie \$2 milijonus, bet ši suma bus išleista tik per 10 metų. Pateikti pasiūlymus paprašytos keturios JAV ir dvi V. Europos lėktuvų gamyklos. Ši karta nebus reikalaujama, kad nupirktieji lėktuvai būtų gaminami Kanadoje su specialiu leidimu, tačiau bus stengiamasi, kad užsakymą laimėjusi firma savo kapitalu prisidėtų prie Kanados lėktuvų pramonės plėtimo. Su tokiu pasiūlymu jau yra sutikusių trys amerikiečių lėktuvų gamyklos. Kanada taipgi yra užsakiusi amerikiečių "Lockheed" firmoje 18 didžiųjų "Auroros", tipo lėktuvų sekti povandeniniams laivams. Jų vertė — bilijonas dolerių. Premjero P. E. Trudeau vyriausybė lig šiol buvo griežtai susvaržiusi krašto apsaugos biudžetą, vengė brangiai kainuojančių naujų ginklų. Spauda naują posūkį aiškina

kaip prisitaikymą prie Bendrosios Europos Rinkos šalių reikalavimų. Kai buvo pradėta siekti platesnių prekybinių ryšių su šia organizacija, gautas viešas pageidavimas, kad Kanada pirmiausia padidintų savo įnašą Atlanto Sąjungai. Krašto apsaugos min. B. Dansonas taipgi pasiskelbė, kad naujuoju jungtinių kariuomenių pajėgų štabo viršininku yra paskirtas viceadmiralas B. Fallsas, kuris šias pareigas perims iš pensijon išeinančio gen. J. Dextrazo rugsėjo 15 d.

"General Motors of Canada" bendrovė Ontario Londone gavo netikėtą užsakymą pagaminti Kanados kariuomenei 350 šarvuotų automobilių "Piranha" už \$171 milijoną. Iš viso jų planuojama įsigyti 700. Tų automobilių greitis saumonoje yra 62 mylios per valandą, vandenyje — 6,2 mylios. Juos galės naudoti Kanados karių daliniai Jungtinių Tautų taikos priežiūros tarnyboje, kariniuose veiksmuose ir prieš riaušinėlius Kanadoje, jeigu kada tokios riaušės kiltų. Konservatorių atstovas federaciniame parlamente M. Forrestallis padarė išvadą, kad skubus tokių šarvuotųjų įsigijimas yra susijęs su galimais neramumais Kvebeke. Šią mintį betgi (Nukelta į 6 psl.)

Ontario pramonės ir turizmo ministeris pakeltas etninės spaudos sąjungos garbės nariu. Iš kairės: buvęs Kanados ir Ontario etninės spaudos sąjungos pirm. dr. J. Kirschbaum, ministerijos pareigūnas G. Campbell McDonald, min. C. Bennett, Ontario etninės spaudos sąjungos pirm. V. Mauko. Nuotr. J. Kreilius

Lietuva jaunimo svarstybose

VLIKo surengtas seminaras jaunimo atstovams Niujorke politiniais klausimais

RASA RAZGAITIENĖ

Mūsų bendradarbi Niujorke

Vasario 26-27 d. Niujorke, Kultūros Židinyje, įvyko VLIKo rengtas politinis seminaras jaunimui. Dalyvavo 37 jaunuoliai. Partijos globojo 14. Pasaulio lietuvių Jaunimo Sąjungos rekomenduotų buvo 23. Keletas VLIKo valdybos ir tarybos narių dalyvavo svečiai. Jaunimas suvažiavo iš įvairių Amerikos ir Kanados miestų (vienas dalyvis net iš Vokietijos). Visos savaitgalio išlaidos buvo padengtos VLIKo.

Išvadines mintis

Seminaras prasidėjo šeštadienio rytą su sveikinimais iš VLIKo ir PLJS. Jurgis Valaitis, VLIKo vicepirmininkas, tuo metu ėjęs pirmininko pareigas, kalbėjo apie savaitgalio tikslą: pasvarstyti, ką dabartinis jaunimas galėtų dirbti Lietuvos laisvei, kokių būdu VLIKas galėtų padėti ir kaip galima būtų spręsti jautrų bendradarbiavimo klausimą. Viktoras Nakas, PLJS politinės veiklos koordinatorius, savo sveikinime priminė, kad pirmoji iniciatyva tokiam suvažiavimui kilo 1975-1976 m. jaunimo kongrese P. Amerikoje. Lig šiol jaunimas buvo kritikuojamas, kad per daug šneka ir nieko nedaro, o vyresnieji vis nedrįso ištiesti rankos ir įtraukti jaunimą į politinę veiklą.

Lietuvos valstybingumas

Pirmoji paskaita "Laisvinimo institucijų apžvalga" buvo Broniaus Bieliuko. Joje jis davė VLIKo, Lietuvos Laisvės Komiteto, Amerikos lietuvių Tarybos ir Pasaulio lietuvių Bendruomenės istorines apžvalgas nuo rezistencijos laikotarpio ligi šių dienų. Į klausimus atsakė B. Bieliukas ir J. Valaitis. Jie lietuvių organizacijų įsijungimą į VLIKą, partijų reformą, praktinę VLIKo veiklą ir t.t.

Dr. Bronius Nemickas kalbėjo tema "Lietuvos valstybingumo klausimas". Valstybė esą susidaro iš trijų pagrindinių elementų — tautos, teritorijos ir valdžios. Tauta valstybiškai sąmonėja, ir tas sąmonėjimas veda ją prie valstybės įsteigimo tautiniu pagrindu. Tuomet ji tampa tarptautinės bendruomenės nare. Lietuvos, vienos iš seniausių Europoje valstybių, tautinį sąmoningumą sudarė senas valstybingumas kartu su nepriklausomybės atgavimu. Svarstybos lietuvių nepriklausomumą, grupės, bendros kategorijos žmonės (pvz. etninė grupė), su kuriais jis turi pozityvų norą identifikuotis. Amerikos jaunuolis turi prieš akis dvi skirtingas kultūrinio identiteto sąvokas: didžiosios amerikiečių bendruomenės ir lietuvių mažumos. Kadangi individas siekia balanso, stengiasi sumažinti skirtumus tarp tų dviejų identiteto sąvokų. Tai

galima padaryti: a. pasitraukiant iš lietuvių mažumos, b. nepriimant Amerikos bendruomenės ir taip atsisakant aplinkos, c. jas suderinant. Suderinime didesnė vertė gali būti skiriama lietuviškam ar amerikietiškam gyvenimui. Šį sprendimą nulemia a. šeimos įtaka, kurioje vyksta paruošimas į bendruomenę, b. įsijungta grupė ir jos atsparumas prieš "bendrą priešą" — nepažįstamą, šiuo atveju Amerikos bendruomenę, ir c. to jaunuolio noras pasiekti naują socialinę formą.

J. Kisieliūtė pateikė psichologo kun. dr. Kęstutis Trimaiko surinktus anketos duomenis klausimais, kurie rodo, kiek lietuvių studentas skiriasi nuo tėvų, vertindamas Lietuvą ir gyvenimą krašte. Okupuotos Lietuvos jaunuolio identitetas plaukia iš tautybės ir patriotizmo. Lietuvių bė priklauso ne tik nuo nusistatymo, bet ir nuo pasipriešinimo. Tautybė yra viena forma sąmonės, kuri jungia žmones. Jos pagrindinis elementas yra žmogaus valia. Patriotizmas auga, kai yra pergyventi bendri jausmai, ypač kentėjimas. Patriotizmas yra įkvėpamas šeimoje ir tęsiamas per socialinius kontaktus. Pasipriešinimas vyksta prieš aktyvų asimiliacijos procesą. Kadangi Amerika neaktyviai vykdo asimiliaciją, nėra prievartos, ir todėl nėra pasipriešinimo.

Amerikos jaunuolis skatinamas pareikšti nuomonę, skaityti ir t.t. Laisva aplinka jį paveikia ir laisvai galvoti. Lietuvos jaunuolis yra uždraudęs ir atsargus. Jam skelbti nuomonės yra nerealu.

Priešpanda paveikia individo psichologiją. Nukrypimas nuo psichologinių normų pasireiškia išorėje — pvz. per agresyvumą arba viduje — pvz. per alkoholizmą. Lietuvos jaunuolis yra veikiamas laisvės stokos, asmeninės priespaudos, izoliacijos nuo laisvojo pasaulio, mokymo nepasitikėti vienas kitu ir tuo būdu stumiamas į nusivylimą. Jis pradeda neapkęsti to, kuris jį spaudžia. Taip kyla patriotiško jausmas. Tai liudija Kauno demonstracijos, Kalantos susidėginimas, "Kronika". Amerikos jaunuolis neįsijungia priešpaudos, o sovietų sistema slepia jį. Dėlto jis identifikuojasi save ne su didele sovietų tauta, bet su maža savo tauta.

Patriotizmo jausmas yra glaudžiai susijęs su religija. Nors straipsnių Lietuvoje prieš religiją yra daug, religijos pergyvenimas (Nukelta į 3-ąją psl.)

galima padaryti: a. pasitraukiant iš lietuvių mažumos, b. nepriimant Amerikos bendruomenės ir taip atsisakant aplinkos, c. jas suderinant. Suderinime didesnė vertė gali būti skiriama lietuviškam ar amerikietiškam gyvenimui. Šį sprendimą nulemia a. šeimos įtaka, kurioje vyksta paruošimas į bendruomenę, b. įsijungta grupė ir jos atsparumas prieš "bendrą priešą" — nepažįstamą, šiuo atveju Amerikos bendruomenę, ir c. to jaunuolio noras pasiekti naują socialinę formą.

J. Kisieliūtė pateikė psichologo kun. dr. Kęstutis Trimaiko surinktus anketos duomenis klausimais, kurie rodo, kiek lietuvių studentas skiriasi nuo tėvų, vertindamas Lietuvą ir gyvenimą krašte. Okupuotos Lietuvos jaunuolio identitetas plaukia iš tautybės ir patriotizmo. Lietuvių bė priklauso ne tik nuo nusistatymo, bet ir nuo pasipriešinimo. Tautybė yra viena forma sąmonės, kuri jungia žmones. Jos pagrindinis elementas yra žmogaus valia. Patriotizmas auga, kai yra pergyventi bendri jausmai, ypač kentėjimas. Patriotizmas yra įkvėpamas šeimoje ir tęsiamas per socialinius kontaktus. Pasipriešinimas vyksta prieš aktyvų asimiliacijos procesą. Kadangi Amerika neaktyviai vykdo asimiliaciją, nėra prievartos, ir todėl nėra pasipriešinimo.

Amerikos jaunuolis skatinamas pareikšti nuomonę, skaityti ir t.t. Laisva aplinka jį paveikia ir laisvai galvoti. Lietuvos jaunuolis yra uždraudęs ir atsargus. Jam skelbti nuomonės yra nerealu.

Priešpanda paveikia individo psichologiją. Nukrypimas nuo psichologinių normų pasireiškia išorėje — pvz. per agresyvumą arba viduje — pvz. per alkoholizmą. Lietuvos jaunuolis yra veikiamas laisvės stokos, asmeninės priespaudos, izoliacijos nuo laisvojo pasaulio, mokymo nepasitikėti vienas kitu ir tuo būdu stumiamas į nusivylimą. Jis pradeda neapkęsti to, kuris jį spaudžia. Taip kyla patriotiško jausmas. Tai liudija Kauno demonstracijos, Kalantos susidėginimas, "Kronika". Amerikos jaunuolis neįsijungia priešpaudos, o sovietų sistema slepia jį. Dėlto jis identifikuojasi save ne su didele sovietų tauta, bet su maža savo tauta.

Patriotizmo jausmas yra glaudžiai susijęs su religija. Nors straipsnių Lietuvoje prieš religiją yra daug, religijos pergyvenimas (Nukelta į 3-ąją psl.)

galima padaryti: a. pasitraukiant iš lietuvių mažumos, b. nepriimant Amerikos bendruomenės ir taip atsisakant aplinkos, c. jas suderinant. Suderinime didesnė vertė gali būti skiriama lietuviškam ar amerikietiškam gyvenimui. Šį sprendimą nulemia a. šeimos įtaka, kurioje vyksta paruošimas į bendruomenę, b. įsijungta grupė ir jos atsparumas prieš "bendrą priešą" — nepažįstamą, šiuo atveju Amerikos bendruomenę, ir c. to jaunuolio noras pasiekti naują socialinę formą.

galima padaryti: a. pasitraukiant iš lietuvių mažumos, b. nepriimant Amerikos bendruomenės ir taip atsisakant aplinkos, c. jas suderinant. Suderinime didesnė vertė gali būti skiriama lietuviškam ar amerikietiškam gyvenimui. Šį sprendimą nulemia a. šeimos įtaka, kurioje vyksta paruošimas į bendruomenę, b. įsijungta grupė ir jos atsparumas prieš "bendrą priešą" — nepažįstamą, šiuo atveju Amerikos bendruomenę, ir c. to jaunuolio noras pasiekti naują socialinę formą.

Pasaulio įvykiai

NAUJUOJU INDIJOS PREMJERU BUVO PRISAIDINTAS LIAUDIES partijos vadas Morarijus Desajas, buvęs Mahatmos Gandhi mokyns, turintis jau 81 metus amžiaus. Parlamento rinkimus laimėjo jo partijos sudarytas blokas, pravedęs 293 atstovus į 542 vietų parlamentą. Buvusios premjerės I. Gandhi kongreso partija parlamentan grįžo tik su 152 atstovais. Rinkimuose krito pati I. Gandhi ir jos sūnus Sanjay. Kartu su buvusią premjerę I. Gandhi skaudaus pralaimėjimo susilaukė ir Maskvą garbinantys komunistai su savo pasenusiu vadu S. A. Dange. Ligšioliniame parlamente jie turėjo 23 atstovus, kurių skaičius dabar sumažintas iki 7. Komunistai premjerę I. Gandhi ir jos kongreso partiją rėmė nuo 1971 m., kai Indija pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Sovietų Sąjunga. Santykiai, tiesa, pablogėjo 1975 m., premjeriui I. Gandhi paskelbus pavojaus stovį ir pradėjus Indiją valdyti diktatoriškomis priemonėmis. Tačiau ir šiuose parlamento rinkimuose Maskvai ištikimi partiečiai vadovavosi šūkiu: "Indira yra bloga, bet opozicija dar blogesnė!" Tuo tarpu prokinietiškieji Indijos komunistai atvirai pasisakė už opozicinės liaudies partijos koaliciją ir dėlto parlamentan grįžo su 20 atstovų, praradę tik 5. Naujasis premjeras M. Desajas rinkiminiame vajuje prabilo apie Indijos posūkį nuo Sovietų Sąjungos. Susilaukęs pergalės ir tapęs penktuoju Indijos premjeru, M. Desajas žada peržiūrėti specialius Indijos ryšius su Sovietų Sąjunga, laikytis pilno neutralumo užsienio politikoje. Jis jau išėjo į JAV, ir Sovietų Sąjungą neikišiosies į Indijos vandenyną, kur pastaraisiais metais buvo prasidėjusios minėtųjų dviejų šalių karo laivyno varžybos. Premjero M. Desajo pergalė šiek tiek drumsčia jo liaudies partijos koalicijoje pasireiškęs kaikiurių vadų staigus atvėsimas. Sudarydamas ministrų kabinetą, keletas ministerijas paliko be ministrų, jas tikėdamasis užpildyti tokiomis vadais.

POSŪKIS Į KAIRE

Prancūzijos miestų savivaldybių rinkimus laimėjo kompartijos vado G. Marchaiso ir socialistų vado F. Mitterando sudaryta kairiųjų grupių koalicija. Iš 221 miesto, kur gyventojų skaičius prašoka 30.000, i koalicijos rankas pateko net 156. Socialistai dabar valdys 82 miestus, komunistai — 71, nepriklausomi kairieji — 3. Kairiųjų koalicija rinkimuose gavo 51% balsų, gaullistai ir prez. V. G. d'Estaing nepriklausomi respublikininkai — 47%. Paryžiuje rinkimus laimėjo buvęs gaulistų premjeras J. Chiracas, tapdamas sostinės burmistru. Posūkis į kairę savivaldybių rinkimuose gali baigtis komunistų ir socialistų koalicijos pergalę 1978 m. įvyksiančiuose parlamento rinkimuose.

PASITIKĖJIMO KLAUSIMAS

Pasitikėjimo klausimą darbičių premjero J. Callaghano vyriausybė Britanijos parlamente iškėlė opozicinės konservatorių partijos vadovė M. Thatcher. Premjerę J. Callaghaną, turintį tik vieno darbičio daugumą parlamente, nuo pralaimėjimo išgelbėjo su liberalų vadu D. Steelu pasiektas politinio bendradarbiavimo susitarimas. Šiam tikslui yra sudarytas jungtinis darbičių ir liberalų komitetas, kuriame bus aptariami premjero J. Callaghano planai. Bent šios parlamentinės sesijos metu darbičius rems 13 liberalų atstovų. Susitarimo dėka premjeras J. Callaghanas pasitikėjimo klausimą lengvai laimėjo 322:298 balsų santykiu, laikinai užsitikrindamas savo mažumos vyriausybės egzistenciją.

L. BREŽNEVO GRASINIMAS

Į JAV prez. J. Carterio pastangas užtarti disidentus Sovietų Sąjungoje reagavo pati kompartijos vadas L. Brežnevas XVI-jame profsąjungų kongrese pasakyta kalba. Pasak L. Brežnevo, Sovietų Sąjunga netoleruos jokio kišimosi į savo vidaus reikalus. Tokiose aplin-

kybėse normalių santykių vystymas esąs neįmanomas. Šie jo žodžiai, atrodo, buvo įspėjimas prez. J. Carteriui nelaukti nieko gero iš valstybės sekretoriaus C. Vance apsilankymo Maskvoje ir jo pokalbių naujosios ginklų suvaržymo sutarties klausimu. Į L. Brežnevo grasinimą reagavo Baltųjų Rūmų spaudos sekr. J. Powellis, pasiūlydamas viešas JAV ir Sovietų Sąjungos principų, diskusijas. Senatoriaus A. Cranstono teigimu, prez. J. Carteris ir toliau žada laikytis kietos linijos disidentų klausimu. Tai liudijanti jo pastaba: "Kai kurie amerikiečiai rūpinasi kiekviena Brežnevo nusišaukėjimu..."

PARTIEČIŲ OFENZIVA

Afrikoje lankėsi Kubos diktatorius F. Castro, užsukdamas ir Angolon, kur prokomunistinis prez. A. Neto pergalės yra susilaukęs tik Kubos karių dėka. Tanzanijoje F. Castro pareiškė, kad jo kariai nieko bendro neturi su invazija Zairan, buvusian belgų Kongan. Į pietinę Zairo dalį yra įsiveržę keli tūkstantčiai buvusių katan-giečių, apginkluotų sovietiniais ginklais. Atrodo, jie nori užimti vario kasyklomis turtingą buvusią Katangos provinciją, kuri su savo vadu M. Čombe bandė atsiskirti nuo Kongo nepriklausomybės pradžioje. Sekdamas F. Castro pėdomis, Tanzanijoje, Zambijoje ir Mozambike viešėjo Sovietų Sąjungos prezidentu vadinamas augščiausio sovieto pirm. N. Podgoras. Abu svečiai žadėjo paramą juodiesiems partizanams, kovojantiems Rodezijoje ir Namibijoje. F. Castro ir N. Podgoras atsilankymas pietinėse Afrikos valstybėse perša mintį, kad L. Brežnevas ten žada plėsti Sovietų Sąjungos įtaką.

TEISMAS LENINGRADE

Penkerius metus griežto režimo darbo stovykloje belgiui Antoonui Pypei paskyrė Leningrade įvykęs teismas už antisovietinių atsisakymų dalinimą šio miesto universitete. Jis buvo suimtas 1976 m. gruodžio 23 d. Kaltintojos Inesos Kutakovos teigimu, A. Pype yra narys flamų komiteto, kovojančio už R. Europos nepriklausomybę, turėjęs ryšius su Liaudies Darbo Unija, Paryžiuje veikiančia rusų organizacija. Leningradan buvo atsivežęs 2.000 atsisakymų, puolančių Sovietų Sąjungos užsienio politiką, demokratines laisves. Teismas buvo išleistas ir vienas vakarietiškas žurnalistas. Savo pranešime jis pabrėžia, kad A. Pype gynimosi kalboje rėmėsi Helsinkio konferencijos nutarimais, užtikrinusiais keitimąsi informacija. Belgijos diplomatai nesitiki, kad jų tautietis susilauks teismo ir tokios griežtos baudmės, nes Belgijoje politinių atsisakymų platinimas nėra laikomas nusikaltimu.

REKORDINE NELAIKME

Kanarų salų aerodrome susidūrė du didieji "Boeing 747" lėktuvai, priklausę amerikiečių "Pan American" ir olandų "KLM" bendrovėms. Amerikiečių lėktuvas užvažiavo ant kylančio olandų lėktuvo tako. Abiejuose lėktuvuose su įgulos nariais buvo 643 keleiviai. Zuvusių skaičius prašoka 600.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė—\$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

★ **POPIEZIUS PAULIUS VI** pasiuntė užuojautos telegramą anglikonų primui Canterbury arkiv. Donald Coggan dėl arkiv. Janani Luwum mirties Ugandoje. Spėjama, kad arkiv. Luwum buvo nužudytas pafies Ugandos diktatoriaus Idi Amin Dada ranka. Tai įvyko dėl jo ir eilės kitų anglikonų vyskupų pareikšto protesto krikščionių persekiojimo klausimu Ugandoje. Savo telegramoje popiežius pavadino žuvusį arkivyskupą tauriu ganytoju Anglikonų Bendrijoje ir pareiškė meldžiasis už visus Anglikonų Bendrijos vyskopus bei tikinčiuosius, ypač už arkivyskupo Luwum ganytuosius Ugandoje.

★ **KUN. THOMAS KELLY, OP.** 45 m. amžiaus, paskirtas naujuoju JAV vyskupų konferencijos sekretoriumi. Šią vietą jis perima iš vysk. James Rausch, kuris buvo paskirtas Phoenix vyskupu Arizonoje. Netrukus kun. Kelly gali tapti vyskupu, nes panašiai atsitiko ir su vysk. Rausch, kuris tas pareigas buvo perėmęs iš arkiv. Bernardino, dar būdamas kunig. Kun. Kelly yra K. Bendrijos teisės specialistas, darba-vešis dominikonų vienuolijos vadovybėje ir Vašingtono apaštalinėje delegatūroje, o paskutiniu metu buvo JAV vyskupų konferencijos sekretoriaus vysk. Rausch padėjėjas.

★ **KUN. HANS KUENG**, pagarsėjęs savo kontroversiniais teologiniais raštais, turėjo pasikalbėjimą su Kolo elno kardinolu Josef Hoeffner, Mainco kardinolu Hermann Volk, V. Vokietijos vyskupų atstovu vysk. Josef Hameyer ir Rottenburgo vyskupu Georg Moser. Pokalbyje buvo pasikeista mintimis ryšium su kun. Kueng naujausiai išleista knyga "Christ Sein". Kun. Kueng sutiko su kardinolų ir vyskupų siūlymu — metų laikotarpyje išleisti kitą knygą, papildančią "Christ Sein" knygą o mintis ir paryškinančią nesusipratimus keltančias vietas. 1975 m. Vatikano doktrinos konferencija buvo paskelbusi perspėjimą apie pavojingąs sampratas kun. Kueng karysė popiežiaus neklaidingumo, Eucharistijos ir Kunigystės klausimais. Kai jo paskutiniosios knygos "Christ Sein" italiskasis vertimas pasirodė praėjusį pavasarį, Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" smarkiai tą knygą kritikavo. To straipsnio autorius — Laterano profesorius kun. Gianbattista Mondin pareiškė, jog kun. Kueng savo raštais nepripažįsta Kristaus dievybės. Pastaruoju metu ši knyga jau yra išleista anglų kalba: "On Being a Christian".

★ **LAISKE IŠ MARIJAMPOLĖS** rašo (data nepažymėta): Vakar atšventėm Dievo tarną ark. Jurgio Matulaičio mirties sukaktuves. Koks džiaugsmas! Suvažiavę buvo apie 70 kunigų, du vyskupai... Gražiausiai kalbėjo J. E. vysk. Sladkevičius. Jo žodžiais tariant, jei arkivyskupo būtų nebuve, tai daug dalykų būtų nebuve... Jei Marija būtų pabijojusi eiti kalnų takučių lankyti šv. Elzbiėtos, šiandie būtume neturėję tos gražios giesmės Magnificat... Jis skatino ir mus eiti drąsiai tuo siauru

A+A**Antanui Elvikiui**

mirus, jo žmoną SOFIJĄ, sūnų ANTANĄ su žmona ir dukrą ONUTĘ nuoširdžiai užjaučiame —

*"Gyvaratas"***Mobawk Furniture Ltd.****PILNAS NAMU APSTATYMAS***Nemokamas pristatymas į namus.*

- ★ Elektros reikmenys
- ★ Televizijos aparatai
- ★ Skalbimo mašinos
- ★ Vaikų baldai
- ★ Įvairūs kilimai
- ★ Saldytuvai
- ★ Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- ★ Siuvamos mašinos
- ★ Rašomos mašinelės

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Ar kalta tauta dėl žydų naikinimo?

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Žydų gelbėjimas Lietuvoje

Antrajam, pasauliniam karui prasidėjus, Pabaltijo srityje paskui reguliarią vokiečių kariuomenę žygiavo speciali hitlerinų dalinių kariuomenė — vadinamoji Einsatzgruppe. Pabaltijo valstybėse veikė tų dalinių grupė A. Ji buvo suskirstyta į mažesnius vienetus, kuriems vadovavo SD (Sicherheits Dienst) grupių viršininkai.

Prieš pradėdama karą, hitlerinė Vokietija iš anksto suorganizavo specialius dalinius žydams naikinti. Einsatzgrupių ir jos vadų uždavinys buvo ne vien žydus naikinti, kaip teisingai pastebi R. Ainsztein, bet ir sunaikinti okupuotuose kraštuose visus kitus naciams nepageidaujamus asmenis. (R. Ainsztein, Resistance in Nazi — Occupied Eastern Europe, 1974 m., 22 psl.). R. Ainsztein gimęs Vilniuje, bet pasaulinio karo metu gyveno Anglijoje. Jis nevisuotinai kaltina lietuvius dėl žydų naikinimo, bet tik lietuvių nacionalistus ir fašistus. Žinoma, savokos "nacionalistas" ir "fašistas" taip pat yra labai tšios ir plačios apimties, todėl, taip kalbant, galima ir daug nekaltų žmonių pakaltinti.

Bet Dov Levin, 1925 m. gimęs Kaune ir tik 1945 m. atsiradęs Izraelyje, matė ir išgyveno bolševikų ir nacių okupacijas Lietuvoje. Jis savo straipsniuose "Journal of Baltic Studies" (1975 m., VI t., 4 nr.) — Participation of the Lithuanian Jews in the Second World War ir "Tėviškės Žiburiuose" 1976 m. liepos 8 d. — "Faktai kaltina" labai neobjektyviai kaltina lietuvių tautą dėl žydų naikinimo. Straipsnio pradžioje "Baltic Studies" žurnale (301 psl.) Dov Levin tvirtina, kad Lietuvos žydai daug prisidėjo kovodami už Lietuvos nepriklausomybę. Bet ir dėl šio D. Levino tvirtinimo tenka abejojti, o reikia patikėti Lietuvos žymaus mokslininko, teisininko ir kultūros istoriko M. Romero tvirtinimu, kad dėl Lietuvos nepriklausomybės kovoję vieni lietuviai, o Lietuvos mažumos — lenkai, žydai, rusai, vokiečiai — arba laikėsi nuolašiai, arba buvo priešingi lietuvių laisvės kovoms.

Dov Levino tvirtinimu, Lietuvos žydai Sovietų Rusijos okupaciją laikė mažesne blygybe, negu nacių okupacija. Žydų nusiteikimas dėl okupacijų nebūtų sukėlęs nepasitenkinimo lietuviuose, jei ne jų labai aktyvūs bendradarbiavimas su Sovietų Rusijos valdžios organais ir ypač su saugumo organais, tardant suimtuosius lietuvius, rengiant deportuotinių asmenų sąrašus, dirbant politrukų darbą įstaigose ir t. t. Žydų bolševikų laikysena pirmuoju bolševikmečių kėle gyventojuose antisemitizmą ir stūmė neatsakingus asmenis į bendradarbiavimą su naciais. Nors SS (Schutz - Staff) Standartenfuierer Jaeger pirmajame raporte savo viršininkams rašė apie vadinamuosius "spontaniškus" žydų žudymus Lietuvoje, bet drauge jis pabrėžė, kad "spontaniškos" žydų žudynės buvo vykdomos pagal jo direktyvas ir įsakymus. (L. Steinberg, Not as a Lamb, 1974 m., 239 psl.).

Sovietų Rusijos okupuotoje Lietuvoje žydai komunistų partijos nariai ir jų ideologijai pritarantieji, augstose pareigose esantieji nebuvo atsargūs. Net ir toliau numatantieji politikai tik daugiausia įgavo turima valdžios galia. Jie dažnai džiaugėsi Lietuvos valstybėje ir lietuvių ištikusia nelaime ir nežinia kodėl reiškė panieką lietuviams, pravarėdžiuodami visus "smetonininkais", "fašistais" ir pan.

Karo išvakarėse, 1941 m. gegužės 13 d., Hitleris paskelbė kariuomenės viršininkams slap- tą įsakymą ir iš anksto suteikė teisę karo vadams taikyti kolektyvines bauses nukariaujamo krašto gyventojam bei bausti juos mirtimi. Hitleris taip pat pažadėjo protekciją kariuomenės dalinių vadams, kurie dalyvaus baudžiamose ekspedicijose prieš vietos gyventojus. Čia minimąjį slapta įsakymą Hitleris dar papildė 1941 m. birželio 6 d. įsakymu, vadinamuoju komisarų įsakymu — "Kommissarbefehl" — teise žudyti bolševikų komisarų, pabrėždamas komisarų, kaip bolševizmo ramsčių, vaidmenį ir svarbą.

Vadovaujantis šiais slaptais įsakymais, Lietuvoje pirmomis nacių okupacijos dienomis buvo išžudyta ne tik daug žydų ko-

Pranas Čepėnas

munistų, bet ir lietuvių komunistų ir nekomunistų, nes pradžioje okupacijos pakako mažiausio įskundimo, kad žmogus būtų sušaudytas (L. Dawidowicz, The War Against the Jews, 1933-1945, 1975 m., 123 psl.).

Vokiečių kariniai daliniai nelaisvėn paimituosius rusų kariuomenės politinius komisarų išskirdavo iš kitų karių belaisvių ir atiduodavo nacių SS daliniams likviduoti. SS daliniams taip pat buvo slapta įsakyta skatinti okupuotų vietovių gyventojuose antisemitinę akciją ir paskui skelbti, kad žydus naikina patys vietos gyventojai, šiuo atveju patys lietuviai, bet ne vokiečių SS daliniai (J. Noakes ir G. Fridham, Documents on Nazism 1914-1945, 1975 m., 621-622 psl.).

Iš viso žydų ir kitų tautų naikinimo plano sudarytojai ir vykdytojai buvo vokiečiai naciai, tačiau pradžioje, vykdam šį planą, jie stengėsi savo dalyvavimą nuslėpti ir sudaryti visuomeninę opiniją, kad vokiečių okupuotuose kraštuose žydus ir komunistus "spontaniškai" žudė tų kraštų žmonės. Todėl žygiuoją su vokiečių kariuomene nacių policijos būriai, užėmus bet kurį miestą, jau pirmomis valandomis stengdavosi sukurstyti pogromus prieš žydus. Tačiau policijos operatyvinės grupės A SS Brigadefuerer dr. Stahlecker 1941 m. spalio 15 d. savo ataskaitoje viršininkams skundėsi, jog nacių policijai sunkiai sekėsi sukurstyti vietos antisemitinės jėgas. Taip pat jis pranešė, kad, pavykus kur nors pogromą sukelti, nacių policija fotografuodavo ir filmuodavo, "užfiksuodama" Pabaltijje pirmuosius "stichinius" žydų ir komunistų žudymus, kuriuos vykdė patys lietuviai ir latviai. (Masinės žudynės Lietuvoje, 1973 m., 17-19 psl.).

Kad vėliau pagalbinėje nacių policijoje buvo lietuvių, latvių, lenkų, rusų ir kitų ir kad naciai galėjo panaudoti tokius dalinius įvairiems nusikaltimams atlikti, to niekas neginčija. Tačiau reikia pridurti, kad tokiuose daliniuose dalyvavo įvairių vokiečių okupuotų tautų vyrų. Visuomenė smerkė visur panašų policinių dalinių nusikaltimus darbus. Reikia pasakyti, kad ir į žydų geto policiją susirado kandidatų žydų daugiau, negu jų reikėjo. (L. B. Fischer, Warsaw ghetto, 1945 m., 41 psl.). Bet Dov Levin savo straipsny "Tėviškės Žiburiuose", kaip pagrindinius žydų nelaimių kaltininkus, mini tik lietuvius, o ne vokiečius nacius ar kitus.

Yra žinoma, kad vokiečių okupacijos metu ir patys žydai bendradarbiavo su naciais. Čia paminėtinas Vilniaus geto komendantas ir žydų policijos viršininkas žydą Jokūbas Gencas (Gens), kuris laikui bėgant veikaluose yra laikomas kartais Lietuvos, kartais Lenkijos kariuomenės karininku ir Lietuvos kalėjimų viršininku. Iš tikrųjų Gencas Lietuvos kariuomenėje buvo tik leitenantas, o vėliau tik žemo laipsnio Kauno kalėjimo valdininkas. Jis pasižymėjo Vilniaus žydų gete kaip tikras žydų "viešpats". Pavyzdžiui, Gencas kartą pasiuntė iš Vilniaus geto 30 žydų policininkų į Ašmeną. Jiems vadovavo žydas Desler. Ašmenoje šie žydų policininkai kelias dienas girtavo, linksminosi su moterimis, o 1941 m. spalio 23 d. septyni šių Genco žydų policininkai ir aštuoni pagalbinės vokiečių policijos talkininkai, Ainszteinu vadinami lietuviškai, Ašmenoje visi drauge sušaudė 410 senų ir ligotų žydų (R. Ainsztein, Jewish Resistance in Nazi — Occupied Eastern Europe, 1974 m., 507, 515 psl.).

Taip pat žinoma, kad kaikiuriams žydams, Vilniaus geto policininkams, vokiečiai patikėjo ginklą, kurie kartais patys priešinusius jų įsakymams žydus šaudydavo. Šiaulių gete žydas Mazoveckį 1943 m. birželio mėn. pakorė du žydai. (Masinės žudynės Lietuvoje, 1973 m., 344 psl.).

Suminėjau čia tik kelis skaudžiausius Lietuvos žydams įvykius, kai aplinkybių priversti patys žydai šaudė ir korė žydus. Noriu paklausti Dov Levina, kurią tautą jis šiais atvejais kaltintų?

Lietuvių tautos garbei noriu priminti Pasvalio įvykį. Į Pasvalio getą buvo sutelkta apie 4.000 žydų. Nors naciai norėjo Pasvalio getą skubiai likviduoti, bet

ten naciai nesurado talkininkų lietuvių, kurie būtų sutikę žydus žudyti (S. Binkienė, "Ir be ginklo kariai", 1967 m., 271-272 psl.).

Išuos Dov Levino kaltinimus atsiliepė straipsniais spaudoje ne tik didelis skaičius užsienyje gyvenančių lietuvių, bet ir kaikiurie okup. Lietuvos bolševikai istorikai. Antai P. Staras, recenzuodamas Z. A. Brown ir Dov Levino knygą "The Story of one Underground" 1962 m., rašė:

Knygoje nusilepiama, kad reakcinės žydų grupuotės ragino žydų darbo žmones nekovoti prieš hitlerinę okupaciją, kludė žydams, žydų jaunimui išeiti iš žydų geto į partizanų būrius, kurstė neapykantą broliškoms tautoms ir nepasitikejimą jomis, išduodavo žydus komunistus, kurie organizavo žydų jaunimą bėgti iš geto į partizanų būrius.

Vartojant paties Dov Levino metodą, galima ir žydus, bent sionistus, palaikyti Gestapo bendradarbiais, nes žydų "Betar" organizacijos narys Averbach tarnavo geto policijoje ir 1943 m. padėjo Gestapui išaiškinti geto pasipriešinimo judėjimo dalyvius (P. Staras, Lietuvių liaudies 1941-1944 metų antihitlerinės kovos istorijos nacionalistinių koncepcijų kritika — Lietuvos istorijos Metraštis, 1974 m., 38 psl.).

Kitas Lietuvos istorikas, irgi komunistų partijos narys, A. Rakūnas taip pat reaguoja į kaikiurių žydų istorikų kaltinimus lietuvių tautai ir taip pat rašo:

Tačiau hitlerininkams ir buržuaziniams nacionalistams nepavyko suverbuoti savo žveriskiams darbams bent kiek daugiau lietuvių. Tik nedidelė degeneratų saulėlė dalyvavo nekaltų žmonių žudynėse. Ir atvirkščiai daugelis Lietuvos gyventojų iš įvairių socialinių sluoksnių, vadovaudamiesi tautų draugystės ir broliškumo ar humaniškomis jausmais, ryžtingai stoji prieš genocido politiką. Nepaisydami didelio pavojaus sau ir savo šeimų nariams, gelbėjo nuo mirties žmones (A. Rakūnas, Apie kaikiurius 1940-1944 metų įvykių Lietuvoje iškreipimus — Istorijos klastojimai, 1976 m., 78 psl.).

Dov Levin ir kiti žydai istorikai tikrai galėjo susipažinti ir su Lietuvoje bolševikų išspausdinta literatūra bei sužinoti, kad naciai Lietuvoje be jokio teismo šimtais šaudė beginklius žmones, degino ištisus kaimus ir jų gyventojus vežė sunkiem darbam į Vokietiją, o taip pat degino gyvus žmones su jų sodybomis. Tokiu pavyzdžiu gali būti Svenčionių aps., kur buvo sušaudyta 500 asmenų, arba Pirčiupio kaimo sudeginimas su visais gyventojais (M. Biržiška, Lietuvių tautos kelias, 1952 m., 46-47 psl.). Be to, nėra jokia paslaptis, kad Mariampolėje drauge su žydais buvo nužudyta daugiau kaip tūkstantis lietuvių (J. Jurginis, Siurpus Lietuvos istorijos puslapis, 1958 m., 26 psl.).

Žydai istorikai, kilę iš Lietuvos, be to, galėjo susipažinti ir su okupacijos metu lietuvių pagrindžio literatūra, o iš Lietuvos išvykę — su laisvajame pasaulyje tuo klausimu išspausdintais darbais ir pasistengti suprasti nacių vartojamas priemones prieš vietos gyventojus ir lietuvių kovą su nacine okupacija.

S. Binkienė savo knygoje "Ir be ginklo kariai", išspausdintoje 1967 m., paminėjo didoką skaičių lietuvių, gelbėjusių žydus. Dėl žydų žudymų daugelyje vietų buvo protestų ir provincijoje. Ne vienas kunigas per pamokslą šventovėje primindavo lietuviams krikščionišką pareigą artimui. Pavyzdžiui, kun. dr. J. Stakauskas, Vilniaus archyvo direktorius, išgelbėjo 13 žydų.

I S. Binkienės knyga "Ir be ginklo kariai" daug asmenų, gelbėjusių žydus, nepateko dėl įvairių priežasčių. Daugelio ji galėjo nežinoti, daugelio negalėjo ir savo knygą įtraukti dėl bolševikų vyriausybės politikos Lietuvoje, nes daug asmenų ir žydus gelbėjusių buvo ištremti į Sibirą ar išsiųsti į kalėjimus. O iš Sibiro ar kalėjimų grįžusių asmenų kad ir kilniūs darbai okupuotoje Lietuvoje dabar neminimi.

(Bus daugiau)

MEDUS --

reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas
Induose ar koriuose.

Iš bityno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.

Eagles Nest
Telefonas 534-0563

PADĖKA

1977 m. vasario 28 d. mirė

a+a Eleonora Banylienė

Nuoširdžią padėką reiškiame: kun. klebonui P. Ažubaliui už maldas laidotuvių namuose, atnašautas gedulo Mišias Prisikėlimo šventovėje ir palydėjimą į Šv. Jono lietuvių kapines; visiems, lankiusiems velionę laidotuvių namuose, užprašiusiems už jos vėlę šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, nešiusiems karstą, gausiai palydėjusiems velionę į amžiną poilsio vietą Šv. Jono lietuvių kapines ir visiems, dalyvavusiems, velionės pageidavimu, paskutiniuose po laidotuvių pietuose.

Nuliūdęs vyras Antanas
dukterys — Bronė ir Eugenija
sūnūs — Jonas ir Vytautas
bei jų šeimos

A. a. Justinas Juška

mirė 1977 m. kovo 23 d.

savo namuose (159 Rusholme Rd., Toronto, Ont.);
Onos mylimas vyras, Viktoro ir Elenos (Mrs. Ellen R. Sinašas) tėvas, didžiai apgailamas anūkės Astos.

Laidotuvių Mišias buvo atnašautos lietuvių Prisikėlimo parapijos šventovėje (1021 College St.) kovo 28, pirmadienį, 10 valandą ryto. Velionis palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, Ontario.

Earle Elliott Funeral Home
715 Dovercourt Rd., Toronto, Ont.

A+A**Stasiui Ažubaliui**

palikus šį pasaulį, žmoną ELZBIETĄ, motiną
EMILIJĄ, sūnų, dukras, brolius — KUN. PETRĄ
ir JONĄ nuoširdžiai užjaučiame —

K. S. Juknevičiai O. V. Marcinkevičiai
O. J. Dirmantai O. S. Kiršiniai
B. S. Prakapai J. K. Liutkai

M. Daukšienė

A+A**Stasiui Ažubaliui**

iškeliavus amžinybėn, gilią užuojautą reiškiame
jo Mamytei, broliui KUN. PETRUI AŽUBALIUI
ir liūdinčiai šeimai —

M. ir E. Bumeister

A+A**Pranui Gudinskiui**

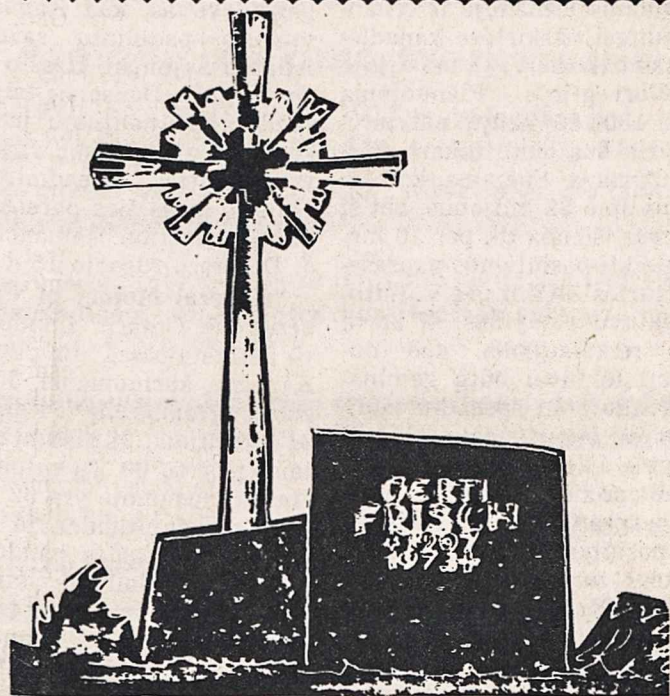
mirus, seserį JUZEFĄ ir svainį PRANĄ DOVIDAI-

ČIUS nuoširdžiai užjaučiame —

*"Atžalyno" tėvų komitetas***A+A****Marcelei Bacevičienei**

užbaigus žemišką kelionę, sūnus — ANTANĄ
ir JUOZĄ, dukras — GENĘ ir ELĘ nuoširdžiai
užjaučiame —

B. S. Prakapai J. K. Liutkai
O. V. Marcinkevičiai

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškos darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Jaunieji Toronto atžalyniečiai išsili po įtemptų šokių scenoje

Nuotr. Omero Burzdžias

Kaip gyvena kaimynai italai?

STASYS DARGIS

Kai 1971 m. spalio 8 d. Kanados vyriausybė paskelbė savo nusistatymą daugiakultūriškumo atžvilgiu, prasidėjo nauja kultūrinė era. Federacinės valdžios keliu pasėkė ir provincijos. Kadangi Ontario provincija turi daugiausia imigrantų, reikalingas spūstis kultūrinės bei tarpusavio sugyvenimo etninių grupių problemas pasidarė neatidėliotinas.

Oficialią daugiakultūriškumo politiką pradėjo priimti kanadiečių spauda, radijas, televizija. Tai buvo didelis etninių grupių laimėjimas. Dar daugiau! Nors ir be didelio entuziazmo, bet ir kanadiečių visuomenė pradėjo persiorientuoti.

Ontario provincijoje: Toronte, Hamiltone, St. Catharines, N. Bay ir kitur ruošiamos kultūrinės - pramoginės savaitės bei kitokios etniniai renginiai. Pradėtas sėkmingas komunikacijos procesas. Parodyta, kad gali būti "ethnic" ir lygiai geras kanadietis.

Naujas sumanymas

Nežiūrint paskutinių politinių įvykių, daugiakultūris komunikacijos procesas daro pažangą. Ir visiems žinoma, kad geriausi komunikacijos ir aplamai kultūrinio bei socialinio žmonių apraiškų žinovai yra žydai. Jie to darbo ir ėmėsi. Žydų organizacijos B'nai B'rith žmogaus Teisių Lyga 1976 m. pabaigoje pradėjo ciklą vizitų į etninių grupių centrus. Susipažinti su etninių grupių gyvenimu kviečiami kanadiečiai mokytojai, dvasininkai, socialiniai darbuotojai, politikai, spaudos, radijo ir televizijos žurnalistai, bendruomenių vadovai, policininkai ir, žinoma, taip pat etninės spaudos atstovai. Čia rašančiam teko atstovauti ("Z. žiburiams"). Lygos atstovai susitaria su etninės grupės vadais, kurie paruošia programą. Ir taip visą dieną klausoma paskaitų, žiūrima filmų, vaidinimų, lankomos įvairios kultūrinės įstaigos ir pan. Pradinę lygos programą sudaro lankymas keturių etninių grupių: italų, žydų, kiniečių ir vokiečių. Pirmieji vizitai buvo padaryti 1976 m. gruodžio 1 ir 8 d. d.

Labdaros institucija

Geras šimtas suinteresuotųjų susirinko "Villa Colombo" senelių namuose, 40 Playfair Ave. (Lawrence - Dufferin sankryža). Pastatas naujas, kainavęs 3.5 mil. dol. Jame gyvena apie 130 pensininkų, daugiausia, žinoma, italų. Taip pat veikia vaikų darželis, turis vos 20 "studentų". Pastatas puikiai ir praktiškai suplanuotas: šalia koridoriaus - priėmimo, o šone salė, talpinanti 400-500 žiūrovų, yra ir koplyčia, viduje matali italų architektūra - jų kultūros pasididžiavimas.

Po registracijos susirinkusius pasveikino dr. A. Tarantino, programos vadovas, Paul Ariemma - "Villa Colombo" direktorius. Taip pat žodį tarė ir žmogaus Teisių Lygos dir. kun. Roland De Cornelle, anglikonas. Sekė paskaita "Who are the Italians?" Tai daugiausia imigrantai iš Italijos nederlingųjų plotų, kur pragyvenimas sunkus. Vargas ir verčia italus įsieti kiti geresnio gyvenimo kitiuose kraštuose. Atvykusieji į Kanadą griebiasi betkokių gaunamo darbo, nes, neturėdami išsilavinimo, turi didelių sunkumų išmokyti angliškai. Stipriai išlaiko tarpusavy atsivežtas santykiavimo bei giminiavimosi tradicijas. Daugiausia italų dirba namų statyboje. Vėliau bando savo laimę ir versluose bei amatuose. Iš pokalbio su vienu vadovu paaiškėjo, kad net 75% italų laiko save kanadiško gyvenimo atsto-

vais, likusioji imigrantų dalis prisirišusi prie savo tėvynės: dalis susitaupo pinigų ir vėl grįžta, kita dalis, nors ir gyvena čia, tačiau tėvynės ilgesys neleidžia nieko išsižadėti.

Po to buvo parodytas filmas apie Italiją. Komentavo Earl Man, kanadietis radijo pranešėjas. Italija graži, bet neturtinga: neturi nei alyvos, nei anglies ar geležies rūdos. Visą tenka importuoti. Šiaurinė Italija turi pramonės.

Sekė trys trumpi teatriniai vaidinimėliai, parodė, kaip italė motina reaguoja, kai gauna laišką "To the Householder", kai šeimoje atsilanko pažįstamas ir kaip mergaitė šeimoje paruošiamą pirmajai Komunijai. Kadangi neturėta mikrofonų, sunku buvo girdėti. Mokytoja Laura Mongiat davė paaiškinimus. Pirmoji scena rodė anglų kalbos nemokėjimą: grįžęs sūnus paaiškina laišką turinį ir mamai liepia nekreipti dėmesio. Antroji scena rodė tėvų ir vaikų santykiavimo pobūdį. Svečias pasodinamas prie stalo, o aplinkui tėvai su vaikais. Vaikai leidžiami dalyvauti pokalbyje ir dalintis išpučiais bei nuomonėmis. Žodžiu, perduodamas tėvų pažinimas. Pagaliau parodomas kruopštumas ir dėmesys pirmosios Komunijos pasiruošimui. Scena tikrai įspūdinga: graži, baltai aprengta mergytė, rankoje - Rožinis ir maldaknygė.

Italų šeima artimai susirišusi. Vaikai palieka su tėvais gyvenimą, kai sukuria ir šeimas. Skiria tik, kai suka namus. Šeimos tėvas - duona davėjas. Jis tvarko ir visus teisinius reikalus, pasirašo sutartis ir pan. Motina tvarko vidinį šeimos gyvenimą. Ji atsiklausiama, kai daromi svarbesni sprendimai. Vaikai eina su tėvais ne tik į pamaldas, bet ir į vestuves, laidotuves, kartu lanko gimines, pažįstamus, važiuoja apsipirkti ir pan. Žodžiu, kol jie subręsta, yra nuolatinėje tėvų priežiūroje.

Itaka ir asimiliacija

Nors šeima yra glaudus vienetas, visdėlio išgyvena eilę problemų. Vaikai pasiduoda kanadiško gyvenimo įtakai - itališkai, kaip ir lietuviškai, nenori mokyti itališkai. Tačiau gatvėje galima išgirsti būrį itališkų vaikų, kalbančių tarpusavy itališkai. Tai rodo didelę tėvo ir motinos įtaką. Man yra tekę būti italų šeimose ir matyti tėvo griežtumą, kai vaikai bando neklusauti.

Du veiksniai padeda italams išlaikyti savo tautinį tapatumą. Viena, į kuri savo laisvą valstybę, kuri juos nors ir negausiai, bet paremia. Gauna knygų ir pinigų. Antra, kanadiečių gimnazijose dėstoma italų kalba. Vien Toronte 10,000 studentų jos mokosi. Taip pat veikia "Dante Alighieri" draugija, kuri teikia paramą norintiems studijuoti itališkai.

Italų centrai

Autobusais buvome nuvežti į St. Roch's Parish Centre, 2889 Islington Ave. N. Klebonas kun. O. Cerbara - vyresnio amžiaus kunigas. Šventovė tik pradeda matalyti, tačiau jau turi mažą koplyčią ir didžiulę salę, kur sekmadieniais laikomos pamaldos. Paprastomis dienomis veikia vaikų darželis. Klebonas savo trumpame žodyje pažymėjo, kad naujesiems italams imigrantams parapija yra vispusis prieglobstis. Nemokantiems kalbos ir nežinantiems šio krašto įstatymų klebonas dažnai atlieka vertėjo, advokato, inžinieriaus, buhalterio, socialinio patarėjo ir kitas pareigas. Parapija italams tarnauja kaip religinis, socialinis ir kultūrinis centras.

Po to pietavome "Club Farnell", 7065 Islington Ave., Woodbridge. Tai didžiulis apynaujis pastatas, o klubo nariai - dalininkai italai. Veikia panašiu principu, kaip ir Toronto Lietuvių Namai. Po to vyko į Kanados Italų Tautinio Kongreso Toronto rajono patalpas, 756 Ossington Ave. Tai buvusi policijos būstinė, nuomojama už prieinamą kainą iš Toronto miesto. Kongresas sudarytas demokratiniu būdu: dalyvauja apie 20 organizacijų, sporto klubų ir pavienių įtakingų, turtingų italų. Kongresas sprendžia visas problemas. Kongreso būstinė išlaikyti kainuoja \$20,000 ir metus. Raštinėje nuolat dirba keli tarnautojai. Visa Ontario provincija padalyta į 5 rajonus. Toronto rajonui tenka centrinės pareigos. Kaip kalbėtojas aiškindamas paminėjo, italai irgi turi nemažai problemų. Dalis italų yra pasitraukusi visiškai į kanadiečių gyvenimą ir nieko nenori bendro turėti su savo tautiečiais. Nors jų daug, bet ir jiems trūksta pinigų. Gauna įvairias valdžios pašalpas, kaip LIP programa ir pan.

"Corriere Canadese" italų dienraščio patalpos yra 1000 Lawrence Ave West - į vakarus nuo Dufferin. Patalpos erdvios. Yra ruošiamos ir televizijos programos City TV 79 kanalui. Vizito metu teko matyti ruošiamą programą. Apsilankiusieji buvo nufotografuoti. Dienraštis turi 28,000 tiražą, bet vėrčias nelengvai. Savininkas Dan Iannuzzi įsigijo didžiulį presą ir gali spausdinti kelių spalvų spaudinius. Tai tik ir gelbsti išlaikyti spaustuvę. Taip pat veikia du toliašėčiai ir teikia žinias iš Romos. Laikraščio redakcija darbą pradeda 5 v. r.

Baigminės pastabos

Visą minėtą programą atliko keliolika italų akademikų. Kalba, palyginti, gerai itališkai. Svarbiausia - stipriai įsijungę į kultūrinį italų bendruomenės darbą. Lygiai atsakingus darbus atlieka ir savo profesijose. Matyti, kad italų jaunimas, baigęs universitetus, neišgyvena dvilypio kultūrinio konflikto, kuriuo serga mūsų akademikai.

Nors italų skaičius Kanadoje didelis, tačiau mažiausiai palai-kome su jais ryšius. Politiniame ir ekonominiame Kanados gyvenime jie turi užėmę platų ruožą. Didelė italų kapitalo dalis yra investuota žemėse aplink Torontą. Kai prieš 20-30 metų pradėjo augti Toronto priemiestiai, neturėjo išteklių kapitaliniams projektams, kaip keliai, kanalizacija ir vandentiekis. Italų statybos bendrovės už darbus pridedavo valdiškus žemės gabalus. O kai žemių kainos per tą laikotarpį pakilo, savininkai praturtėjo. Italai turi turtuolių.

Panašią programą galėtų suorganizuoti ir lietuviai. "Wintario" teikia paramą. Jei vietinei bendruomenės valdybai darbas perdidelis, tai galėtų atlikti kelios lietuviškos organizacijos. O parodyti tikrai turime ką! Būtų puiki lietuviška reklama ir reprezentacija. Ir kaip B'nai B'rith šūkis sako, tai darbas ne vienai dienai. (League for Human Rights of B'nai B'rith, 825 Eglinton Ave. West, Suite 405, Toronto, Ontario M5N 1E7. Tel. 787-1259. National Director Rev. Roland De Cornelle).

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

Lietuva jaunimo svarstybose

(Atkelta iš 1-mo psl.)

venimas yra gilus, kai gresia laisvės ir gyvybės atėmimo realybė. Krikščioniški jausmai ky-la iš pagrindinio socialinio elemento - šeimos, kurioje motina yra gerbiama.

Baigdama Jolita teigė, kad skirtumai tarp Amerikos ir Lietuvos jaunuolių kyla aplinkos itakoje. Tarp jų yra didelis nuotolis, bet jie panašūs tuo, kad yra vienos tautos nariai, ne tik draugai, bet ir broliai bei seserys.

Laisvės žygis

Po vakariinės V. Nakas pateikė projektą demonstracijos Belgrado konferencijos proga. Jis buvo svarstomas trijuose būreliuose.

Svarstybos buvo pertrauktos, nes į programą buvo įtrauktas nenumatytas dalykas: dr. Blukis, latvis, Mykolas Drunga ir Algirdas Dumčius kalbėjo apie savo pastangas susirašinėti su lietuviais kaliniais. Jie organizavo laiškų rašymo vąj, tačiau jų pasisekimas gautų atsakymų atžvilgiu mažas. Reikia surinkti daugiau duomenų apie kalinius, sudaryti daugiau grupių ir nesitikiėti staigaus pasisekimo.

Kelionės į Lietuvą

Sekmadienio pirmąjį pašnekesį su diskusijom "Jaunimo kelionių į Lietuvą ligšiolinis balansas" pravedė Joana Kuraitė ir dr. Romualdas Misiūnas. Buvę teigiama, kad jaunimo keliavimas į Lietuvą yra paveikiamas noro susipažinti su kraštu, gimimėmis ir taip pat noro patirti save identitetą. Tai emocinis pergyvenimas, kurį sunku kitiems išaiškinti ir apie kurį jaunimas nevisuomet noriai kalba. Dėlto nelabai galima balansuoti nuomones be aiškių duomenų.

Iš kitos pusės, jei nori gauti valdinį darbą JAV-se, reikia gauti "security clearance", ir kelionė į Sov. Sąjungą gali pakenkti. Teigiamas dalykas esąs susipažinimas su marksistine filosofija bei ideologija realistinėje aplinkoje. Į lituanistinius kursus Sov. Sąjungą jaunimą įsileidžia ne iš geros širdies, bet galvojantis žmogus gali pasinaudoti šia proga pasidaryti geresniu lietuviu. Jis nevyksta į juos dėl komunistinio indoktrinavimo. Tik svarbu, kad ten važiuoją būtų galvojęntys ir tinkamai pasiruošę jaunuoliai. Reikia turėti orientaciją apie tai, kas ten darosi šiandien. Siūloma pirma sustoti Vakarų Europoje, pamatyti skirtumą gyvenimo būdo tarp Amerikos ir Europos. Reikia dalyvauti Amerikos universitetuose rengiamuose kursuose, skaityti ap-

žvalginę informaciją apie Lietuvą išėjusios leidiniuose. Toks pasiruošimas būtinas.

Asmeninis susipažinimas, kontaktas su laisvojo pasaulio Amerikos ar Kanados atstovu ir pateiktas informacijos yra moralinė parama Lietuvos jaunuoliui. Noras aplankyti tėvynę yra natūrali, spontaniška jėga, kuri gali daug ką konstruktivaus pasiekti.

Gale pašnekesio dalyviai susipažino su T. Venclova, kuris trumpame žodyje susumavo visų pateiktas nuomones ir baigė mintimi, kad reikia pažinti Lietuvos gyvenimo niuansus, o to negalima padaryti ten nebuvus.

Darbo plotmės

Tema "Galimi jaunimo uždaviniai veikloje prieš okupantą" kalbėjo dr. Vytautas Vygantas. Jis pradėjo su klausimu "Koks įvykis ar reiškinys, Jūsų nuomone, per 1976 metus buvo reikšmingiausias mūsų kovoję prieš okupantą?" Jo nuomone, svarbiausias įvykis buvo Richard Krickaus straipsnis "Washington Post" laikraštyje, kuris aprašė "Kroniką", tikėjimo persekiojimą, ir straipsnis "Commonweal" žurnale, kuris taip pat gvildeno persekiojimą Lietuvoje ir davė "Kronikos" analizę. Prelegentas teigė, jie svarbūs ta prasme, kad per tuos laisvius pakliuvome į pasaulinės arenos rėmus, kuriuose svarstomi ir dažnai sprendžiami intensyvieji pasaulio klausimai bei konfliktai.

Pagrindinės prielaidos: mes siekiame Lietuvai laisvės ir tikime demokratine sistema. Mūsų darbo plotmė yra dvejopa: vidinė ir tarptautinė.

Mūsų užduotis už savųjų tarpo yra būti lyg "foreign service", kurios funkcija yra ne tik administruoti, bet ir būti šaukliu. Kiekvienas mūsų turime šauklio pareigą prieš okupantą. Kelimas įtampas tarptautinėje plotmėje yra jos mažinimas Lietuvoje. Šiuo įtampas keliu bus laimima.

Uždavinių kategorijos yra trys: a. bėgimieji, b. tarpiniai ir c. tolimieji. Lietuvių visuomenėi trūksta antrojo tipo - tarpinių uždavinių vykdymo. Pavyzdžiui: veikla po Belgrado konferencijos, pašaukimų klausimas Lietuvoje, tikėjimo laisvės klausimas, kuris šiuo metu tarptautinėje arenoje svarbesnis, negu tautos laisvės klausimas. Tarpiniuose uždaviniuose glūdi taktika ir pasisekimas.

* * *

Užbaigos žodį tarė PLJS pirm. Gabija Juozapavičiūtė ir J. Valaitis. Po seminaro dar vyko jaunimo svarstybos aktualiais klausimais, kurioms vadovavo PLJS.

Amerikos konsulas Lietuvoje

AL. GIMANTAS

Mūsų šios sovietinės Lietuvos gyvenimo stebėtojus vėl savotiškai nuteikė žinutė apie Leningrade esančio JAV konsulo Robert K. Geis viešnagę Vilniuje. Kelias dienas svečias kalbėjosi su sostinės politinio, visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo darbuotojais. Kažkaip nesinorėtų tikėti, kad amerikinis konsulas būtų turėjęs progą susitikti su eiliniomis sostinės gyventojais ar bent su vienu kitu disidentų grupės atstovu.

Išėjusios tautiečiai, kurie siejosi Lietuvos okupacijos nepripažinimo raidės ir esmės išlaikymu, gana sunkiai sutinka žinias apie JAV oficialių atstovų keliones Talinan, Rygon ir Vilniui. Tačiau kita dalis taip jau tragiškai ton įvykių raidon nežiūri. Jie mano, kad kiekvienoje situacijoje vis šį tą ir teigiamo galima rasti. Pvz. jų nuomone, yra gerai, kad amerikietis pareigūnas turi progą vietoje susipažinti su padėtimi, bent paviršutiniškas nuotaikomis, lyginti jas, analizuoti. Tai esama Vašingtono "akių ir ausų". Jei Vilniuje lankosi amerikiečiai mokslininkai, menininkai ir JAV piliečių turistų srautas, tai kodėl nederėtų pačiam konsului (jo pareigų sritin įeina visos trys Baltijos valstybės) kartą ar du į metus aplankyti estų, latvių ir lietuvių didmiesčius?

Idomu pastebėti, kad ukrainiečių išėjimą pastaruoju metu suskato įtaigoti JAV Valstybės Departamentą, kad Ukrainos Kieve būtų atidaryta JAV konsulinė įstaiga. Privčiai pasikalbėjus su ukrainiečiais, susidaro įspūdis, kad ukrainiečių išėjimo autoritetai (su nelabai ryškia opozicija) tokį veiksmą lai-

Lietuviai miškakirčiai, atvykę Kanadon iš V. Vokietijos išvietintų asmenų stovyklų 1947 metais. Ši nuotrauka daryta Valoros stovykloje

PRANEŠIMAS IŠ ITALIJOS

Pogrindžio spauda itališkai

MONS. KL. RAZMINAS

"Lietuvių tauta, kaip ir nemaža kitų sovietų pavergtų tautų, ilgai kentė svetimųjų jungą ir išmoko kietai priešintis okupantams, ypač kai šie bando sunaikinti tautines kultūros apraiškas, tradicijas bei primesti savąsias" - rašo italų žurnalistas Pietro J. Monti Milane italų kalba išleistas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" įvade. Čia autorius rašo apie Lietuvos knygnešius, kurie 1864 - 1904 metais vedė nepalaužiamą kovą prieš carų rusifikacines užmačias, mini gausią pogrindinę lietuvių spaudą sovietų ir vokiečių okupacijų metais. Į šią tradiciją, - rašo P. J. Monti, - ryškiai įsijungia ir rašomąja mašinėle pogrindyje spausdinamoji "LKB Kronika", kuri registruoja sovietų administracijos nusikaltimus prieš žmogaus teises bei sąžinės laisvę ir juos skelbia.

Kam skiriama "LKB Kronika"? - klausia autorius.

Pirmoje eilėje lietuvių liaudžiai ir tikintiesiems, bet ir į Lietuvą rusifikacijos tikslais atkeltiems rusam... Skaitytojai čia randa tikrąjį tiesą apie šių dienų įvykius, kuriuose atspindi dvasinis ir religinis lietuvių gyvenimas.

Antroje eilėje "Kronika" siekia atkreipti vietinės ir centrinės valdžios atstovų bei pasaulio viešosios opinijos ir tarptautinių institucijų dėmesį į religinės laisvės bei žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje.

Aišku, - primena autorius, - "Kronika" ir nestikti pilnai pasiekti šiuos tikslus, nes tarptautinės institucijos ir tam tikri Vakarų intelektualiniai sluogsniai lengvai užsimerkia prieš tiesą ir pasitenkina vienašališkais m o r a l i niais pareiškimais. Pavyzdžiui, Vakaruose labai populiaria smertik rasizmą JAV-se, bet to nematyti spalio revoliucijos krašte. Daugeliui vakariečių atrodo, kad "tautų brolėbės" krašte ir Krymo totoriai, ir ukrainiečiai, ir kaukazičiai, ir lietuviai, ir kiti yra laimingi ir patenkinti "socializmo ir pažangos tėvynėje". Čia nebereikia nei "geležinės uždangos", kurią sovietai, norėdami prekiauti su Vakarais, iš dalies praskleidė. Užtenka jiems "tylos uždangos", kuri geriausiai nuslopina lietuvių ir kitų disidentų balsus vi-same pasaulyje.

Pietro J. Monti, pristatydamas "LKB Kroniką" italų visuomeni, savo įvade plačiau paaikškina nepaprastą sovietų vyriausybės ir jos slaptosios policijos reakciją prieš taip kuklų lietuvių "samizdatą".

Ateitininkų atstovų rinkimai

Devintasis ateitininkų kongresas įvyks 1977 m. rugsejo 1-4 d.d. Klevelande, Ohio. Ateitininkų kongresas yra vyriausias Ateitininkų Federacijos reikalų sprendėjas. Jis: 1. priima ir keičia Federacijos konstituciją, 2. išklauso Federacijos valdybos pranešimo apie Federacijos padėtį ir nustato gaires ateities veiklai, 3. sprendžia kitus Federacijos valdybos ar tarybos jam pateiktus arba Federacijos konstitucijos jam spūstis numatytus klausimus. Kongresas sprendžiamuoju balsu dalyvauja rinkti kongreso atstovai, Federacijos garbės pirmininkas, garbės nariai, taryba, valdyba, kontrolės komisija ir sąjungų centro valdybos. Patariamąjį balsą kongrese turi kiekvienas ateitininkas.

Ateitininkų Federacijos valdybos nutarimu, kiekvienas ateitininkų vietnetas (skyrus, draugovė, kuopa) renka vieną kongreso atstovą nuo 10 narių arba likučio (pvz. 53 nariai - 6 atstovai). Jei vietnetė yra mažiau negu 10 narių, renkamas vienas atstovas.

Visi ateitininkų vietnetai kongreso

Mašinraščiu rašyti žodžiai pasirodo turį nepaprastą dvasinę jėgą, kurios bijosi ir visa sovietų galybė, paremta tik fiziniu smurtu ir moraline tuštuma. Todėl sovietai visomis priemonėmis siekia užslopinti "LKB Kronikos" tiesą, kad ji negalėtų plisti ir kitose sovietų imperijos tautose. Čia ypač didelį pavojų jiems sudaro "LKB Kronikos" artimas bendradarbiavimas su rusų pogrindžio "Naujausiu Iyvių Kronika", kuri rusų kalba spausdina ir lietuvių skelbiamą dokumentinę medžiagą. Tai pavirtino ypač 1975 m. gruodžio 12 d. rusų biologo Sergejaus Kovaliovo teismas Vilniuje bei kiti panašūs faktai.

Iš kitos pusės, - rašo autorius, - "LKB Kronika", iškel-dama religijos persekiojimo faktus ir skelbdama lietuvių tautos protestus bei skundus pasauliui, yra pasiekusi kad ir nedidelį, bet reikšmingų rezultatų. Jų tarpe autorius mini kiek sumąžėjusį Katalikų Bendrijos persekiojimą ir kunigų teismus. Į Kauno kunigų seminariją esą leista priimti didesnį seminarių skaičių - vietoj 25 studentų dabar studijuoja per 50. Leista spausdinti kad ir nedidelį Naujojo Testamento egzempliorių skaičių ir porą kitų leidinių. Grubus religinių reikalų tvarkytojas Justas Rugienis buvo pakeistas kultūringesniu Kazimieru Tumėnu. Daugelis ateizmo propagandistų, išvardintų "LKB Kronikoje", buvo priversti mažinti savo uolumą.

Svarbiausias tačiau "LKB Kronikos" nuopelnas, - rašo P. J. Monti - yra tai, kad ji išugdė daug didesnį solidarumą Lietuvos tikinčiųjų, ypač jaunimo tarpe. Dabar jautriau reaguojama į sovietų pastangas nukriščiūninti Lietuvą.

"LKB Kronikos" dokumentinės medžiagos pasirodymas italų kalba padės italų visuomeni geriau suprasti komunizmo klastas ir pavojų, gresiantį visai krikščioniškai, bei pažindins didesnį solidarumą kenčiantiems tikėjimo broliai ir visai Katalikų Bendrijai.

"LKB Kroniką" italų kalbon išvertė talentingas žurnalistas, ELTA-PRESS redaktorius mons. Vincas Mincevičius. Jis taipgi priėjo kruopščiai parengtą kondensuotą Lietuvos Katalikų Bendrijos istorijos apžvalgą su plačia bibliografija, minimų asmenų bei vietovių vardynu. Itališkasis leidinys "Cronaca Della Chiesa Cattolica in Lituania" apima pirmuosius dešimt "LKB Kronikos" numerių ir sudaro 500 puslapių knygą. Ją išleido Milane veikianči "La Casa di Matrona" leidykla.

Ateitininkų Federacijos VALDYBA

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neugęstos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

• Lietuviškos spaudos rėmėjai yra savos tautos gynėjai

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

UŽGAVENIŲ KARNAVALAS

Tradicinis Užgavėnių karnavalas ir šiemet buvo surengtas Platiuose. Kvieslio pareigas, važinėdamas po kaimus ir vienkiemius, atliko eilgulus Antanas Katkus. Dalį medinių kaukių parūpino drožėjas Anicetas Puškorius. Pagrindiniais veikėjais buvo Kanapinis, Lašininis, doktoras ir šventės karalienė Morė. Miestelio aikštėje grojo kultūros namų orkestras, literatūrinis žemaitiškų parpročių vėrinys skaitė Platielių gimnazijos mokytoja Virginija Strakšytė. Jie buvo papildyti vysk. M. Valančiaus, Zemaits, L. Jucevičiaus raštų ištraukomis. Ežero pakrantėje visų dalyvių laukė blynai su alumi, kaukių vaidinimai, vaikams paruoštos rogių karuselės. Morės sudeginimo ant lauko teko atsisakyti, nes ją, dailią ir liemeningą, šį kartą užstojo vyrai. Ant ežero varžėsi žirgų važnyčiojai.

FOTOMEGEJŲ KLUBAS

Vilniuje veikiančios fotoklubai neįstengia apimti platesnių šios srities barų. Veiklą pagyvinoti nutarė respublikiniai Vilniaus profsąjungų rūmai nauju fotoklubu. Jo steigiamajame susirinkime vasario 10 d. žodį tarė Lietuvos kino studijos operatorius Algirdas Tarvydas, su Lietuvos fotografijos meno draugijos veikla supažindino pirmininko pavaduotojas Antanas Sutkus. Klubo nariai rinksis kiekvieno mėnesio pirmą ir paskutinį ketvirtadienį. Čia jų lauks paskaitos, skaidrų vakarai, narių kūrėbos aptarimas.

ATEISTINĖS DIENOS

Rokiškio rajone surengtos ateistinės dienos buvo perkaitintos 45 paskaitos mokyklose, imonėse, kolchozuose. Vietiniais propagandistams — G. Maculevičienė, J. Skutnietienė, V. Stragienė, S. Aleksienė, B. Pučiulnikai talkino svečiai iš Vilniaus prof. dr. I. Zakasas, vyr. dėstytojas V. Balkevičius, Vilniaus atestų klubo „Ave, vita!“ pirm. B. Jaučiškis. Nemažas dėmesys teko sovietų kompartijos dokumentams, pagal kuriuos jaunimui turi būti skiepijama materialinė pasaulėžiūra. Ateistinės dienos užbaigtos „mokslinė“ ir praktinė konferencija.

LANKESI JAV KONSULAS

„Gimtojo Krašto“ pranešimu 9 nr., vasario 21-23 d. d. Vilniuje viešėjo JAV konsulas Leningrade Robert K. Geis. Pranešime pabrėžiama, kad jis buvo užsukęs į užsienio ir kultūros ministerijas, kultūrinį ryšių draugiją su užsienio šalimis. Konsulas R. K. Geis taipgi susitiko su mokslininkais, kompozitoriais, dailininkais, rašytojais bei kitų kūrybinių organizacijų atstovais. Atrodė, šiuo pranešimu norima pabrėžti, kad ir prez. J. Carteris tęsia buvusio prez. R. Niksono pradėtus konsulinis ryšius su okupuota Lietuva. Jie netgi buvo gerokai praplėsti susitikimais su įvairių sričių kūrėjais, nors juos visus kontroliuoja centrinės organizacijos Maskvoje ir kompartija. Vadinamoji „užsienio reikalų ministerija“ su vadovu V. Zenkevičium taip pat tėra fiktyvi institucija užsieniečiams mulktinti, neturinti jokio balso užsienio politikos reikaluose.

SPEKULIAVO AUTOMOBILIAMS

Šiauliečio Povilo Sargūno pranešimas iš teismo salės, paskelbtas „Tiesos“ 53 nr., atskleidžia plataus masto spekuliaciją automobiliais. Jon buvo įsivėlęs techninių šio mies-

to radijo paslaugų imonės direktorius Jonas Grinis, dabar gavęs 5 metus kalėjimo. Automobilių spekuliacija jis vertėsi 1971-75 m., pirkeję įjieskodamas Vidurinės Azijos respublikose. Čia jis už automobilį gaudavo po 6.000, 9.000 ir net 13.000 rublių. Automobilius įsigydamas iš privačių asmenų, pasinaudodamas fiktyviais Raseinių ir Jurbarko rajonų komisų parduotuvių dokumentais, užregistruodavo savo giminaičių bei pažįstamų vardais. Tai, žinoma, liudija, kad automobiliai, komunistiniu terminuariant, vis dar yra deficitinė prekė. Tokia spekuliacija įmanoma tik jų trūkumo ir didelės paklausos dėka.

ATNAUJINA SENAMIESČIUS

Senamiesčių atnaujinimą liudija spaudoje paskelbtas pasikalbėjimas su muzėjų ir paminklų apsaugos valdybos viršininku J. Glemža. Urbanistinės paminklų yra pripažinti Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Kėdainių ir Trakų senamiesčiai. Restoratoriai, Vilniuje sutvarkę Antokolskio gatvės kvartalą, dabar jau dirba Rūdnikų gatvėje. Kaune atnaujinami Rotušės aikštė supantys pastatai, Klaipėdoje — Augštoji gatvė bei jos senoviniai prekybos sandėliai ir gyvenamieji namai. Kėdainių senamiestis, XVII š. prekybos ir amatų centras, taip pat turi daug vertingų renesanso ir baroko architektūros pavyzdžių — buvusią šio miesto rotušę. Rėktorių namus, buvusius liuteronų ir kalvinų šventoves, įvairių

PROPAGANDINĖ DRAUGYSTĖ

Lietuvos draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis prezidiumui vadovauja pirm. Ramojus Petrauskas. Vasario 24 d. jis „Tiesoje“ paskelbė ilgoką straipsnį „Plečiasi kultūriniai ryšiai“. Įvadas šį rašinį susieja su Helsinkio konferencijoje surengtu valstybių bei tautų bendradarbiavimo ir žmonių ryšių plėtimu. R. Petrauskas mini „Lietuvos“ ansamblio gastroles Sardinijos saloje ir Italijoje, „Sviesos“ ansamblio išvyką Portugalijon, lietuvių menininkų viešnagę Norvegijoje, parodas bei paskaitas kitose užsienio šalyse. Jis taipgi atskleidžia net specialius kursus užsieniečiams Vilniuje: „Praėjusiais metais respublikoje pirmą kartą rengėme teorinius-praktinius seminarus kapitalistinių šalių draugijų su Tarybų Sąjunga vadovams bei aktyvistams iš Suomijos, Švedijos, Prancūzijos. Aptarė šių seminarų rezultatus, įsitikinome, jog tokia užsieniečių pažinties su mūsų respublika forma efektyvi...“ O efektyvi ji todėl, kad užsieniečiai propagandistai, grįžę namo, pradeda liaupsinti sovietinę Lietuvą, užmiršdami jos okupaciją. Šiai propagandai plačiai naudojamos ir sovietiniai centrais 43-jose užsienio valstybėse. Jiems slunčiami filmai apie Lietuvą, įgarsinti 20-čia užsienio kalbų, tūkstantai propagandinės literatūros, šimtai plokštelių, daug skaidrų. Savaimi suprantama, Lietuva atskleidžiama tokia, kokią nori matyti ją okupavusi Sovietų Sąjunga. R. Petrauskas, kas žinoma, nutylį, kad jo archaizmai skambantieji draugystės draugiją kontroliuoja Maskva. Taigi, visi tie rodiniai atskleidžia tik vieną Lietuvos pusę, ignoruodami tikrasias lietuvių tautos nuotaikas bei jos laisvės siekius. Helsinkio konferencija asmeniniuose žmonių ryšiuose buvo numaciūsi jų santykius bei kultūrų cenzorių. V. Kst.

LSST

rengia DEŠIMTMEČIO MINĖJIMĄ

PROGRAMOJE:

- solistai — J. Sriubiškienė ir V. Verikaitytė, akompaniatorius E. Krikščionas.
- Šilta vakarienė su vynu.

Kviečiame visus atsilankyti.

HAMILTONO D.L.K. ALGIRODO ŠAULIŲ KUOPA

balandžio 16, šeštadienį, 7 v. vakaro, Hamiltono Jaunimo Centre, 48 Dundurn St. N.

Įėjimas: \$8 asmeniui, studentams ir pensininkams — \$6. Tie patys bilietai galios ir sekmadienį.

- Piniginė loterija, laimės staliukai ir kitos staigmenos.
- Veiks įvairių gėrimų baras.
- Šokiams gros Vaidiūso orkestras.

Kuopos valdyba

Brazilijos lietuvaitės laukia procesijos ir lietuviškas pamaldas Lietuvos nepriklausomybės šventėje. Iš kairės: D. Kuniškytė, E. Serbentaitė, R. Jurčiukonytė, B. Bacevičiūtė, L. Pumpytė. Nuotr. A. Saulaiciū

Lietuviai Brazilijoje

Dr. Vyta. Kiaušas grįžo kuriam laikui iš tolimosios Guajara-Mirim vietovės, kur dirbo prie kraujo banko steigimo Gerojo Ganytojo ligoninėje. Tos ligoninės galva kun. dr. F. A. Bendoraitis, nežinint lietingo mecto, plečia ligoninės patalpas. Kartu su lūtimis padidėjo malarija sergančių ligonių skaičius. Didesnių patalpų reikalus kaskart didėja. Dr. Vyt. Kiaušas jau spėjo pamilti Brazilijos žemę ir, sutvarkęs savo profesijos dokumentus, vėl ruošiasi grįžti į Guajara-Mirim.

„Mūsų Lietuva“ portugaliskai — taip pavadintas lietuvių savaitraščio vienas lapas. Pradėta duoti žinių pie Lietuvą, jos geografiją ir istoriją vietos kalba. Skiriamas tiems, kurie nemoka pakankamai lietuviškai ar kurių šeimos, būdamos mišrios, domisi lietuvių reikalais, bet dėl kalbos sunkumų neturi jokių žinių apie savo giminių kraštą ir kultūrą. Prieš numatomas pradžioje kartą į mėnesį. Vertimus dar dauguma lietuvių jaunimo, kurie pakankamai moka abi kalbas ir savanoriškai prisideda prie darbo. Vertimus atrenka

Delhi, Ontario

ADRIANA JOCYTĖ IR JOS MOTINA DEKOJA

tetoms: Marytėi Rudokienėi Delhi, Bronėi Rudokienėi Tillsonburg, ir visoms kitoms moterims talkininkėms už suroštą vaizės išleistas: KLB Delhi apyl. pirm. A. Ratavičienė už linkėjimus laimingai sugrįžti į Argentiną ir pareikštas mintis. Dėkojame už visų atsilankiusių piniginių dovanų: O. J. Stradomskiams, A. K. Ratavičiams, E. B. Gudinskams, L. F. Gurkiliams, kun. J. Staškui, D. M. Bartuliams ir Aldonai, A. V. Ciuprinskams, E. G. Rugieniams, A. Tamašauskieni, S. A. Sukaičiams, V. S. Jakubiliams, E. S. Jakubickams, Z. P. Augaičiams ir Dainai, E. A. Augustinavičiams, E. S. Beržiniams, J. Dudurkai, P. Laureckienei, M. P. Ožolams, M. B. Povilaiciams, K. Simutienai, A. Skodienai, J. Vaitkui, B. V. Vytams, J. D. Ziogams, T. J. Astrauskams, B. B. Diršams, V. Garnelienėi, S. Mažeikienei, S. Samienai, J. Vertelkai, J. J. Vitkauskams. Ačiū visiems. Jūsų nuosirdumas liks nepamiršamas.

Adriana Jocyte, Adelė Jocienė, Argentina

Calgary, Alberta

MOKYTOJA ELV. KRAUSIENĖ parinkta atstovauti lietuviams dviejų metų laikotarpiui Alberto pro-

ir koordinuoja Alf. D. Petraitis. Pirmieji publikos atsiliepimai ir ši bandymą yra gana palankūs.

Baltiečių komiteto pirmininku š. m. yra latvis liuteronų pastorius Jakobs Mekš. Sausio 30 jis paminėjo savo darbo 40 metų sukaktį. Evangelikų šventovėje ta proga buvo pasveikintas lietuvių ir estų atstovų. Ta pačią dieną minėtojo šventovėje įvyko pamaldas už estų konsulo dr. Ferdinando Sauko vėlę, mirusio prieš mėnesį.

„Nemuno“ ansamblio šiemet atliko jau trečią kelionę su koncertais į užsienį. Šiemet jis pasirodė Montevideo lietuvių kolonijoje, kartu šokdamas su vietos „Ažuolynu“. Vasario 16 minėjimuose pasirodė Argentinioj Berisė ir Buenos Aires. Ansamblio vadovas — J. Lukoševičius.

Per 80 puslapių paskirta imigrantų nuotraukoms „Brazilijos lietuvių 50-mečio leidinyje, kuris šiomis dienomis pasirodė S. Paulyje. Knogos sukurtuvės įvyko BLB Literatūros Ratelio susirinkime š. m. vasario 26. Alf. D. Petraitis

vincijos kultūros ministerio sudarytoje patariamojoje taryboje. Pastaroji pateikia kultūros ministeriui daugiakultūrės veiklos projektus bei pageidavimus.

DIDELĖ LOTERIJA. Dailininkės O. Zubisė donovotas Kalgario lietuviams gražus, spalvotas Rocky kalnų paveikslas bus išstatytas Kalgario „Stampydėje“. Gautas leidimas paveikslu loterijai. Bilieto kaina — 1 dol. Traukimas įvyks š. m. rugpjūčio mėn. gegužinėje.

JAUNIMO STOVYKLA prie Rocky kalnų įvyks liepos 1-9 d. KLB Kalgario apylinkės pirm. A. Sukys yra suradęs vietovę, susitaręs dėl patalpų ir programos. Vienam asmeniui kainuos \$113. Laukiama daug jaunimo iš Rytų Kanados vietovių. Kor.

St. Catharines, Ont.

APYLINKĖS VALDYBOS posėdyje nutarta surengti gražų Motinos Dienos ir sibirinių trėmimų minėjimą. Bus pameginta paskaitai išsiųsti buvusią laisvės kovų partizanų Sibiro kankinę, „Pėdos mirties zonoje“ autorę Elena Juciūtę, kurią pažįsta mūsų apylinkės pirm. A. Šetikas. Esą ji pažadėjusi atvykti, jei tik leis sveikata. Jos paskaita, kaip ir ji pati, suimta visus šio krašto lietuvių ir minėjimą. Kor.

HAMILTON

„AIDO“ METINIS KONCERTAS. SOKIAI įvyks š. m. balandžio 23 d. Jaunimo Centre. Bilietus jau galima gauti sekmadieniais po pamaldų Jaunimo Centre. Visi stalai numeruoti. Bilietai — \$4, o pensininkams ir studentams — \$3. Taip pat šokių metu vyks loterijos laimikių paskirstymas. Visi, kuriuos aplankys šios loterijos knygutės, prašome įsigyti bilietus. Bilietus galima grąžinti kiekvieną sekmadienį Jaunimo Centre kavutės metu.

„AIDO“ KELIONEI į P. Ameriką aukoją \$20 — V. Lukoševičienė ir X. Y.; \$10 — J. Aušros, London, Ont., H. Rimkevičienė ir A. Vilimas Čikagoje.

CHORO „AIDAS“ ir sol. V. Verikaitytė koncertas Toronte įvyks balandžio 3, sekmadienį, 3.30 v. p. p. Lietuvių Namuose. Koncertą globoja LN Moterų Būrelis. J. P.

„AIDAS“ balandžio 19, antradienį, 8 v. v., Jaunimo Centre ruošia madų parodą. Drabužius parūpims garsi bendrovė iš Toronto; juos modeliuos profesionali modistė ir aidietės. Bus galima užsisakyti naujaujų madų iš Europos ir Niujorko. Su jėjimo bilietu bus galima laimėti įvairių prekybinių suaukotojų laimikių. Bus kavutė ir užkandžiai. Bilietus platins aidietės, taip pat jų bus prie jėjimo. Parodos pelnas skiriamas „Aido“ išvykai į P. Ameriką. Ponios, pasikvieskite savo vyrus, dukras, drauges, kaimynes. Nesigailėsite!

„Aido“ lėšų telkimo komitetas

Delhi, Ontario

SKL MOTERŲ DR-JOS DELHI

KYRIAUS visuotinis susirinkimas įvyko vasario 27 d. šv. Kazimiero šventos salėje. Susirinkimą pradėjo pirm. R. Augustinavičienė, paprašė dvasios vadą kun. dr. J. Gutauską sukalbėti maldą. Susirinkimui pirmininkauti pakvietė M. Povilaitytė, sekretoriautė — S. Steigvilienė. Kun. J. Gutauskas kreipėsi į visas nares, ragindamas būti stiprios dvasioje ir rasti atsisavinimą maldoje. Davė praktiški patarimų, kaip galima sutvarkyti savo palikimą, paskirstant iš anksto į kilnėmis tikslams. Pirm. R. Augustinavičienė trumpai apibūdino praėjusių metų veiklą ir visus einamuosius reikalus. Išd. E. Rugienienė perskaitė išdo pranešimą. Pamųjų turėta \$934,49, išlaidų \$543,87. V. Garnelienė perskaitė revizijos aktą. Išdas rastos pilnoje tvarkoje. Visų bendru nutarimu pelnas paskirstytas lietuviškoms organizacijoms ir spaudai.

Senoji valdyba, gražiai veikusi ir nuosirdžiai dirbusi, atstiatydyno. Išrinkta nauja valdyba: pirm. B. Vytišienė, vicepirm. J. Vitkauskienė, sekr. D. Norkienė, išd. P. Laureckienė, ligonių lankytoja S. Mažeikiene.

Sekantis visuotinis susirinkimas nutarimas šaukti balandžio 17 d. šv. Kazimiero šventos salėje tuoj po pamaldų. Bus daroma visų narių bendra nuotraka jubilėjiniam leidiniui.

TARPTAUTINEJE MALDOS DIENOJE mūsų skyrius atstovavo lietuviams. Kovo 4 d. jos ten nusinėse kun. J. Staškaus nupieštą paveikslą simbolį komunistų pavergtų kraštų. Dalyvavo: S. Mažeikiene, J. Vitkauskienė, P. Laureckienė, V. Treigienė, E. Vindašienė. Ši šventė yra tradicinė, rengiama kiekvienais metais šiam miestelyje.

KLK MOTERŲ DR-JOS CENTRO VALDYBOS suvažiavime Hamiltone dalyvavo Delhi skyriaus septynios narės. B. V.

Tillsonburg, Ont.

PADĖKA. Ištiktas nelaimės ir sunkiai susižeidęs, susilaukiau nuosirdžios pagalbos. Pirmiausia dėkoju tiems, kurie padėjo mano žmogui užbaigti tabako nuėmimo bei ūkio tvarkymo darbus, būtent, G. Sutkaičiui, S. Olekai, Stasiui ir Joanai Augustinavičiams.

Gulėdamas ligoninėje buvau lankomas savo tautiečių. Dėkoju KLB Delhi apylinkės pirm. A. Ratavičienai, DLK Gedimino šaulių kuopai, vadovaujamai Stp. Jakubicko, Tillsonburgo medžiojuo klubui „Vilkas“ bei jo vadovui A. Usvaltui. Dėkoju gerb. kun. dr. J. Gutauskui ir kun. J. Staškevičiui už lankymą ligoninėje bei prisiminimą šventovėje savo maldose. Dėkoju visiem, mane lankiusiem, atsiuntiusiem užuojautos laiškus, gėles bei dovanas. Tai palengvino mano buvimą ligoninėje, ir tie du mėnesiai greičiau prabėgo. Visiems tariau nuosirdžiausia ačiū.

Gediminas Rugienis

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

LIETUVIŲ FRONTO BICIULIŲ centro valdyba, išrinkta 1976 m. pabaigoje, pareigoms pasiskirstė vasario 3 d. posėdyje: pirm. inž. J. Ardy vicepirm. inž. K. Kriaučiūnas, vicepirm. informacijos reikalams ir biuletieno red. Vl. Būtenas, sekr. S. Džiugienė, išd. J. Zadeikis, narė A. Sleženė.

KUN. RICARDAS SAUDIS, apie 10 metų savanoriškai dirbęs Aliaskoje, bet priklausęs Čikagos arkivyskupijai, vėl grįžo Čikagon ir įsijungė į Sv. Antano lietuvių parapiją Cicere. Anksčiau jis yra darbavęs Visų Šventųjų ir Sv. Antano lietuvių parapijose.

LIETUVIS PLK. EDMUNDAS W. MILAUCKAS, jau 25 metus tarnaujantis JAV karo aviacijoje, eina atsakingas pareigas Bedfordo bazėje, Mass., yra direktorius kelių karinių įstaigų, susietų su krašto saugumu. Prisimindamas Lietuvoje gimusius savo tėvus, jis kasmet Vasario 16 proga surengia vaišes Lietuvai garinti.

DAINAVOS STOVYKLAVIETĖJE šia vasarą stovyklaus: birželio 19 — liepos 3 d. d. miši 14-18 metų amžiaus ateitininkų moksleivių grupė; liepos 3-17 d. d. jaunieji ateitininkai 6-14 m. amžiaus; liepos 17-31 d. d. mergaitės lietuvaits; liepos 31 — rugpjūčio 7 d. d. ateitininkai senesniais su šeimomis; rugpjūčio 7-14 d. d. Lietuvių Fronto Bičiuliai; rugpjūčio 14-21 d. d. mokytojai; rugpjūčio 21-28 d. d. įvyks Tautinių Šokių Instituto kursai.

KRISTINA LAURAITYTE, dirbusi moksline tyrimų srityje, iš Ohio persikėlė Kalifornijon ir pradėjo dirbti garsojoje „Lockheed“ lėktuvų gamykloj. Išlikūrė Valencijoje, kur vietiniai lietuviai jaunajai mokslineiui surengė įaukias sutiktuves.

ČIKAGOJE GRAŽIAI VEIKIA futbol klubas „Lituanica“. Jo naująją valdybą sudaro: pirm. aldermanas K. B. Jaksy, vicepirm. V. Micelka, vyrų komandos vadovas ir vicepirm. inž. G. Bielskus, vicepirm. V. Kazlauskas, išd. A. Viktoras, sekr. inž. J. Kaunas, turto globojas P. Gudaitis, informacijos vadovas J. Kulys, tiekimo administratorius J. Venclauskas, atsarginės komandos vadovas B. Trapikas, jaunųjų komandos vadovas ir treneris J. Lisauskas. Vasaros metu futbolo žaidynės vyks ta Marquette Parke.

Brazilija

SAO PAULO LIETUVIŲ VAIKU STOVYKLA „Bitutė“ šiemet buvo surengta sausio 16-23 d. d. p. Kondrotų ūkyje, apie 120 km į vakarus nuo Sao Paulo. Stovyklai vadovavo tautinių šokių grupės „Rūtelė“ ir skautų bei skaučių vieneto „Palanga“ vadovė Eugenija Bacevičienė, o komendantu pareigas ėjo Robertas Saldys. Pirmą kartą visi stovyklautojai, suskirstyti į šešias skiltis, mažiųjų būrelius „Baravykai“ ir „Peletiškės“, buvo apgyvendinti dvilukų palapiniuose. Valgykla išsikūrė daržinėje. Be to, šeiminiškai leido naudotis jų baseinu. Nuotaiką kiek suardmstė rekordinis lietus, kokio šio vietovė nebuvo mačiusi 28 metus. Kadangi moliena nesukuba sugerti vandens, beveik visi stovyklautojai laikinai persikėlė į daržinę. Lietaus „krikštą“ garbingai atlaikė tik dviejų palapinių gyventojai. Prie lauko buvo surengta Tėvynės diena, skambėjo dainos, viena programa buvo skirta pokalbiui apie bites. Daug naujų žaidimų ir dainų į stovyklos gyvenimą įjungė Eugenija Bacevičienė, Robertas Saldys, Beatrice Bacevičiūtė ir Nilza Guzikauskaitė, patirties 1976 m. vasarą pasisėmę JAV ir Kanados ateitininkų bei skautų stovyklose.

Australija

NAUJUOSIUS MOKSLO METUS Sydnėjaus lietuvių mokykla pradėjo kun. P. Butkaus ir kun. A. Savicko atnašautomis Mišiomis. Pamokslas apie artėjančią Gavėnią ir Katalikų Bendrijos kančias okupuotoje Lietuvoje buvo kun. A. Savicko. Po pamaldų prie mokyklos patalpų pašventintais lietuviškais Rūpintojėliais, kurio projekta sukūrė kun. A. Savickas, geležimi atliejo p. Zakarauskas. Lietuvos Katalikų Bendrijai skirtas paminklas turi poros eilučių įrašą iš V. Putino-Mykolaicio „Rūpintojėlio“, porą paties iniciatoriaus eilučių ir anglišką tekstą: „B a ž n y č i a Lietuvoje kryžiuojama nuo 1944 m. Šis paminklas pastatytas 1977 m., kad ji nebūtų užmiršta“. Paminklą pašventino kun. A. Savickas, pabrėždamas, kad jo projektas pradžioje buvo skirtas mirusiam jo tėviui, bet dėl susidariusių kliūčių šios paskirties teko atsisakyti. Tegul jis dabar kalba gyviesiems, primindamas mūsų Katalikų Bendrijos kančias Lietuvoje. D. Ankenienė perskaitė V. Putino eilėraštį „Rūpintojėlio“, o „Dainos“ chorą sugiedojo giesmė „Alyvų darželys“.

LIETUVISKA PUSVALANDI Adelaidės nuo radio stotyje „5UV“ gavo ALB apylinkės valdyba, Lietuviška programa bus transliuojama kas antrą sekmadienį 1 v. p. p. ir paskartojama sekanti šeštadienį 9.30 v. r. Savo programą šioje stotyje turi ir 14 tautybių. Svarbiausia, jos nėra cenzūruojamos. Lietuvių valandėlės vedėjas pakvietas Jurgis Janavičius, jo talkininke — dr. Dalia Valiūnaitė, muzikinės dalies vadove — sol. G. Vasiliauskienė, techniniu vadovu — A. Grigonis. Lietuviška valandėlė galės naudotis visos lietuvių organizacijos, bet jos priežiūra paliekama ALB Adelaidės valdybai. Medžiagos parinkime dalyvaus valdybos kultūrinių reikalų vadovas V. Baltutis.

Belgija

BELGIJOS LIETUVIAI Vasario 16 minėjo Liežė paryžiečio kun. J. Petrosiaus atnašautomis Mišiomis, šiai progai skirtą pamokslu. Po pamaldų paskaitė skaitė Belgijos LB pirm. Stasė Baltus. Programa atliko tautinių šokių grupė „Gintaras“, fleitistas Petras Odinis iš V. Vokietijos, solistai Bronė Spies-Gailiūtė ir Ricardas Daunoras, Vilniaus operos bosas, pasiprašęs politinės globos Prancūzijoje, dainuojantis Bruselio operoje.

Lenkija

PUNSKO KULTŪROS NAMAI ketvirtąjį linksmąjį subvakarį 1976 m. gegužės 26 d. surengė Kreivėnuose, Venslauskų sodybos klauone. Susilaukė 700 dalyvių. Juos linkminio Jono Vainos vadovaujama kaimiška kapela ne tik muzika, bet ir tautiniais šokiais. Porą dainų padainavo „Piemenuko“ ansamblis, aktorius gabumus demonstravo Adas Žimnickas ir Teresė Agurkytė. Pastaroji taip pat visus žavėjo lietuvių kalbos taisyklingsumu.

Švedija

VASARIO 16 STOCKHOLMO LIETUVIAI paminėjo privačioje p. p. Biųgų rezidencijoje vasario 19 d. Jų susibūrimui pirmininkavo architektas Valentinas Vilkenas, sekretoriavo Povilas Čelnaris. Paskaitą apie Lietuvos valstybės kūrimą skaitė Juozas Lingis, o apie dabartinį Lietuvos gyvenimą kalbėjo architektas Jonas Pajautis. Su jaunimo pastangomis sukurti jaunųjų lietuvių organizaciją Švedijoje supažindino Marytė Čeginskaitė. Lietuvių bendrumo nemėgi priimti — inž. Aleksandras Jarmovskis, Ilona Rabinavičiūtė ir Arkadijus Vinokuras, neseniai atvykę iš okupuotos Lietuvos. Kuklus Vasario 16 minėjimas ir susibūrimas užbaigtas vaišėmis.

Šveicarija

JOANOS STASIULIENES vadovaujama tautinių šokių grupė, kurią sudaro šveicarų jaunimas, sausio 15 d. viešėjo Čiuricho pensininkų centre. Gimnazijos mokytojas Michael Jaeger, grupės narys, gausius šio pasirodymo dalyvius supažindino su Lietuvos istorija, pradėdamas XIII š. ir baigdamas raudonųjų carų atneštą dabartinę okupaciją. Žydų kancionimis II D. karo metais. Jis taipgi priminė tebevykstančią rezistenciją, kurios geriausias liudijimas yra „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“. Grupė atliko 15 tautinių mūsų šokių, kurių kiekvieną apibūdino vadovė J. Stasiulienė arba M. Jaeger.

„PANEUROPOPA“, penkionis kalbomis Lozanoje leidžiamas Jungtinių Europos žurnalas, nuotrakų serija apzvelgė Europos susijungimo problemas, atkreipdamas dėmesį į Sovietų Sąjungos atnešamą grėsmę. Žurnalo puslapiuose buvo nukentėjusių lietuvių nuotraukos — vysk. Julijono Steponavičiaus, kun. Antano Šeškevičiaus, Nijolės Sadūnaitės ir Petro Plimpos-Pluiros, gautos iš „ELTA-PRESS“ red. prel. Vinco Mincevičiaus archyvo Romoje.

Vokietija

KUN. BRONIS LUBINAS permė klebono pareigas Sv. Trejybės parapijoje Frankenthalyje, Rheinlande, pakeisdamas pėnai rudenį staiga mirusį kleboną kun. W. Muelerį. Jis buvo iškilmingai atlydėtas iš klebonijos ir šios vokiečių parapijos šventovė, kur jam buvo įteikta Evangelijų knyga ir Mišių taurė. Mišias koncelebravo su kitais dviem lietuviams kunigais, giedant parapijos chorui su orkestrinės grupės palyda. Įvesdinimo iškilmėje dalyvavo ir kitų parapijų tikintieji, vyr. burmistras Kahlbergas, evangelikų dekanas Knieriemannas. Du pastarieji tarė atitinkamą žodį po pamaldų įvykusioms vaišėms. Spaudos pranešimuose pabrėžiama, kun. B. Lubinas yra gimęs Lietuvoje ir kad Mišias koncelebravo su dviem savo tautiečiais.

VASARIO 16 MINĖJIMĄ Muenchene surengė šios VLB apylinkės valdyba su pirm. K. Ausiejum. Po estų, latvių ir vokiečių atstovų sveikinimų paskaitą apie savo santykius su Lietuva skaitė dr. Juozas Eretas, atvykęs iš Šveicarijos, kur prieš kelerą mėnesių yra atšventęs amžiaus aštuoniadesimtmetį. Jį pasveikino ir padėkojo už darbą su lietuvišku jaunimu „Ratuko“ seninė K. Pauliukėvičiūtė. „Ratuko“ mergaitės sukvatvininkui pašoko „Gėlių šoki“ ir kiekviena iškėlė po gėlę. Jos taipgi atliko Alinos Griniuvienės paruoštą dailiojo žodžio, dainos ir poezijos pyne „Žemaitių žemė“. Eglė Juodvalkytė programą papildė V. Mykaloičio-Putino ir V. Mačernio eilėrašciais, sol. M. Simaniukštė-Panse — lietuvių liaudies dainomis bei mūsų kompozitorių kūriniams. „Ratukas“ pašoko kelerą tautinių šokių.

Specialios ekskursijos į Lietuvą 1977 m.

(Vilnius —	gegužės 19 — birželio 2	
Minskas —	gegužės 26 — birželio 9	
	birželio 16 — birželio	

Kun. Bruno Markaitis, SJ, su Los Angeles miesto burmistru Bradley, kuris didžiai vertina mūsų tautiečio muzikinę kūrybą. Pastarasis garsėja savo kompozicijomis, koncertais, raštais bei straipsniais amerikiečių visuomenėje

Dailės paroda Čikagoje

Vasario 16 dailės parodoje Čikagoje dalyvavo 23 vietos lietuviai dailininkai su 39 darbais. Ji buvo surengta vasario 4-18 d. d. Jaunimo Centre, M. K. Čiurlionio Galerijoje. Ją organizavo tos galerijos direkcija: dr. Marija Gaizutienė, Petras Aleksa, Marija Ambrozaitienė, Henrikas Blyskis ir Janina Kinkienė. Vertintojų komisiją sudarė: Don Baum, Roosevelto universiteto meno dep-to direktorius, III. Arts Council narys ir meno kritikas, dail. Janina Marks ir dail. Vytautas O. Virkau.

I premija (Lietuvių Fondo) paskirta **VLADUI ŽILUI**, neseniai atvykusiam ir okup. Lietuvos atvykėliams kūrini. Jo stilių ir dvasią galima būtų įterpti į dail. Varnelio, Virkauso ir Sodeikienės tapybinę grupę. Dail. Žilias kūrė technikos ir spalvų atžvilgiu yra erdvės topografija, kuria žaviis metafizikai, muzikai ir tolimųjų erdvių mėgėjai. Spalvos skaidrios, žavingos. Tapybos technika preciziška, kaip dail. Varnelio. Joje nerasi nei žemės kvapo, nei aksomo tekstūros. Kaikur įterpti kontrastingi spalvų elementai ar simbolinės formos objektai, sakykime, yra "pop" meno srovės išdaigos, kurios ateityje greičiausiai išnyks iš jo tapybos lauko.

II premija (M. K. Čiurlionio Galerijos) paskirta **ANDRŪNEI AMBROZAITIŲ** už ofortą "Nakties vizija". Paveikslas nedidelis — kelių sprindžių, atliktas kruopščiai, patrauklus spalvomis ir plonybėmis. Vandenynje plaukioja ryklinės pabaisos, o kranto horizonte — sparnuotų dramblių porėlė, kuriai romaną rengiasi sutrukdyti įtemptas nuogali lankas.

III premija (JAV LB, mecenatas R. Genčius) paskirta **VANDAI BALUKIENEI** už tris akrilika ant lino lietuviško rašto paveikslius, kurie sudaro trispalvės kombinacija. Būtų viskas gerai, jei tie būtų nupiešti originaliai, bet ne nuspalvinti ant jau išauštos drobės. Išpūdis geras, bet reikėtų pagalvoti apie tos technikos vertę.

Tapybai atstovavo keli dailininkai. Arvydas Algimantas pasirodė su paveikslu "Prieš tvaną" (aliejus). Įdomus. Žiūrovą perkelia į romantinį, spalvomis pavaizduotą pasaulį. Anthony Cooper atėjo su impresionistiniais peizažais — "Čikaga", "Raudonos ir mėlynos burės Belmonto uoste". Povilas Kesniūnas išstātė "Užgint vaisy", bet pavėjui riedančių matėsi visa virtinė. Seselė kazimierietė Mercedes kūriniu "Išlaisvinimas" atstovavo grynajam abstraktui. Metafizinį tendencijų, logiškas ir originalus. Jadvyga Paukštienė ir jos "Žydnintys Čikagos medžiai" rodė, kad kūrėja nestovi vietoje. Tapybos ekspresija ir gyva spalva teikia jos kūrybai vydukiško gyvastingumo. Juozo Pautieniaus "Pavasaris mieste" — tai dailininko amžinojo pavasario — dvasios būseną. Tadas Sparkis su mažųjų fragmentu "Vasara" žiūrovą akimirkai perkėlė į ramų pamiškės kempelį. Irena Šimkienė parodė žavų plotinės technikos impresionizimą ("Mergaitė gelėse", akrilika).

Buvo ir skulptūros atstovų. Ramojus Mozolaiuskas pasirodė su kūriniu "Paukščiai" (plienas). Dvieju gan didelių paukščių porinis skrydis. Tai pažymėtas tos parodos rodynis. Gaila, kad jis darė išpūdį, lyg

Istorinės pastabos mano kritikams

P. LELIS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Eskadrono vadas nakvynei buvo apsisitojęs viename dvare ir 1-mo būrio raitelius buvo išdėstęs apie dvarą savo apsaugai. Taip mes visą naktį buvome parengties stovyje ir saugojome savo eskadrono vadą. Kur buvo nukreipti abu pėstininkų sunkvežimiai ir pabūklai, nežinau. Ant rytojaus, neva sekėme lenkų raitelius, bet jų nepavijome ir daugiau nematėme. Tik iš kaimų ir miestelių gyventojų, kurie buvo apiplėšti, gavome daug skundų ir priekaištų. Jų akyse buvom pažeminti už bailumą. Tas viskas įvyko tik dėl mūsų vadų bailumo, nes kariai, daugumoje savanoriai, buvo drąsūs ir atsižymėję. Prajodinėję arkliais, grįžome į Ukmergę". (Šį aprašymą iš Tatarūno pasakojimo paruošė vyr. psk. A. Grinius).

Petrutis ir Žukas buvo toliau nuo to įvykio, tai jų aprašymuose pridėta ir fantazijos — vieton dviejų lenkų eskadronų atsirado keturi pulkai ir vieton neturėtos savo kavalerijos atsirado 1-mas raitelių pulkas.

Nepriklausomybės kovose tokiu epizodu buvo nevienas. Panašiai ir 1939-40 metais dėl mūsų vadų bailumo nebuvo paleistas nei vienas šūvis, nors prieš tai vadai kalbėjo: neklaus, kiek priešų, tik klaus, kur jie yra.

* * *

I pačius savo oponentų klausimus ir samprotavimus atsakyti sutrumpintai. Pirmiausia K. Jankūnui. Apie kitas priežastis, kodėl 1939-40 m. mūsų kariuomenė nesipriešino, nerasiau, nes tai būtų ilga istorija. Paminėję tik svarbiausią priežastį, kad kariuomenė buvo silpna ir neparuošta priešintis. Tai patvirtino paskutiniame ministerių tarybos posėdyje (gavus sovietų ultimatumą) buvę kariuomenės vadai — Raštikis ir Vitkauskas.

Sirvintų — Giedraičių kovose lenkų pajėgos buvo dvigubai didesnės — 4 pulkai prieš 2. Ne lenkaiėjo pas lietuvius prašyti sustabdyti kautynes pagal TS kontrolės komisijos reikalavimą, bet Petrutis siuntė vyr. ltn. Butkevičių pas lenkų vadą gen. Baranovskį paliaubų reikalui. Jei lenkams būtų reikėję, jie galėjo kita tiek kariuomenės atsiųsti į tą frontą. Lietuviai to negalėjo padaryti, nes visa kariuomenė jau buvo frontuose, o atsarginių dalinių neturėjo.

Sako Lelis sumenkines Vytautą Didįjį, priskirdamas Žalgirio mūšio laimėjimo nuopelną tik lenkamis ir Jogailai. Mano rašinyje buvo parašyta: "Kryžiuočius 1410 m. sumušė jungtinė lietuvių ir lenkų kariuomenė..."

* * *

J. Jakaitis su dauguma mano pastabų sutiko, bet išklė įdomų klausimą: "Jei P. Lelio namynu Lietuvos kariuomenė buvo tokia silpna, tai gal jis malonėtų pasakyti kas ir kuo 1919 m. Lietuvos kariuomenė padėjo bermontininkus ir bolševikus išvaryti iš savo teritorijos".

I tą klausimą lengva atsakyti. Lietuvos kariuomenė bermontininkų iš Lietuvos neišvarė, nes jie patys pasitraukė. Mūsų kariuomenė jų pasitraukimą sekė. Radviliškį — Šiaulių rajone prasidėjusių kautynių sustabdymas buvo Lietuviai naudingas, nes išvengta daugiau aukų. Bermontininkai būtų pasitraukę ir be tų kautynių, nes buvo jau sumušti Latvijoje. Jų pasitraukimas iš Latvijos ir Lietuvos buvo surištas su vokiečių pasitraukimu, priverstų Vakarų sąjungininkų. (Apie tai plačiau parašyta plk. Birono knygoje "Bermontininkai" ir gen. Nissello — "Vokiečių iškraustymas iš Pabaltės kraštų").

Bolševikų išvairymas iš Lietuvos — ilgesnė istorija. Be vokiečių kariuomenės pagalbos išvaryti juos iš Lietuvos buvo neįmanoma.

Beviltiškomis dienomis, kai M. Slezevičiaus vyriausybė persikėlė į Kauną, o vokiečiai ruošėsi jį palikti, sausio 10 d. vokiečių kareivis atnešė į "Metropolio" viešbutį M. Slezevičiui telegramą iš Berlyno: "Vokiečių valdžia nusprendė Kauno nepalikti ir davė įsakymą iš naujo užimti Radviliškį, Šiaulius, Telšius, atsiimant bolševikus nuo Kaišiadorių — Radviliškio — Mažeikių geležinkelio linijos ir rytus, drauge su

Lietuvos kariuomene. Dalyvavimas Lietuvos kariuomenės yra viena pirmynėjimo sąlyga".

Vokiečiai pasiliko Kaune ir netrukus drauge su Lietuvos kariuomene pradėjo bolševikus stumti į rytus. Vokiečiai padėjo išvaduoti Žemaitiją, Kauno sritį, Ukmergę, Panevėžį, bet toliau jie nėjo. Be to, vokiečiai davė lietuviams ginklus, amuniciją ir 100 milijonų markių paskolą. Lietuvos kariuomenė užėmė Ukmergę ir Panevėžį, bolševikai, daug nesipriešindami, traukėsi Daugpilio link. Per dvi savaites nuo Panevėžio užėmimo (gegužės 23 d.) lietuvių batalijonai atsidūrė arti Dauguvos, bet prie Daugpilio bolševikai stipriai gynėsi ir laikė ten pririštą mūsų kariuomenę 3 mėnesius, t. y. iki spalio mėn. vidurio.

* * *

Kodėl bolševikai iš Lietuvos greit traukėsi?

Gegužės 22 d. vokiečiams vėl užėmus Rygą, atsipalaidavo iš ten latvių pulkai ir vietos vokiečių Landeswehr, kurį anglų karinė misija išskyrė iš von der Goltzo korpuso ir pasiuntė kartu su latviais į Daugpilio

"Kiškučio vardinės"

Stasys Džiugas jau yra pažįstamas mokyklinio amžiaus vaikams iš jo knygucių "Keturi valdovai", "Neklaūžados" ir "Kiškučio vardinės". Jo eilėraščiai buvo spausdinami vaikų laikraščiuose "Eglutė" ir įvairiomis progomis deklamuojami mokyklose. "Kiškučio vardinės" pirmą kartą išvydo dienos šviesą 1953 m. Čikagoje. Pirmajai laidai pasibaigus, 1976 m. išėjo antroji laida.

Knygutėje, turinčioje 56 psl., yra 36 eilėraščiai. Jie suskirstyti į dvi dalis — "Tėviškėle" ir "Svetimųjų žemėje". Pirmosios dalies pavadinimą "Tėviškėle" papildo Leonardo Žitkevičiaus eilėraščio posmelis ir iliustracija. Joje zuikutis keliauja akmenėliais nusėtu tėviškės keliu ("Jame taip miela ir šviesu"). Eilėraščiuose atsispindi tėviškės grožis nepriklausomoje Lietuvoje. Čia sudėti eilėraščiai apie artąją, piemenį, gegutę, raudonviršį... Eilėraštyje "Tinginėlio brolis" paminėtas ir elementorius "Sakalėlis", iš kurio tėvai ar seneliai mokėsi.

Baisiai nemalonu
Kambary gyventi,
O prie "Sakalėlio"
Dar gali pasenėti.

Mesčiau "Sakalėli"
Tiesiai į pasaulį,
Bet draugai sakys tuoj:
— Tinginėlio brolis!

Antros dalies pavadinimą "Svetimųjų žemėje" papildom Vytės Nemunėlio eilėraščio posmelis ir iliustracija. Joje du zuikučiai iš tolo žiūri į brangių tėvų namelius, fragmentą lietuviškos sodybės, be kurios negera ("o ten grandiniai žvanga aplaistyti kraujai"). Eilėraščių nuotaikos skirtos gyvenantiems svetimųjų žemėje, tiems, kurie ką tik po karo paliko tėviškę, su kuria dar jungė šilti, neseniai išgyventi prisiminimai. Juose atsispindi ilgesys gimtojo krašto, troškimas sugrįžti į laisvą kraštą.

Pasakykit, debesėliai,
Iš aukštos mėlynės,
Kur jūs skrendat, ar nerandat,
Kaip ir aš, tėvynės?...

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Benvenutas Ramanauskas, OFM, **BROLIAI PRADEKIM**. 750 metu sukakti nuo šv. Pranciškaus mirties minint. Kalbą peržiūrėjo Leonardas Žitkevičius. Išleido ir spaudė 1976 m. Tėvų pranciškonų spaustuve, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207, USA. 272 psl. minkštai viršeliais. Kaina nepažymėta.

VARPAS nr. 14, 1976 m. Knygos formato žurnalas, leidžiamas Varpininkų Filisterių Draugijos, redaguojamas Antano Kučio. Administruoja Titas Briškaitis, 1214 N. 16 Ave., Melrose Park, Ill. 60160, USA.

LIETUVIŲ DIENOS nr. 1, 1977 m. sausis. A. F. Skirius leidžiamas mėnesinis žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. 90029, USA.

AIDAI nr. 10 (295-310), 1976 m. gruodis. Mėnesinis kultūros žurnalas, redaguojamas dr. J. Girmiaus. Literatūros apžvalgų ir techninės raktoriaus — L. Andriekus, OFM. Leidėjai — Tėvai pranciškonai. Gaunamas pas administratorių B. Ramanauską, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207, USA.

frontą. Visa ši kariuomenė turėjo apie 30.000 karių. Iš pietų pusės artinosi prie Daugpilio lenkų gen. Rydz-Smigly 20.000 brigada. Bolševikams grėsė apsupimas, ir jie turėjo palikti ne tik lietuvių frontą, bet ir Daugpilį, kurį latviai užėmė 1920 m. sausio 3 d.

I J. Jakaičio klausimą galima taip atsakyti: palanki karinė konjunktūra padėjo silpnai Lietuvos kariuomenei išvaryti bolševikus iš savo teritorijos.

Mūsų kariuomenė nebuvo stipri nei 1919 m., nei 1939 m., nes nebuvo pakankamai apginkluota (neturėjo sunkiųjų tankų, didelių bombonešių ir naikintuvų). Turėtos mažos tanketės ir "Anbo" lėktuvėliai nedaug ką galėjo padėti.

Lietuvos vyriausybė neskyrė stambių sumų apsiginklavimui, nors kariuomenės vadai nuolat reikalavo. Būdingas min. pirm. J. Tubelio pasakymas plk. V. Šliogerui: "Tu, kaip ekonomistas, pasakyk man, argi mes, nusipirkę tuos ginklus, kaip nori kariuomenės vadovybė, galėsime apsiginti nuo bet kurio mūsų didžiojo kaimyno? Nebent tik su Latvija, jei pririnktų, galėtume pasigrumti..."

Neatsakė debesėliai —
Skrido ir nuskrido:
Gal jie savo, gal ir mano
Tėviškę išvydo.

(Debesėliai, 50 psl.)

Stasio Džiugo kūryboje vyrauja patriotinio, religinio ir gamtinio motyvo eilėraščiai, kaikur ir humoristinio, kaip pvz. "Kiškučio vardinės":

Soka kiškis tripu, trepu,
O kiškienė prie šalies:
Jau artai sūnaus vardinės —
Daug svečių į jas sukviės.

Atvežė meška pyrago
Ir alaus dvi statines,
Ūšim, gersim, šokinėsime
Per žaliąsias Sekmines.

(20 psl.)

Eilėraščiai pasižymi puikiu formos valdymu, neperkrauti faktais nei vaizdais, subtilūs, skambūs, lengvo ir aiškaus ritmo. Iš jų dvelkia ilgesys ir meilė tėvynei, kuri net sapnuose regima. Zodnais pritaikytas vaikų amžiu. Eilėraščiai parašyti su įsijautimu ir vaikų psichikos pažinimu. Autorius vaizdžiai, meniškais vaizdais nukelia mažuosius skaitytojus į tėvų (ar senelių) gimtąjį kraštą ir įgalina pajusti to meto gyvenimą bei nuotaikas. Knygutė lavins vaikų kalbą, auklės jų estetinius jausmus, budins meilę gimtajam tėvų kraštui, kurio nėra matę. Ji vispusiškai vertinga mokyklinio amžiaus vaikams.

Knygutės apipavidalinimas atliktas meniškai. Vl. Stančikaitės iliustracijos vertos dėmesio, jos yra augšto meninio lygio. Kiekvienas puslapis iliustruotas, estetiškai išdėstyta. Visi eilėraščiai išspausdinti vidury, viršutinėje puslapių dalyje, kur juos puslankiai supa iliustracijos. Jos sukonkretina ir papildo turinį. Vaikai vaizduojami grakštūs, pilni gyvybės ir išraiškos. Iliustracijose yra ir tautinių motyvų.

A. Abr.

Stasys Džiugas, **KISKUCIO VARDINĖS**. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Antroji laida, 1976 m. Iliustravo Vl. Stančikaitę. Spausdino "Draugo" spaustuve, 4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ RASYTOJŲ DRAUGIJOS 1976 m. premiją paskirs vertintojų komisija, kurią sudarė Aušra Jurašienė, Pranas Naujokaitis, Alina Stankienė, Vytautas Volertas ir Leonardas Žitkevičius.

POETO TOMO VENCLOVOS literatūros vakarą kovo 5 d. Niujorke, Kultūros Židinio salėje, surengė Lietuvių Rasytojų Draugija. Svečią sveikino LR Draugijos pirm. L. Andriekus, OFM, gen. konsulas A. Simutis ir JAV LB Niujorko apygardos pirm. A. Vakselis. Dail. V. Kristolaitytė jam prisegė baltą gvazdiką. Saulių kuopos vardu K. Bačkauskas įteikė E. Juciūtės knygą "Pėdos mirties zonoje". LR Draugijos valdybos narys A. Landsbergis apibūdino T. Venclovos atliktus vertimus, jo filosofinį pasaulį, skaitė vieną jo eilėraščių lietuviškai ir išverstą anglų kalbon. Savo vertimus ir eilėraščių deklamavo pats T. Venclova, nes juos moka atmintinai. Jis taigi aiškino simbolių bei alegorių įeikojimą tiek vertimuose, tiek savo eilėraščiuose, nes tik tokiu būdu įmanoma atskleisti Lietuvos padėtį. Po to atsakinėjo į dalyvių klausimus, liečiančius dabartinį Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyvenimą. Vakaras užbaigtas E. Mickelūnienės surengtomis vaišėmis.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAILININKŲ SĄJUNGOS valdybą Čikagoje sudaro: pirm. Mikalojus Ivanauskas, sekr. Mikas Šileikis, izd. Barbara Morkūnienė. Remiantis A. Kežio, SJ, redaguotu albumu "Lietuviai dailininkai išėjimoje", šiai organizacijai priklauso dailininkai: A. Cooper-Skupas, J. Dagys, M. Ivanauskas, Č. Janušas, J. Juodis, A. Kairys, E. Kruskauskas, L. Labokienė, M. Laurinavičienė, seselė M. Mercedes, J. Paukštienė, J. Pautienius, A. Petrikonis, S. Plechavičienė, A. Rūkstele, M. Stankūnienė, M. Šileikis, L. Šlapelienė, J. Tirėys, V. Vaičiūtis, V. Vaitiekūnas, E. Valaitis, A. Varnas ir V. Vijeikis.

TAUTINIŲSE LIETUVIŲ NAMUOSE Čikagoje šimtąmet poeto Osaro Milšiaus gimtadieniui skirtą popietę surengė Lietuvių Moterų Federacijos Čikagos klubas, vadovaujamas pirm. M. Marciničienės, ir TL Namai. Paskaitininke buvo pakviesta žymioji aktorė ir rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė. Su pastarosios šakota veikla popietės dalyvius supažindino A. Pavilickaitė. B. Pūkelevičiūtė, kalbėdama apie O. Milšiaus gyvenimą, iliustracijai naudojo jo raštų ištraukas bei eilėraščių posmus, išsyrškino jo kelią nuo skeptiko iki karšto kataliko. Nors O. Milšiaus lietuvių kalbos nemokėjo, bet save laikė lietuviu, vertė ir prancūzų kalbą mūsų liaudies pasakas bei dainas, remdamasis vokiškais vertimais. Pasakų veikėjams jis palikdavo lietuviškus jų vardus. Lietuviai yra daug padėjęs kaip jos atstovs Prancišijose. Už nuopelnus jam buvo paskirta valstybinė Lietuvos pensija, o Kauno universitetas suteikė garbės doktoratą. Pilną O. Milšiaus raštų rinkinį sudaro 11 tomų. Paryžiaus yra įsteigta jo vardo draugija, kuri ir dabar rūpinasi jo palikimo garsinimu. Mirė ir palaidotas Fontainebleau vietovėje, kur viena aikštė yra pavadinta jo vardu. Popietę B. Pūkelevičiūtė užbaigė O. Milšiaus "Rugėsio simfonijų" deklamacijomis, talentingu dramoms "Miguel Manara" ištraukų pateikimu. Šiuos kūrinius meistriškai yra išvertę rašytojas Antanas Vaičiūlaitis.

BOSTONO LIETUVIUS balandžio 30 d. aplankys Kanados lietuvių teatras "Aukuras", vadovaujamas rež. E. Dauguvietės-Kudabienės iš Hamiltono, Ont. Lietuvių Piliečių Draugijos salėje bus suvaizdinta lyrinė trijų veiksmų Balio Sruogos drama "Pavasario giesmė", režisuota pačios teatro vadovės. Vaidmenis yra paruošę aktorai — D. Jonikaitė, A. Ulbinas, A. Stanevičius, K. Kalvaitis, I. Kudabaitė, L. Kalvaitytė ir I. Kažemėkaitė. Pažymėtina, kad "Pavasario giesmė" gegužės 20 d. bus pradėtas IV lietuvių teatro festivalis Toronte. Hamiltoniečių teatrą Bostonian pakvietė ateitininkai.

ČIKAGOS DAILES INSTITUTE įvyksioje metinėje šio miesto bei apylinkės dailininkų parodoje buvo ir pora lietuvių dailininkų kūrinių: Juozo Miellulio "Erdvės kompozicija", Vilijos A. Eivaltės "Tuxedo Row". Iš kelių tūkstančių parodai atsiųstų darbų buvo atrinkta tik 200.

CHARLES BRONSON, pagarsėjęs filmų bei televizijos aktorius, paskutiniuoju metu susilaukė dėmesio ryšium su vienuoliktuoju filmu "From Noon Till Three", kuriame vaidina jis kartu su žmona. Kanados televizijos savaitinis kataloginis leidinys "tv hebdo" (prancūzų k.) 1977 m. 30 nr. išspausdino Noemia Young rašinį "Kietas romantikas" apie Ch. Bronsoną. Jame rašoma, kad tai lietuvių kilmės aktorius pavarde Bunchinsky (Bučinskis, Red.), gimęs 1921 m. lapkričio 3 d. Pensilvanijoje. Tarnavęs kariuomenėje, dirbęs statybos darbininku, kepeju, virėju, šoferiu. Susidomėjęs filmų sritymi, rado kelią į tarptautines platybes. Vėdęs anglų Jill Ireland. Turi 6 vaikų 5-22 m. amžiaus iš buvusių santuokų ir dabartinės. Prie rašinio pridėtos kelios nuotraukos. Jo nuotrauka papuostas ir leidinio viršelis.

V. Kst.

RESPUBLIKINE VILNIAUS BIBLIOTEKA kovo 3 d. vilniečiams surengė kompoz. Stasio Simkaus devyniasdešimtojo gimtadienio minėjimą. Jo gyvenimo bei kūrybos kelią nušvietė muzikologė O. Narbutienė. Prisiminimais dalijosi: akloji sol. B. Grincevičiūtė, klaipėdiškos choro dirigentas A. Grudziuskas, Vilniaus konservatorijos docentas J. Motiekaitis, operos dirigentas R. Geniušas, kompoz. prof. K. Kaveckas, Lietuvos operos veteranai — bosas A. Kučingis ir baritonas A. Sodeika. S. Simkaus dainų programą atliko solistai B. Grincevičiūtė, A. Kučingis, jaunosios kartos solistai G. Pamakštys ir A. Daunoras su pianistės H. Znaidzilauskaitės palyda. Renginį papildė bibliotekoje surengta S. Simkaus atminimui skirta paroda. Panašius minėjimus įvyko ir Klaipėdoje, su kuria yra glaudžiai susijusi pedagoginė ir muzikinė S. Simkaus veikla.

ŠIAURUS KAUKAZO MIESTUOSE gastrolavo styginis Vilniaus kvartetas — A. Vainiūnaitė, P. Kunca, D. Katkus ir A. Vasiliauskas, tarptautinio konkurso Lieže laureatai. Išvykos repertuaranį bei buvo įtraukę P. Čaikovskio, D. Sostakovičiaus, L. Beethoveno, J. Haydn, M. K. Čiurlionio ir O. Balakausko kūrinius.

SOPRANAS REGINA MACIŪTĖ, Vilniaus filharmonijos solistė, M. Glinkos konkurso laureatė, savo reikštą surengė Vilniuje, Panevėžyje ir Druskininkuose. Su pianistu Ch. Potašinsku ji atliko S. Rachmaninovo romansus, operų arijas, keletą lietuvių kompozitorių kūrinių.

ŠIAULIŲ KULTŪROS RŪMUOSE surengtas respublikinis choreografinių grupių konkursas "Pora už poros" truko net tris dienas. Jame susitiko penkių zonų laimėtojai — 70 grupių, turinčių apie 2.000 šokėjų. Kaimo šokėjų grupė išličiausiai buvo sutikti Mažeikių rajono Sedos kultūros namų ir Kauno rajono A. Kvedarų miškų ūkio technikumui saviveiklininkai, rajoninės priklausomybės miestų — Rietavo kultūros namų ir Pabrados skaičiavimo prietaisų gamyklos "Modulis" šokėjai. Vyresnio amžiaus šokėjų kategorijoje išsiskyrė Šakių kultūros rūmų bei šio rajono Ginkūnų kultūros namų atstovai. Šiauliečių prizą už geriausią panaudotą etnografinę medžiagą laimėjo senieji Pasvalio rajono Joniškėlio eksperimentinio ūkio šokėjai. Nugalėtojų eilėse taipgi minimi Plungės kultūros namų, Tauragės skaičiavimo mašinų dailių gamyklos, Klaipėdos jūrų prekybos uosto klubo ir Šiaulių televizorių gamyklos saviveiklininkai. Pavyzdinių kolektyvų grupęje pagrindinė kova vyko tarp Kauno žemės ūkio statybos projektavimo instituto "Rasos" šokėjų ir plungiečių "Suvartuko".

KLAIPĖDOS ZONOS KINO MEGEJŲ FESTIVALIJE geriausių vaidybinių filmų buvo pripažinti "Sventas naivumas", sukurta Vilniaus konservatorijos Klaipėdos skyriaus atstovo E. Janelausko. Dokumentinių filmų varžybas taip pat laimėjo šį instituciją, joms pateikusi savo kūrinių "Vargonai". Kiti festivalio laureatai — priekuličiai S. Jankus ir G. Sabūnas, Lietuvos žemdirbystės instituto Vėžaičių skyriaus rež. V. Ežerinskis ir klaipėdiškiai 41-sios profesinės technikos mokyklos saviveiklininkai.

L. BEETHOVENO KONCERTŲ CYKLAS, skirtas šio kompozitoriaus 150-tosioms mirties metinėms, buvo pradėtas Vilniaus filharmonijoje vokalinio-simfoninio kūriniu "Missa solemnis". Šias "Iškilmingasias Misiąs" atliko J. Domarko diriguojamas Kauno choras, simfoninis filharmonijos orkestras, Vilniaus operos solistai — mezzo-sopranas N. Ambrazaitytė, bosas V. Kuprys, maskviečiai solistai T. Sterling ir R. Lisičianus. Sukatūviniai L. Beethoveno kūrinių koncertai taipgi rengiami Kaune, Klaipėdoje bei kituose Lietuvos miestuose. Atlikėjų eilėse minimi styginiai Vilniaus ir Lietuvos kvartetai, menininkai iš užsienio.

AUKSO MEDALII tarptautinėje nuotraukų parodoje "Fotomarina-76" Odesoje laimėjo kaunietis Povilas Karpačiūsis, Lietuvos žemės ūkio akademijos visuomeninių profesijų fakulteto fotožurnalistikos dėstytojas. Premija jam paskirta už spalvotą nuotrauką "Įžymus žvejas", kuri polichromijos būdu buvo pagaminta iš juodo-balto negatyvo. Šioje nuotraukoje, vienintelėje tokios technikos visose parodoje, P. Karpačiūsis įamžino seną Rusnės šveją E. Jurginaitį. Juodų - baltų nuotraukų grupėje vertintojai aukso medalį paskyrė japonui J. Jokojamai už fotografiją "Žvejas".

FOTOGRAFIJOS MENO DRAUGIJOS salone Vilniuje vilniečiams buvo sudaryta proga susipažinti su dešimties žymiausių pasaulio fotomenininkų darbais. Joje buvo išstatytos nuotraukos fotografų: rumuno S. Barbu, amerikiečio H. Sulio, austro L. Vranos, vengro I. Toto, argentiniečio P. L. Roatos, italo R. Kambi, japono K. Kondo, ispano F. Aliegos, lenko A. Krynickio ir V. Vokiečių atstovo A. B. Vados.

REALTY LTD.
2273 DUNDAS ST. WEST
TORONTO, ONT. M6R 1X6
(prie Bloor St. W., priešais "Towers" aikštę)

MISSISSAUGA, Cawthra Rd. — Delkus Cres., naujos statybos, 7 kambariai, 4 miegamieji, du gražiai įrengti kambariai rūsyje. Dviguobas garažas, didelis kiemas. Įmokėti \$6.000.

PARKSIDE DR. — GARDEN AVE., 7 kambarių namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, įrengtas rūsys. Įmokėti \$5.000.

SUNNYSIDE — WRIGHT AVE., atskiras namas, 9 kambariai, 3 virtuvės, 3 prausyklos, vieta dviejų garažams. Naujai atremontuotas. Įmokėti \$10.000.

PACIFIC — ANNETTE, 8 kambarių namas, 3 virtuvės, 2 prausyklos, ekstra kambarys rūsyje. Garažas ir šoninis įvažiavimas. Įmokėti \$7.000.

HIGH PARK BLVD. — INDIAN RD., atskiras mūrinis namas, 10 kambarių, 3 virtuvės, 3 prausyklos, garažas. Prašo \$58.900, įmokėti \$8.000.

HWY Nr. 2 — COLBORNE, maždaug 90 mylių į rytus nuo Toronto, apyaujis pastatas, mūrinis, 8 dideli kambariai ir 3 akrai gražios žemės arti Ontario ežero. Prašo \$38.500 su \$6.700 įmokėjimu. Geras pirkiny.

HAMILTONE, Kenilworth gatvė, 20 kambarių (4 butai), atskiras, mūrinis namas, visą laiką išnuomotas. Prašo \$59.000 su \$10.000 įmokėjimu.

ST. JOKUBAITIS — (bendradarbis)
Toronto Real Estate Board narys
Tel. 534-3511 — namų 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 11 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UZ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metu 9%
Antradieniais 10 - 3	pensijų ir namų s-tas 9%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7½%
	depozitų-čekių s-tas 6%

Ketvirtadieniais 10 - 8	DUODA PASKOLAS:
Penktadieniais 10 - 8	asmenines 9½%
Šeštadieniais 9 - 1	nekiln. turto 9½%
Sekmdieniais 9.30 - 1	investacines 10½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santuopų dydį iki \$2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10.000. Parduoame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

Simon's TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas ADMIRAL, "stereo" ir kitos rūšies aparatus.

PATVARIUSIOS PADANGOS —

MICHELIN

Kiekvienoje MICHELIN padangoje yra įdėta speciali plieninio stiprumo medžiaga, kuri užtikrina saugumą, patvarumą ir benzino taupumą. Tuo MICHELIN padangos yra ypatingai garsios. Jos pradėtos gaminti prieš ketvirtį šimtmečio ir yra nepažinomos.

Autorite Sales and SERVICE

1636 Dundas St. W. Telefonas 531-1305

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

• Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. Savininkas
• Visi automobilių mechaniniai taisymai. FRANK PETTIT

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

KLAUSKITE MANE APIE • pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSP • registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybės draudą • šeimos apsaugą • studentų draudus fondus mokslui eiti

2 Carlton Street, suite 714

Namai: 766-5857 • Raštinė: 363-7881

Juozas Eimis Ramas, District Manager of Canadian Premier Life

Dufferin RADIO AND TV
SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduoamos lėpos ir baterijos. • Priėmęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaninius pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

SPORTAS LIETUVOJE

Augščiausioje Sovietų Sąjungos krepšinio lygoje žaidžia dvi Lietuvos vyrų komandos — Kauno "Žalgiris" ir Vilniaus "Statyba". Baigiant II pirmenybių ratą, geriausiai pasirodė žalgiriečiai, užimdami VI vietą. Lygos pirmenybėse dalyvauja 13 krepšininčių komandų. Pirmųjų šešių vietai laimėtojai dabar turės tarpusavio žaidynes dėl premijų, o kitos komandos kovos dėl teisės pasilikti augščiausioje lygoje. Pavojus būti perkeltai į žemesnę lygą gresia "Statybai", kuri pirmenybių lentelėje yra tik XI vietoje. "Žalgiris" Kaune pralaimėjo susitikimą su Minsko RTI krepšininčiais 92-96, nors pirmą kėlinį buvo laimėjęs 53:50. Dėl šio pralaimėjimo buvo kildes pavojus, kad VI vieta gali tekti Talino "Kalevui". Žalgiriečius išgelbėjo paskutinis II rato rungtynės su Tbilisio dinamiečiais, laimėtos 105:116. Prieškariniais laikais Lietuva yra buvusi Europos krepšinio čempione, neboga pasirodydavo ir Latvija su Estija. Dabar baltiečių komandas pralenkia: karinis Maskvos CASK klubas, Maskvos "Dinamo", Kievo "Strojitelis", Leningrado "Spartakas".

Klaipėdoje varžėsi 75 pajėgiausi jaunieji Lietuvos šachmatininkai šveicariška septynių ratų sistema. Vaikinių grupės čempionu tapo plungietis V. Majorovas, tik vieną partiją sužaidęs lygiomis, o visas kitas laimėjęs. II v. su 6 taškais teko kauniečiui V. Elnoriui, III su 5,5 taško — panevėžiečiui D. Jakimavičiui. Vilnietis V. Žilka taip pat buvo surinkęs 5,5 taško. Merginų grupėje stipriausia buvo panevėžietė A. Stanislovaitytė su penkiom pergalem ir dviem lygiosiom. Nuo jos tik vienu tašku atsiliko keturios šachmatininkės: panevėžietės J. Budraitytė, V. Taraskevičiūtė, vilnietė R. Nasvyrovaitė ir kauniečių M. Arlauskaitė. Pagal koeficientų lentelės rodiklius II v. pripažinta J. Budraitytei, III — R. Nasvyrovaitė. Komandinėse varžybose I v. laimėjo vilniečiai šachmatininkai, II — kauniečiai, III — panevėžiečiai, IV — šiauliečiai, V — klaipėdiečiai.

Lietuvos stalo teniso taurės varžybose stipriausias buvo "Darbo rezervų" moterų ir "Maisto" vyrų komandos. Geriausio tenisininko vardą išlikovojo kauniečiai E. Zakarianas, geriausios tenisininkės — vilnietė A. Skarulienė.

ŠALFAS ŽINIOS

Čikagoje kovo 19-20 d. d. lankėsi cv pirm. Pr. Berneckas ir tarėsi pasaulio lietuvių sportinių žaidynių reikalais su sporto vadovais. Pasitarime J. Centre dalyvavo: Vyt. Grybauskas, Z. Žiupsnys, J. Bagdonas, D. Prapuolenis, R. Korzonas, J. Izokaitis, A. Liškūnas, R. Dirvonis ir kt. J. Bagdonas ir D. Prapuolenis sudaro finansinį komitetą Čikagoje ir kviečia sporto bei visuomenės atstovus.

Kovo 20 d. Pr. Berneckas turėjo posėdį su PLB pirm. Br. Nainiu ir vicepirm. R. Kasparu. Posėdį dalyvavo ir sportininkai — Vyt. Grybauskas, D. Prapuolenis, R. Korzonas ir J. Bagdonas. Sekantis posėdis numatytas Toronto su dainų šventės ir PLB seimo rengėjais — KLB krašto valdybos atstovais.

Radiojo valandėlė "Margutis" įreikordavo pasikalbėjimą su ŠALFAS pirm. Pr. Berneku. Čikagos visuomenė buvo supažindinta su svarbiais darbais bei planais 1978 m. žaidynių ruošoje.

ŠALFAS valdybos sudėtį papildė tinklinio vadovas Mindaugas Leknickas, kuris šiuo metu mokytojauja Toronte kanadiečių gimnazijoje. Centro valdyboje jis eis vicepirminko pareigas. Centro valdybai atėjo į talką ir Sofija Kojelienė. Ji yra dirbusi "Europos Lietuvoje". Šiuo metu dirba kanadiškoje įstaigoje.

VYČIO ŽINIOS

Britų Bendruomenės stalo teniso pirmenybės įvyko Guernsey saloje. I v. moterų klasėje laimėjo Hong Kong, II — Anglija, III — Kanada. Ypatingai gerai žaidė Kanados moterys, kurios prieš pajėgią Anglijos komandą pralaimėjo tik 2:3. Žaidė: V. Nešukaitė, R. Bonnerje, I. Cordas, M. Domonkos.

Kviestinis CYO krepšinio turnyras įvyko kovo 18-19 d. d. Hamiltone. Dalyvavo 14 komandų iš Toronto, Hamiltono, Otavos ir kitur. I šį turnyrą taip pat buvo pakviesti ir Vyčio jauniai C (14 m.). Vytiečiai pradėjo turnyrą labai nedrąsiai. Pirmose rungtynėse su Hamiltono CYO I komanda pralaimėjo pirmame puslaikyje 8:29. Išdrąsinę laimėjo II puslaikyje 32:20. Rungtynes pralaimėjo 40:49. Toliau žaidimai paguodos turnyre, nugalėję pajėgias komandas, kaip Londono Holy Cross 54:28 ir North York 48:43, pasiekė baigiminius žaidimus. Po kelių nesėkmių pralaimėjo Kitchenerio St. Francis komandai 39:43. Vyčio komandoje žaidė: A. Balsys 6, J. Grabauskas 5, V. Grabauskas 36, J. Karpis 58, R. Karpis 2, A. Saplys 9, A. Slapšys 18, P. Sukauskas 2, P. Tutlys 48.

Naujoji klubo valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. Algis Eizinas, ižd. Jonas Nešukaitis, admin. Vytautas Stokčus. Naujas klubo adresas: A. Eizinas, 272 A Evelyn Ave., Toronto, Ont. M6P 2Z9. Valdybą yra pakviesti Andrius Klimas kaip sporto vadovas, Ramūnė Underytė — sekretorė.

Mūsų rėmėjams — O. Pėteraičiui ir S. Grižickui nuširdžiai dėkojame. A. S.

SPORTAS

MASKVA RUOŠIASI OLIMPIADAI

Maskvos olimpiada rusų akimis yra augstas jų pastangų įvertinimas. Nėra abejonės, kad jie stengsis visomis išgalėmis gerai pasirodyti. Vis dėlto kylančios kainos ir kitos kliūtys privertė kairiurios pradinis užsimojimus apkarpyti.

Nedaug Maskva turės rūpesčių su sportiniais pastatais bei įrengimais — viskas grupuoosis Lužnikuose prie Maskvos upės. Čia yra prieš 20 metų pastatytas Lenino stadionas, taplinantis 103.000 žiūrovų. Jame įvyks atidarymo, uždarymo iškilmės ir daug sportinių varžybų. Pats stadionas bus apdailintas. Be to, Maskvoje bus pastatyta dar 11 naujų sportinių pastatų bei įrengimų.

Žymiai didesnę rūpestį sudaro svečių apgyvendinimas. Iš numatytų pastatų kol kas statomas tik 25 augstų prabangus viešbutis. Darbus vykdo prancūzai, padedami jugoslavų darbininkų. Jame tilps 3642 lovos (rusų matas viešbučiams). Patys rusai Izmialovoje stato 10.000 lovų viešbučio kompleksą. Tai pusvalandis kelio požeminiu iki pagrindinio

stadijono Lužnikuose. Bet tai sudaro mažiau kaip pusę pažadėtų 30-40.000 lovų. Maskvos apylinkėse dar bus įrengtos stovyklavietės ir kitos apstojimo vietos, tačiau olimpiniams svečiams vis dar bus ankšta.

Sudaryta 35 milijonų dol. televizijos sutartis su JAV NBC tinklu. Tačiau tikroji kaina už pasinaudojimą techniniais įrengimais, kaip televizijos ir radijo komiteto pirminko pavaduotojas Henrikas Juškevičius tikisi, bus žymiai augštesnė. Manoma, kad ši kaina pakils iki 80 mil. dolerių — trigubai daugiau negu Montrealyje (25 mil. dol.). Rusai visa tai teisingai padidėjusiais techniniais reikalavimais. Montrealyje užteko 9 spalvotų televizijos kanalų, gi Maskvoje reikės 18, kad patenkintų du bilijonus žiūrovų.

Sov. Sąjungos ryšių ministerija išleido pirmąjį olimpinį ženklių seriją. Tai ženklai su priemoka. Jų kainos yra 4—2, 10—5 ir 16—6 kapeikų. Pajamoms padidinti taip pat veiks "Sportloto" loterija, kurios lėšos bus skiriamos olimpiniam pastatams. A. S.

Skautų veikla

latinių skautų rėmėją prel. dr. J. Tadauską, įteikdami jam v. s. P. Jurgėlos knygą "Lietuviškoji skautija".

Balandžio 17 d., 11 v. r., skautų būkle šaukiamas "Šatrijos" ir "Rambynų" tuntų vadijų posėdis.

Romuvos stovyklavietei paauglių Dresher - Barauskas draudimo agentūra \$50, J. Trinkūnienė \$10. Nuširdi padėka.

Jūrių skautai užjaucia E. Paškų, mirus seneliui.

Mindaugo dr-vės sueiga — balandžio 4 d., 7 v. v., muzikos studijoje. Bus uniformų tvarkingumo varžybos.

Skautiškas ačiū ps. dr. A. Dailidei už pašnekesį ir dovanas. C. S.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kategoriškaį paneigė krašto apsaugos min. B. Dansonas.

Toronto universitetas savo veiklos 150 metų sukaktį paminėjo specialiu rinktinių svečių priėmimu ir dešimties garbės daktaratų suteikimu. Pirmasis tokį doktoratą gavo Kanados gubernatorius Jules Leger. Savo žodyje jis pabrėžė, kad šiuo doktoratu primenami a r t i m i universiteto ryšiai su karaliene Elzbieta. Jis taipgi palietė ir Kanadą ištikusią politinę krizę, kuri liečia ne tik Kvebeką, bet ir Toronto universitetą, Ontario provinciją, visą šalį. Doktoratų suteikimo iškilmėje dalyvavo apie 1.000 studentų bei universiteto absolventų. Tuo metu demonstravo reformų reikalaujanti grupė, kurios 130 narių sudaro studentai, universiteto personalo mairiai ir visuomenės atstovai. Jie pasisako prieš mokslapinių padidinimą, prašokantį \$100, ir daro išvadą, kad universitetas taps neprieinamas neturtinųjų šeimų vaikams.

Valstybinės radijo ir televizijos CBC bendrovės prancūziškai skaiju priadarytus prosepastatistinių nuotakių priekiaštus pradės tirti Kanados radijo ir televizijos komisija, vadovaujama direktoriaus H. Boyle. Gavusi įsakymą iš premjero P. E. Trudeau vyriausybės, ji jau sudarė specialų tyrėjų komitetą, kurin pakviesti: Kanados tarybos pirmininkė G. Laing, Montrealio advokatė L. Martin-Cote, advokatas A. Golden. Prie jų prisijungs radijo ir televizijos komisijos pareigūnai — A. Cromier, N. Frye, J. Hebert. Komitetui vadovaus patš minėtosios komisijos direktorius H. Boyle. Didžiąją tyrėjų dalį sudaro prancūzių kilmės kanadiečiai. Šia proga spaudoje pasirodė daug priekaištų CBC bendrovei. Kritikai pabrėžia, kad CBC televizijos programos pagrindiniuose Kanados miestuose susilaukia mažiau žiūrovų už amerikietiškasias, nors kasmet valstybiniam Kanados radijo ir televizijos tinklui išleidžiama didelė suma dolerių. Šiais biudžetinėmis metais CBC bendrovė išvaldžios išdo yra gavusi \$467 milijonus. Dažnai CBC televizijos stotis žiūrovų skaičiumi pralenkia privatus CTV tinklo stotis, operuojamos su labai mažu kapitalu. Dėlto pasigirsta balsų, siūlančių parduoti valstybinę CBC bendrovę ir sustabdyti pinigų švaistymą iš mokesčių mokočių kišenės. JAV yra trys privatus televizijos ir radijo tinklai, kurie, reikalui esant, perduoda su vyriausybe susietas viešojo pobūdžio programas be finansinės valdžios paramos.

Premjeras P. E. Trudeau savaitinėje spaudos konferencijoje perspėjo Kvebeką nedaryti išsišokimų tarptautinėse konferencijose. Cia jis turėjo galvoje du atvejus — Jungtinių Tautų vandens išteklų konferenciją Argentinoje ir švietimo reikalų konferenciją Belgijoje. Argentinos konferencijoje gamtinės Kvebeko apsaugos min. M. Leger prabilo ne Kanados, o tik šios provincijos vardu, kuri ateityje būsianti nepriklausoma. Belgijos konferencijoje dalyvavęs Kvebeko švietimo min. J. Y. Morin atsakė vadovauti Kanados delegacijai ir netgi atsisėdo už atskiro stalo. Pasak P. E. Trudeau, jeigu separatistinė Kvebeko premjero R. Levesque vyriausybė ir toliau taip elgsis, jos nariai nebus įjungiami į Kanados delegacijas užsienio konferencijose. Jiems taipgi būsias užkirstas kelias tokiose konferencijose dalyvauti kaip provincijos atstovams.

Kvebeko provincija į federacinį parlamentą išrenka keletą ar keliolika kreditistų, kurie savo viršūnė buvo pasiekę dabar jau mirusio R. Caouette vadovavimo laikais. Ontario provincijoje kreditistai pradėjo veikti kaip politinė grupė 1973 m., bet lig šiol nelaimėjo nė vienos vietos provinciniame parlamente. St. Catharines mieste įvykusiam suvažiavime 75 kreditistų atstovai naujuoju vadu išsirinko R. Gervais, baldų pardavėją iš Cambridge, kuris pakeitė nieko nepešusį hamiltonietį S. Hameliną. Naujasis vadas R. Gervais pranašauja, kad pirmieji leidai bus pralaužti sekančiuose Ontario parlamento rinkimuose.

Kanados pašto min. J. J. Blais, aplankęs pašto įstaigą Sarnijos mieste, Ontario, perspėjo paštininkus, kad pašta sulikviduotų naujas streikas. Jis reiškė viltį, kad ateityje bus išvengta tokio streiko, kaip 1975 m., kuris truko net 42 dienas. Atrodo, šis perspėjimas yra susietas su pašto vadovybės pradedamomis derybomis. Dėl naujos sutarties jau deramasi su laiskanėsių unija, o su paštininkų unija derybos bus pradėtos kovo pabaigoje. Ontario Windsor vietinio pobūdžio trumpą streiką buvo pradėję du trečdaliai laiskanėsių ir automobilių vairuotojų, priežastimi nurodymai perdildį darbo krūvį pirmadieniais. Jų teigimu, perdaug siuntų savaitgaliais, dirbdami antvalandžius, išskirsto paštininkai. Dėlto jų būna perdaug pirmadieniais ir permažai kitomis dienomis. Windsor pašto vadovybė, atsiliepdama į šį skundą, pirmadieniais liepė pristatyti tik laiškus, t. y. pirmos klasės siuntas.

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR ST. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR
NETOLI LIETUVIŲ NAMU

BERESFORD - BLOOR, atskiras namas, 8 kambariai per 2 augstus, pakeistas dujų šildymas, užbaigtas rūsys, įvažiavimas ir garažas; įmokėti tik \$3.000.

INDIAN RD., 19 kambarių, didelės patalpos, legaliai pakeistas; 5 butai, rūsys, naujas šilumos šildymo mašinom; reikia parduoti; palikimas; papiginta kaina.

BOUSTEAD, atskiras tributas, 13 kambarių per 3 augstus, vandeniui apšildomas; gilus sklypas, privatus įvažiavimas, 2 garažai; arti Lietuvių Namų ir požeminio.

BLOOR — QUEBEC, 11 kambarių, atskiras plytų namas per du augstus, modernios vonios ir virtuvės, pilnai užbaigtas augstas rūsys, vandeniui apšildomas, geras įvažiavimas, 2 garažai, įmokėti \$20.000; kaina nupiginta, nes namas turi būt parduotas.

EVANS — COLBECK, atskiras plytų namas, 8 kambariai per 2 augstus, pilnai užbaigtas rūsys (3 kambariai), 2 prausyklos, nauji elektros laidai, variniai vamzdžiai; namas geroje vietoje ir gerame stovyje; garažas; įmokėti tik \$10.000.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

BABY POINT, 12 kambarių 10 metų senumo modernus namas, 80 x 200 sklypas, 4 prausyklos, 3 židiniai, garažas dviem automobiliams; tinka profesionalams. Kaina — atpiginta.

BLOOR — LANDSDOWNE, 6 kambarių plytinis namas, prijungtas, moderni prausykla ir virtuvė; angliai išvažiuoja iš provincijos; parduodama su visais baldais, 2 krosnys, 2 šaldytuvai, plaunamoji ir džiovnamoji mašinos, naujas apšildymas, garažas; prašo tik \$47.000; mažas įmokėjimas; tinka jaunavedžiams pradėti gyventi.

JANE — ST. CLAIR, atskiras medinis namas, 2 virtuvės ir 2 prausyklos, oru apšildomas; geras pirkiny pradžia; prašo \$43.900 su \$5.000 įmokėjimu; platus, privatus įvažiavimas.

BLOOR — HIGH PARK, atskiras gražus dvibutis — 2 didžiuliai butai po 3 miegamuosius, modernios virtuvės, 3 židiniai, žaidimo kambarys su židiniu; didelis sklypas, privatus įvažiavimas, 2 garažai, arti požeminio. Įmokėti apie \$50.000.

ETOBICOKE KRAUTUVĖ, apyaujis pastatas, nuoma \$300 i mėnesį; nuomininkas viską apmoka, išskyrus mokesčius; morgiais be nuosimčių; prašo \$53.000. Geras investavimas.

VAKARAIŠ SKAMBINKITE I NAMUS

489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9% už 1 m. term. dep.	
9% už pensijų ir namų planą	9½% už asm. paskolas
8% už spec. taupymo sąsk.	9½% už mortgičius
7½% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 15 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10.000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10.000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

STEPHAN'S Furs 406 Roncesvalles Ave.
tel. 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

A&B ELECTRIC CO.

įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus

ALBINAS ARTICKONIS GINTAS ARTICKONIS

Miesto leidimas E-1079 Skambinti (collect)
Nemokamas įkainojimas Tel. 1-936-4612

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varlotus automobilius.

Ateitininkų kongreso leidinys

Ateitininkai yra pakeliui į IX savo kongresą, šaukiamą 1977 m. rugsėjo 1-4 d.d. Klevelande. Parengiamieji darbai atliekami Klevelande sudaryto komiteto, kuriam pirmininkauja kun. G. Kijauskas, SJ. Komitetui rūpi, kad kongresas nesibaigtų su tom keturiom dienom, bet kad ir ateitininkai, ir iš dalies mūsų visuomenė taip pat gyventų jo įnaš ir po kongreso. Dėlto komitetas ryžtasi duoti ateitininkams tam tikrą leidinį, kuriame jie būtų supažindinami su savo istoriniu keliu, su savo siekimais bei darbais, su savo suinteresuotais bei polėkais, su savo buvusiais bei dabartiniais vadais ir kt. Leidinys turėtų būti lyg tam tikra populiari, bet aktuali ir suges-

tyvi ateitininkų dvasios abėcėlė, t. y. tie pagrindai, kuriais remiasi ateitininkų veikla. Jis visų pirma skiriamas ateitininkų jaunimui.

Sio leidinio redagavimas yra patikėtas Stasiui Barzdukui. Redaktorius jau telkia bendradarbius, kviesdamas juos pasakyti ateitininkams aktualiais bei rūpimais klausimais. Tikimasi, kad visi kviečiamieji bendradarbiai laiku atliks tai, ko iš jų prašoma. Tai laiduotų taip pat vykdymą spaudos darbų, kuriuos būtina sutvarkyti iki vasaros atostogų pradžios. Atostogas palikime poilsui, kelionėms, stovykloms ir kt.

Paklausykim gero patarles patarimo: tas dukart daugiau duoda, kas laiku duoda. Inf.

Atsinaujinimo savaitgalis

Kovo 11-13 d.d. Montrealio ateitininkai surengė dvasinio atsinaujinimo dienas. Sesuo Onutė Mikailaitė atvyko iš Putnamo į talką. Susitelkimas prasidėjo penktadienį 7.30 v.v., sesers M. Paulės, moksleivių ateitininkų globėjos, įvadinio žodžiu. Ji pabrėžė, kad šios rekolekcijos bus kitokios, nes visi dirbsime. Dažnai nuveiname į šventovę, išklausome pamokslų, pakritikuojame, ir tuo viskas pasibaigia. O tačiau mūsų kiekvieno pareiga gilinti ne tik savo intelektualinį, bet ir dvasinį pasaulį, savo santykį su Dievu. Po giesmės ir Sv. Dvasią kalbėjo sesuo Onutė. Ji gvilendino labai gražiai mintį „Kelias“. Mūsų kiekvieno gyvenimo kelyje yra įvairių momentų — džiugių ir skaudžių. Sutinkame įvairių žmonių. Kartais vieno ar kito asmens susitikimas net pakeičia visą mūsų gyvenimą ar kita kryptimi. Kai skaitome Evangeliją, matome, kad ji yra asmenų susitikimas su Kristumi — Dievu. Pvz. Kristaus susitikimas prie šulnio su samarietė, su muitininku Zakėjumi.

Po gražių minčių kalbėjoja perkėlė mus į vaizdų pasaulį — skaidrių pyne, kurios tartum vedė paralelę tarp gamtos keitimosi ir dvasios ėjimo. Žmogaus kelionė prasideda nuo kūdikio amžiaus, kai jis bailliom, bet smalsiom akutėm žiūri į pasaulį ir senutė, kuri sėdėdama kėdėje, žiūri į tolį... Matėm pavasari, kai vos tik prasiskleidžia žiedai, ir rudenį, kai krinta rudens lapai, varva lietus lašai ir ateina sniegu apkloti vasaros prisiminimai... Užbairgai — didžiulė, laiminanti Kristaus statula...

Atrodė, visi tie dalykai taip palietė mus kiekvieną, jog pajutome, kad širdis yra ta „bedugnė“, kurios nė patys gerai negalime suprasti. Vienas klausytojas pareiškė jautęs, kad nematomas Dievas veikia ne tik gamtoje, bet ir kiekvieno žmogaus gyvenime. Buvo pastebėta, kad skaidrėse rodyti tik gražūs mūsų gyvenimo momentai, nebuvo vargšų... Bet ar Dievo aktyvė mes visi nesame vargšai, reikalingi Jo pagalbos?

Po pirmo pasidalinimo mintimis visi nuėjome į seselių koplyčią, sukalbėjome bendrai vakaro maldas. Buvo gera, kad su mumis kartu buvo ir studentų dvasios vadas kun. dr. F. Jucevičius. Iš viso buvo 20 sėdėdusių studentų ir moksleivių. Visiems seselė išdalino „namų darbą“, būtent, turėjome susirasti šventraštyje vietą — „Kris-

taus susitikimą“, kuris man asmeniškai daugiausia kalba. Buvo atspausdinti lapai, nurodantys keletą tokių susitikimų Evangelijose pasirinktinai.

Seštadienį, 3.30 v.p.p., vėl visi turėjome susirinkti, tačiau sendraugiu, vakar buvusių, nebeatome. Tačiau prisidėjo keletas neateitininkų ir 15 asmenų (tik 4 suaugę) tęsėme susitelkimą, bandėme išvystyti ir Kristaus susitikimus, kad galėtume atpažinti ir Jo atėjimą į mūsų gyvenimą. Tikrai buvo gražu, kai jaunimas išvystė ir kaip Kristus per Evangelijos žodžius įsivaizdavo, o jie dalinosi su kitais... Būtime galėję dar ilgai kalbintis, bet mums pateikė kiti darbai — gavome po lapą, kuriame buvo įrašytas tik romėniškas skaičius... Kiekvienas turėjome nueiti į koplyčią ar Aušros Vartų šventovę, vieną Kryžiaus kelių stočių išmąstyti ir parašyti, ką Viešpats kalba iš savo Kančios kelio man ir mums.

Surašė Kryžiaus stočių mintis, suėjome bendros vakarienės, kurią mūsų moterys ir mergaitės atsinešė. Draugiškai ir toliau dalinomės valgydami.

Po vakarienės visi bendrai, ses. Onutei skaitant mūsų parašytus pasisakymus, Kryžiaus kelią ėjome šventovėje.

Susitelkimo užbaigimas įvyko Sv. Kazimiero šventovėje 11 v. Mišiomis. Po jų nuėjome į sveitainę, kur buvo ateitininkų paruošta kavutė. Atsigaivinę šilta kavute (lauke labai lijo ir buvo drėgna), susėdome pasiklausyti paskutinių ses. Onutės žodžių. Ji kalbėjo apie šventraščio simbolį „žmogaus širdį“ — kaip Dievas įeina į žmogaus širdies.

Jis dažnai pranašų lūpmis savo išrinktajai tautai sakė, kad jų „širdis aptukusi, nerangi...“ Tam, kurio širdis Dievo ilgisi ir jieško, Jis yra maloningas.

Buvo smagu, kad į užbaigimą atėjo daugiau sėdėdusių, prisidėjo ir Sv. Kazimiero parapijiečių būrelis. Susidarė 60 asmenų.

Paskutinį žodį tarė susitelkimo rengėja sesuo M. Paulė. Esą visi turime daug darbų, daug skubėjimo, bet vistiek randame laiko pavalgyti ar bent užkasti, kitaip nebegalėtume eiti. Taip turime rasti laiko ir asmeniniam pasikalbėjimui su Dievu kas dieną, kad mūsų dvasios pasaulis nesunykėtų. Susitelkimą užbaigėm, pavesdami save, savo šeimas, organizacijas, savo tautą ir visą žmonijai Kristui giesme „O Kristau, pasaulio Valdoje“.

Dal.

Hamiltono "Aidas", kurio koncertas įvyks Toronto Lietuvių Namuose balandžio 3, sekmadienį. Nuotr. St. Dabkaus

PRANEŠIMAS

Pakeistas mūsų telefono numeris

Nuo 1977 metų kovo 21 dienos Telefoninio Kanados Imigracijos Informacijos Centro (Canada Immigration Telephone Information Centre) Toronto numeris yra šis:

598-4444

Valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio 8.00 — 4.00

Canada
Immigration
Centre

Manpower and
Immigration

Centre
d'Immigration
du Canada

Main-d'œuvre et
Immigration

Lietuviškosios Skautybės Fondas

Č. SENKEVICIUS

Per eilę metų ekonomiškai sustiprėjo ne tik pavieniai asmenys, bet ir organizacijos. Paskutinis dešimtmėtis ir Lietuvių Skautų S-gai buvo sėkmingas. Tas faktas ir kaip kūrėsi rėmėjų teiravimasis, kokių adresu nukreipti stambesnes aukas ar palikimus sąjungai, kėlė nebeatidiotinę reikalą įsteigti centrinę įstaigą, kuri rūpintųsi finansiniais reikalais visos sąjungos mastu. Klausimą apsvaigus LSS tarybos pirmioji, 1975 m. įsteigta Lietuviškosios Skautybės Fondas. Išrinkta 6 asmenų valdyba, kuriai pirmininkauja Č. Kiliulis, 17 Tyler Rd., Lexington, Mass., USA. Įdininio pareigas eina Kostas Nenortas, 44 Alban St., Dorchester, Mass., USA.

1976 m. gruodžio 31 d. apyskaita rodo, kad fonde pinigų sutelkta \$19,717.55. Užsibrėžta 60-ties metų sukakties išvakarė-

savo įgaliojinius platina ir P. Jurgėlos "Lietuviškąją skautiją". Toronte šiuo metu įgaliojimo pareigas eina Vl. Morkūnas, 11 Underwood Ave., tel. 416-762-0174; Montrealy — V. Piečaitis, 585 Gerald St., LeSalle, Que. (tel. 514-366-7041).

Išgirdus naujo fondo vardą, kaip optimistiškai žvelgia į užsibrėžtus tikslus ir stengiasi daryti viską, kad tie tikslai būtų pasiekti. Kovo mėnuo paskelbtas Lietuviškosios Skautybės Fondo mėnesiu. Laukiama, kad kiekvienas skautų-čių vienetas įsirašytų į aukotojų sąrašus. Fondas išleido ir pardavinėja dviejų rūšių lipdes. Beveik visuose didesniuose S. Amerikos miestuose Fondas turi savo įgaliojinius, kurie rūpinasi išleisti telkimu įvairiais būdais.

LS Fondo valdyba leidžia "Bendralaiškus", kurių pasirodė jau trys numeriai. Juose skelbiami aukotojų sąrašai, apyskaitos ir kita fondo veiklą liečianti informacija. Fondas per

savo įgaliojinius platina ir P. Jurgėlos "Lietuviškąją skautiją". Toronte šiuo metu įgaliojimo pareigas eina Vl. Morkūnas, 11 Underwood Ave., tel. 416-762-0174; Montrealy — V. Piečaitis, 585 Gerald St., LeSalle, Que. (tel. 514-366-7041).

Išgirdus naujo fondo vardą, kaip optimistiškai žvelgia į užsibrėžtus tikslus ir stengiasi daryti viską, kad tie tikslai būtų pasiekti. Kovo mėnuo paskelbtas Lietuviškosios Skautybės Fondo mėnesiu. Laukiama, kad kiekvienas skautų-čių vienetas įsirašytų į aukotojų sąrašus. Fondas išleido ir pardavinėja dviejų rūšių lipdes. Beveik visuose didesniuose S. Amerikos miestuose Fondas turi savo įgaliojinius, kurie rūpinasi išleisti telkimu įvairiais būdais.

LS Fondo valdyba leidžia "Bendralaiškus", kurių pasirodė jau trys numeriai. Juose skelbiami aukotojų sąrašai, apyskaitos ir kita fondo veiklą liečianti informacija. Fondas per

Mylimam BROLIUI

Lietuvoje mirus,

ROMĄ TUMPA ir jo šeimą giliai užjaučiame —

H. R. Simanavičiai

A. A. Jagėlos

A+A

Stasiui Ažubaliui

mirus, brolių kun. kleboną PETRĄ AŽUBALĮ, mamytę EMILIJĄ, žmoną ELZBIETĄ, vaikus — EMILIJĄ ir MARIJĄ, STASĮ bei STASĮ su šeimomis, brolių JONĄ ir jo šeimą bei visus artimuosius šio skaudaus liūdesio valandose nuoširdžiai užjaučia

KLK Moterų Draugijos

Lietuvos Kankinių parapijos skyrius

Canadian Art Memorials Ltd.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kompos Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of
Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greičiau ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

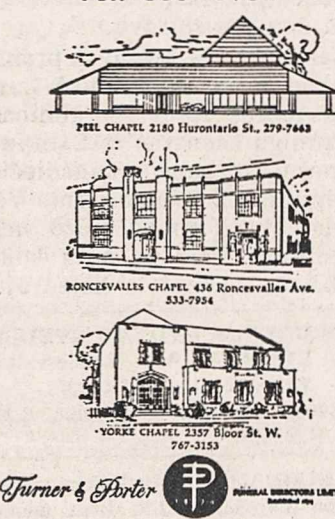
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume nuskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Turner & Porter

laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Visais kelionių
reikalais betkur
pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v. r iki 7 v. v.

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

LANKESI T. VENCLOVA

Poetas disidentas Tomas Venclova, neseniai palikęs okup. Lietuvą ir atvykęs į Vakarus, kovo antrąją savaitę lankėsi Čikagoje, kur gyvena jo dėdė. Ta proga kovo 13 d. vakare Jaunimo Centre buvo surengtas jo susitikimas su lietuvių visuomene. Jį rengė "Santaros - Šviesos" Čikagos skyrius ir "Akiračių" mėnraštis. Žmonių susidomėjimas buvo didelis: Jaunimo Centro salėje ir erdviame balkone nebeužteko sėdimų vietų, daugeliui teko stovėti. Pokalbiui pirmininkavo prof. dr. Z. Rekašius, koreferentai buvo K. Girnius, dr. T. Remeikis ir L. Mockūnas. Atsakydamas į eilę koreferentų ir visuomenės pateiktų klausimų, T. Venclova patvirtino tuos faktus, kuriuos išskleidžia geriau informuoti mūsų laikraščiai. Kalbėjo apie gyvą lietuvių tautą namuose, esančią nuolatiniame rusifikacijos pavojuje, apie išėjimo iš Lietuvos klydus, kaip kūrėsi laikraščius bei žurnalus, kurie, apilinkiniai keliais patekę į Lietuvą, eina iš rankų į rankas. Teigiamai vertino tuos išėjimo rašytojus, kurie spausdina savo knygas okup. Lietuvoje. Lietuvos jaunimas galįs jas rasti bibliotekose ir iš veikalų paimti, kad išsivijos rašytojai yra pakankamai stiprūs. Dėl jaunimo siuntimo į okup. Lietuvoje ruošiamus kursus klausimas esąs painius. Jei tėvai pastitiki vaikais ir jų sveiku protu, tai kodėl jų nesiųsti? Kad jie taptų komunistams palankūs, tokio pavojaus nesą. Taip kalbėjo žmogus, kuris dar praėjusių metų gale okup. Lietuvoje su disidentais O. Lukauskaite-Poškiene, kun. K. Garucku, V. Petkum ir fiziku Finkelšteinu sudarė Lietuvos grupę Helsinkio susitarimų vykdymui sekti. T. Venclova, norint susilpninti grupę, buvęs išleistas į Vakarus. Kiti keturi nariai esą pavojuje būti suminti ir jie gali būti nužudyti ligi 8 metų kalėjimo. Todėl T. Venclova prašė išsivijos lietuvių dažnai minėti jų vardus viešai, ypač spaudoje.

Sio įdomaus susitikimo su visuomene metu T. Venclova paskaitė savo sukurtų eilėraščių ir vertimų su įdomiais komentarais. Aplaui naujais svečias paliko gilaus poetosimbolisto ir gerai informuoto bei sumanaus asmens įspūdį.

JUOZŲ VAKARAS

Kovo 19 Jaunimo Centro direktorius kun. A. Kezys savo įsteigto naujos knygos leidyklos "Amerikos Lietuvių Bibliotekos" vardu surengė pobūvį Juozams' pagerbti. Į jautiką JC kavinę susirinko per 150 svečių, jų tarpe ir nemažas būrys Juozų. Visiems susėdus prie vakarienių parengtų stalų, 80 m. amžiaus ir 50 m. kunigystės sukaktis atšventęs kun. Juozas Venclovas, SJ, sukalbėjo trumpą maldą, o kun. A. Kezys pristatė dalyvaujančius Juozus: "Anro kaimo" aktorius Aleksiauną, Laukaitienę iš Lemonto, inž. Karklį iš St. Joseph, Mich., tėvą ir sūnų Kapačinskus, Liubinską, pedagogą Masilionį, prof. dr. Meškauską, pedagogą Pla-

čą, kun. Prunskį, Saladžių, Sudeckį, Truškūną, LŽS vyrim. kun. Vaišnį, SJ, Vasikevičių, kun. Vėnkų, SJ, Zalubą ir muzikos patriarchą prof. Žilėvičių. Už Juozų sveikatą pakelto šampano taurės ir visiems sugiedota "Ilgiausių metų". Vakarienių metu linksma, šmaikščia programą atliko "Anro kaimo" aktoriai ir muz. F. Strolis vadovaujama "Valmiz" vieneto dainininkai. J. Masilionis, kalbėdamas Juozų vardą, links-mame žodyje pastebėjo, kad Juozų vardas jau dingsta iš lietuvių tarpo. Jo direktoriavimo metu Čikagos augst. lituanistinę mokyklą baigė apie 800 abiturientų, bet jų sąrašuose yra tik vienas Juozas.

Svečių vardu netikėtai įdomų žodį tarė ilgametis ALTOS veikėjas ir entuziastingas keliautojas Dan Kūraitis, ypač pabrėžęs tai, kad mūsų pareiga lankyti nelaisvėje gyvenančius gimes ir tautiečius okup. Lietuvoje ir kad laisvasis pasaulis kovą vieną dieną laimės, nes yra kultūringesnis, žmoniškesnis ir teisingesnis. Gražus Juozų pagerbimo vakaras buvo palydėtas dainomis, kurios nusišė iki vidurnakčio, o kun. A. Kezys įsteigta knygų leidykla liko ir keliolika šimtų dolerių pelno. Mintoji leidykla jau išleido du prabangius veikalus - albumus: Sv. Kazimiero kapinių albumą "Palikę tėviškes namus" ir "Pennsylvania Lietuvos".

PREMIJA PREL. V. MINCEVICIUI

Lietuvių Žurnalistų s-gos centro valdyba, baigianti antrąją kadenciją ir besiruošianti praveisti naujus rinkimus, posėdžio buvo susirinkusi kovo 16 d. vakarą Jaunimo Centre. Vykd. vicepir. J. Janušaitis ir ižd. D. Vakarevičius pateikė smulkia sausio 29 d. įvykusio spaudos baliaus apyskaitą paaiškėjo, kad balius, įskaitant ir ta progą sol. P. Ragienės įteikta 700 dol. auka Dr. Daužvardžio fondui, davė \$2,528 pelno. Todėl vienbalsiai nutarė iš gauto pelno \$2,000 pervesti į Dr. Daužvardžio fondo jauniesiems lietuvių spaudos ir radio darbuotojams ugdyti išdą, gi iš sąjungai priklausančių pinigų paskirti \$300 premiją Italijoje gyvenančiam prel. Vincentui Mincevičiui už jo nepašaltą veiklą informuojant italus apie okup. Lietuvos padėtį. Kaip žinia, prel. V. Mincevičius jau daug metų redaguoja ELTOS biuletenį italų kalba, į italų kalbą išvertė "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką". Ta medžiaga dažnai naudojasi Italijos dienraščiai ir kita spauda. Nauja nare į sąjungą priimta 1957 m. gimusi žurnalistikos studentė ir lietuvių spaudos bendradarbi Rima Janulevičiūtė, perskaitęs nuoširdus laiškas, gautas iš Australijoje einančių "Tėviškės Aidų" redakcijos, kuriame dėkojama už paskirtas premijas iš Dr. Daužvardžio fondo to laikraščio jauniesiems bendradarbiams. Posėdyje dalyvavo pirm. kun. J. Vaišnys, vicepirmininkai E. Pakštaitis, J. Janušaitis ir Vl. Būtenas, sekr. A. Pužauskas ir ižd. D. Vakarevičius.

HETHERINGTON

KELIONIŲ AGENTŲROJE
visus kelionių reikalus ir
betkurių šali sutvarkys

Marius Rusinas (9 v.r. — 5.30 v.v.)

Tel. 531-4674

1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

FRANK BARAUSKAS

LIMITED,
REALTOR

3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8

Istaigos telefonas: 233-3323

- namai
- ūkiai
- investicijos
- mortgicijai

PRANAS BARAUSKAS, namų tel. 743-0100
FELIKSAS SENKUS 535-2625
ARYDAS ZAKAREVIČIUS 245-0077

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE
AGENCY
LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE • REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v.,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.

Narys "Better Business" Biuro

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

- * Namų — Gyvybės
- * Automobilių
- * Komerciniai

Candlelight Caterers

Vestuvės ir baliai visokiomis progomis

J. Bubulienė tel. 667-8260, 667-8280 Toronto

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGĄ

• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.

• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.

Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai

Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 ir F. Janavičiai

V. BAČĖNAS

All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,

Toronto, Ontario M6R 1X3

TORONTONT

Anapilio žinios

— Šį sekmadienį šventinamos palmės.

— Gražiai pavyko Lietuvos Kankinių šventovės statybos vėliaus koncertas — vakarienė. Koncertinę dalį atliko sol. D. Kučėnienė, akompanuojama muz. Jono Govėdo. Puikiai buvo paruoštas maistas "Candlelights" bendrovės (J. Bubulienė). Programai vadovavo komiteto pirm. J. Žiuraitis. Vakarienės metu klasikinę muziką iš juostelės perdavė broliai Rimai.

— Vajaus koncerto metu aukojosi \$5000: H. Lapas (elektros bendrovė); \$1000: E. M. Bumeisteris, O. Delkus, M. Jurkštieņis; po \$500: A. J. Kazilaj, A. J. Sungailos, KLB Oakvils apylinkė; \$300: Toronto kredito kooperatyvas "Parama"; po \$200: J. E. Aleksos, J. J. Valiuliai, Anapilio Moterų Būrelis, A. Barauskas, P. A. Šėpavičiai, I. Bumeilis, V. Dauginis; po \$100: V. Rutkauskas, K. V. Kalendros, K. V. Otait, J. Z. Didžbaliai, O. Jonaitienė, A. D. Bajorinai, J. Gataveckas, Vincas Bačėnas, A. Griškai (Čikaga), J. O. Ažubaliai, K. Galiauskas, M. Senferienė, J. B. Stradai; po \$50: P. A. Vilučiai, K. Konkulevičius, G. Kocėnienė, Celijewski, E. Docienė, V. Mašalas. Įjungus vajaus koncerto pajamas, surinkta statybai arti \$15.000. Visiems geradariams ir dalyviams nuosirdi padėkai.

— Parapijos rekolekcijos prasidės D. Ketvirtadienį ir baigsis Vėlykų Prisikėlimo pamaldomis 7 v. r. Rekolekcijas ves kun. J. Vaisnys, SJ, "Laiskai Lietuviams" žurnalo redaktorius.

— Sv. Jono lietuvių kapinėse palaidoti: a. a. Justinas Juška, Edvardas Armolavičius, Bronė Paškauskienė. Velionių artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Pakvitavimai už praėjusius metus visiems auktojams išsiųsti. Jei būtų kokių netikslumų, prašom paskambinti klebonijai tel. 277-1270.

— A. a. Stasio Ažubalio atminimui Lietuvos Kankinių šventovės statybos fondui suaukota \$750.

— Šį sekmadienį, 4 v. p. p., pamaldos Stayerio - Wasagos lietuviams Stayerio katalikų šventovėje. Pamaldos šį sekmadienį, 10 v. r., už a. a. Petronelę Prostenienę, 11 v. r. už a. a. Antaninę Jakelaitienę ir a. a. Joną Beržinską.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojų parapijos žinios

— Trečiadienį, 7 v. v., Gavėnios apmąstymo vakaras A. Lorencienės bute, 65 Marion St.

— Seštadienį, 7 v. v., moterų rengiamas tradicinis apmąstymo vakaras šventovėje. Kalbės E. Juknienė. Nors patį apmąstymą praves moterys, visi nuosirdžiai kviečiami. Bus ir vaishės.

— Sekmadienį Verbų pamaldos su šv. Komunija. Po pamaldų — moterų draugijos susirinkimas M. Dambienės bute, 22 Hewitt Avenue. Sv. Komunija bus taip pat teikiama D. Penktadienio pamaldose 11 v. r. Vėlykų ryto pamaldos — 9.30 v.

Lietuvių Namų žinios

— Praėjusį sekmadienį popietėje dalyvavo apie 250, jų tarpe V. Krauskas iš Australijos ir S. Aliušas iš Montrealio.

— Sachmatininkų klubas pr. sekmadienį, 1 v. p. p., Vytauto D. menės balkone surengė sachmatų žaidynes. Jos bus rengiamos toje pat vietoje kiekvieną sekmadienį.

— Kovo 27 d. įvyko visuotinis LN susirinkimas, kuris išsklaidė valdybos pranešimus, patvirtino 1976 m. balansą, priėmė 1977 m. samatą, perrinko keturis valdybos narius ir vieną revizijos komisijos narį ir paskyrė 1977 m. auditorių. Visi minėti pareigūnai išrinkti tie patys. Susirinkimas patvirtino valdybos darbus ir papildė įstatus, įvesdamas narius kandidatus. Nariai kandidatai yra tie, kurie dalimis moka nario įnašą. Susirinkimas taip pat nutarė, kad LN valdyba sudarytų komisiją peržiūrėti įstatus ir jiems pritaikyti vis augančiai LN organizacijai.

— Balandžio 16, seštadienį, LN Gedimino Pilies menėje įvyks Toronto lietuvių studentų šokiai.

— Balandžio 17, sekmadienį, 1 v. p. p., Karaliaus Mindaugo menėje įvyks tradicinis "Vėlykų stalo" po buvus su tradiciniais valgiais. Meninę programą atliks sol. V. Zemelytė ir kitos dainininkės.

— Lietuvių pensininkų klubo valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. Jonas Karpis, ižd. Martynas Račys, sekr. Leokadija Cėsekiene, narys kultūros reikalams Juozas Jagėla, moterų sekcijos vadovė Ona Tačauskienė.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v. v. B. Tarydūi tel. 537-3684.

JIEŠKOMA MOTERIS vyresnio amžiaus moters priežiūrai. Nemokamas butas. Skambinti tel. 536-8896 Toronte.

ARIZONOS šiltsas, sausais ir saulėtais oras vis daugiau ir daugiau pritraukia žmonių, kurie tikrai rūpinasi savo sveikata. Be to, nuosavybų kainos čia, kol kas, vis dar yra gerokai žemesnės negu kitur. D. ZAKARAS, CENTURY 21 REALTY, 8528 N. 7 St., Phoenix, Arizona 85020, USA.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Parapijos rekolekcijas veda kun. A. Grauslys. Pamokslai — 9 v. r. ir 7.30 v. v., sekmadienį per visas Mišias. Išpažinčių klausoma kasdien. Prie šventovės įėjimo renkamos aukšos N. Pr. Marijos seselėms ir vargšams. Automobilius vakarais prašome statyti Neilsono autoįkėstėje.

— Sveikiname Lietuvos Kankinių parapiją, turėjusią labai sėkmingą koncertą ir vakarienę statybos reikalams.

— Rekolekcijos jaunimui nuo 15 m. amžiaus bus balandžio 1-3 d. d. Good Shepherd vienuolyne, Sharon, Ont. Rekolekcijų vedėjas — kun. J. Bacevičius, OFM ir seselė Ignė. Registrucijos tel. 533-0621.

— Balandžio 1 — pirmasis mėnesio penktadienis. Mišios — 8 v. v. — Rekolekcijų metu šventovės prieangyje galima nusipirkti naujų religinių knygų.

— Ateinanti sekmadienį rinkliava skoloms mokėti.

— A. a. Justinas Juška, 79 m., palaidotas kovo 28 d. iš mūsų šventovės Sv. Jono kapinėse. Paliko žmoną Oną, sūnų Viktorą, dukrą Eleną ir gimines Joną, Augustiną ir Henriką Sukauskus. A. a. Edvardas Armolavičius 17 m., žuvęs automobilio nelaimėje, palaidotas kovo 28 d. Paliko motiną Petrę Armolavičienę ir brolį Romą su žmona Denise. A. a. Bronė Paškauskienė, 68 m., palaidota kovo 29 d. Paliko sūnų Henriką Australijoje ir seserį Julę Kazlauskienę Lietuvoje. Visiems gili užuojauta.

— Organizacijos ir pavieniai asmenys, kurie planuoja naudotis mūsų salėmis 1978 m., prašomi jas užsakyti iki balandžio pabaigos.

— Metinis parapijos susirinkimas — šį sekmadienį po 11.30 v. Mišių parapijos salėje. Nominacijų komisija: V. Ignaitis, A. Plėnys ir B. Stankevičius.

— Kun. B. Mikalauskas, OFM, išvyko į Winnipegą vesti rekolekcijų.

— Choras ruošiasi Vėlykoms. Per Prisikėlimo Mišias, 12 v. naktį, gros V. Verikačio pučiamųjų instrumentų vienetas iš Parkdale mokyklos, kuris kartu su choru atliks keletą giesmių. Choras ruošiasi ir religiniam koncertui, kuris įvyks balandžio 24 d. Sv. Cecilijos šventovėje. Programą atliks muz. O. Beresnevičienė, sol. Apolonija Sapalis-Raikovskis ir mūsų choras.

— Paskaita apie Sv. Raštą skaitys kun. A. Grauslys mūsų parodų salėje šį sekmadienį, 6 v. v. Visi kviečiami dalyvauti.

— Mišios: Seštadienį 8 v. už Aleksą Armolavičių, užpr. P. Armolavičienė, 8.30 už Vytautą Pilią, užpr. T. pranciškonai, 9 v. už Aušrą Sapijonę, užpr. B. J. Tamulioniai, 9.30 už Ignę Virkutienę, užpr. A. Virkutis; sekmadienį 8 v. už Antaną Sapijonį, užpr. E. G. Kuchalskiai, 9 v. už Petrą Ledą ir Juozą Taujienį, užpr. A. Ledienė, 10 v. už Petrą Kupstį, užpr. šeima, 10.45 tretininkų intencija, užpr. tretininkai, 11.30 už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v. v. už Liudą Racevičių, užpr. N. Racevičienė.

PADĖKA

Toronto "Gintaro" ansamblis nuosirdžiai dėkoja visiems atsilankiusiems į metinį "Gintaro" koncertą. Gausus dalyvavimas iš Toronto, apylinkinių miestų ir iš tolimų vietovių buvo labai malonus.

Ypatingai didelis ačiū: solistei Vandai Stankienei už dalyvavimą meninėje programoje ir pasaukijama kelioninginių bei honoraro; Hamiltono "Gyvataro" vadovei Genovaitėi Breichmanienei ir Detroito "Silainės" vadovei G. Gobienėi už sveikinimus ir dovanas; Toronto "Atžalynui" už gėles; p. p. Arštikičiams iš Bramptono už gėles; A. Abromaitienei, J. Bakiui, V. Balsienėi, E. Jankutei, A. Kaminskui, K. Manglicui, A. Puterui, K. Rusinui, B. Staniulienėi, A. Tamošaičiui, G. Valiūnienėi už loterijos fantus; "Gintaro" krikšto tėvams dr. A. ir S. Kazlauskams, Genei Kuzmieni, S. ir V. Liuioms ir dr. A. A. Valadkoms už stambia materialinę auką; visiems "Gintarielių" tėvams, kurie suaukojo daug maisto ir darbo, ruošiant šokėjams vakariene; "Gintaro" tėvų komiteto nariams už įsijungimą į talką. "Gintaro" vadovybė

PADĖKA

Už lankymą manęs ligoninėje po operacijos ir namuose, taipgi už atsiųstus linkėjimus bei gėles nuosirdžiai ačiū: Toronto "Varpo" chorui, skautininkui Ramovei, vyr. skaučių kunigaikštienės Birutės draugovė, "Satrijos" tunto tuntininkai, artimiesiems bei draugams. Jūsų parodytas nuosirdumas liks man ilgai neužmirštas.

Visada dėkinga — Prima Saplienė

PAMESTAS ŽIEDAS Anapilio salėje (moterų prausykloje) kovo 26 d. statybos vėliaus vakarienos metu. Prašoma gražinti jį savininkui per "T. Žiburių" administraciją arba Lietuvos Kankinių par. kleboniją. Paskirta \$25 radybų.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatytus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v. p. p. telefonui 535-4329.

Hamiltono mergaičių choro "Aidas" ir sol. V. Verikačio

KONCERTAS

balandžio 3, sekmadienį, 3.30 v. p. p., Toronto LIETUVIŲ NAMUOSE, Mindaugo menėje

- Chorui ir solistui akompanuoja muzikas J. Govėdas
- Pelnas skiriamas "Aido" kelionei į Pietų Ameriką
- Kviečiame visus dalyvauti koncerte ir paremti "Aido" kelionę

Koncertą globoja LN Moterų Būrelis

"ATZALYNAS" metini pavasario KONCERTA-BALIŲ

balandžio 23, šeštadienį, 7 v. v., Toronto Lietuvių Namuose — Karaliaus Mindaugo menėje

PROGRAMOJE:

- * "Jaunimo garsai" iš Sudburio
- * visos "Atžalyno" grupės
- * šilta vakarienė su vynu
- * loterija, baras ir kitos staigmenos
- * šokiams gros "Atspindžiai" iš Londono

Remkime šokantį-dainuojantį jaunimą!

Tėvų komitetas

įvyks

Iėjimas — \$3.00, pensininkams ir studentams — \$2.00
Bilietai iš anksto platinami Lietuvių Namuose, Prisikėlimo parapijoje ir Anapilyje

NUOSIRDŽIAI Kviečia VISUOMENĘ!

Stalai numeruoti (10 prie stalo) rezervuojami:
J. Bubulienė 667-8260
P. Dovydaitis 270-9247
V. Dauginis 553-1121 arba 822-7376
Bilietai — \$9.00, studentams — \$5.00

Hamiltono mergaičių choro "Aidas" ir solisto V. Verikačio koncertas įvyks balandžio 3, sekmadienį, 3.30 v. p. p., Lietuvių Namuose. Koncertą globoja LN Moterų Būrelis.

Bickford Park High School kreipėsi į "T2" redakciją, prašydama, pranešti, kad ji rengia metinį bazarą balandžio 1 d. nuo 7 v. r. iki 10 v. v. Bus etninė grupių parodos, valgiai, gimnazijos mokinių atliekama programa, vaidinimas, vandens sportas, tautinių šokių grupės. Iėjimas — \$1.00, vaikams — 50 ct. Loterija, kurioje galima bus laimėti \$200 su įėjimo biilietais. Adresas: 777 Bloor St. West.

Pavasario koncertas, rengiamas "Varpo" choro, įvyks balandžio 16, šeštadienį, LN Namų salėje. Meninę programą atliks "Varpas" ir jauna solistė iš Hamiltono Anita Pakalinskaitė. Bilietai — pas J. Sarūną Prisikėlimo parapijoje sekmadieniais po pamaldų ir pas P. Dunderą (tel. 763-6538).

Rytersono Politechnikos Instituto teatro skyrius rengia specialų 6 savaitių vasaros kursą (geguzės ir birželio mėn.) pažengusiems aktoriams šiose srityse — grimavimo, vaidinimo, scenografijos ir džiazo. Prašymai priimami jau dabar. Vietų skaičius ribotas. Informacijų teikiantis: Brenda Rooney tel. 595-5088.

Telefonu iš Čikagos mūsų bendradarbis Vl. Ramojus pranešė, kad opera "Romeo ir Julija", pastatyta Čikagos Lietuvių Operos, kovo 26 ir 27 d. d. praėjo su gražiausiu pasisekimu. Abiejuose spektakliuose dalyvavo apie 2600 asmenų. Jų buvo net iš Toronto, Montrealio, Los Angeles ir kitų vietovių. Labai gražiai pasirodė operos choras. Pagrindinius vaidmenis puikiai atliko sol. G. Capkauskienė ir S. Wycik. Taip pat išpuilingai pasirodė sol. J. Vaznėlis ir kiti. Trečiame spektaklyje Romeo vaidmenį atliko rontietis sol. R. Strimaitis. Bilietai į šį spektaklį baigiami išparduoti. Lietuvių operos mecenatai sudėjo \$14.750 (pernai — \$26.000). Šiemet buvo žymiai daugiau žiūrovų.

Telegrama iš Lietuvos pranešė, kad kovo 20 d. mirė kun. Aleksandras Kenėšis, giminaitis kunigų Liongino ir Lauryno Kemėšių, dirbančių kanadiečių parapijoje Thessalon, Ont. Velionis buvo gimęs 1929 m., įšventintas 1952 m. Visą laiką darbavosi Panevėžio katedroje.

NATURALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt.R.N.A.

PARDUODAMI vasarvietės sklypai po 5.5, 3.9 ir 3.5 akrus miško su 200 pėdų ežero pakrantės. Geros salygios lietuviams. Skambinti tel. 767-8711 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

GELES IVAIRIOM PROGOM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamergėms, statų papuošimui, koražams ir kt. Skambinti V. Siminkevicienei, telefonu 763-6256 po 6 v. v. Toronte.

Lietuvos Kankinių šventovės statybos finansinio vėliaus komiteto rengtas koncertas-vakarienė kovo 27 d. Anapilio salėje buvo sėkmingas tiek meniniu, tiek finansiniu požiūriu. Nors dalyvavimas vakarienoje atsiėjo asmeniui \$25, tačiau susirinko apie 250 rėmėjų. Plačiau — kitame "T2" nr.

KLB krašto valdyba išsiuntinėjo informacinį leidinį "The Violations of Human Rights in Lithuania 1975" parlamentariams, politikams, bibliotekoms. Gauta keliolika atsiliepimų. Pzv. senatorius J. W. Carteris rašo: "Ką tik gavau Jūsų knygelę ir jau spėjau ją pasklaidyti bei peržiūrėti turinį. Aš jau rūpestingai perskaitysiu, ką tik galėsiu."

Turiu pasakyti, jog esu labai dėkingas Kanados Lietuvių Bendruomenei ir kitoms Baltiečių Federacijos Kanadoje bendruomenėms ne tik už jų įnašą į socialinį, ekonominį ir kultūrinį krašto gyvenimą, bet ir už nuolatinį kėlimą laisvės palaikymo, už jų pastangas priminti kanadiečiams, kad laisvė nėra savaime gaunamas dalykas, kaip daugelis mūsų esame linkę manyti. Mano nuomone, tai yra pats didžiausias įnašas.

Toronto L. Namų Moterų Būrelis rašo "T2": "Dėkodamos už Jūsų paslaugas, siunčiame mažą auką \$25. Linkime augti, didėti, tobuleti." "T2" leidėjai nuosirdžiai dėkoja už paramą.

Studijinio pobūdžio seminaras komunizmui studijuoti buvo surengtas Latvijų Namuose kovo 19 d. Tai buvo tęsinys tarptautinio sąjūdžio už pasaulio taiką ir laisvę. Alan Widing gyvildeno komunizmo kariniu, ekonominiu ir ideologiniu požiūriu. Apie disidentų sąjūdį ir žmogaus teises Sov. Sąjungoje kalbėjo rusų tremtinys Aleksandras Gudionis, atvykęs iš anapus tik prieš metus. Į klausimus atsakinėjo per vertėją. Seminaras dalyvavo 60 asmenų, jų tarpe ir pora lietuvių.

Lietuvių lėšos grįžta lietuviams

Metinis "Paramos" susirinkimas įvyko L. Namuose kovo 20 d. Dalyvavo per 400 asmenų. Pagal įstatus, pirmininkavo valdybos pirm. Vyt. Aušrotas, kuris susirinkimui vadovavo labai demokratiškai ir jį baigė per 3.5 val. Iš klausius parėgių pranešimus, ilgiau buvo svarstytas P. Kalendros pasiūlymas, liečias pigesnes paskolas (2%) "Paramos" tarnautojams ir valdomųjų organų nariams. Susirinkimas balsų dauguma pasisakė prieš tokį valdybos nutarimą ir jį panaikino, leisdamas vietoj to pakelti atlyginimus, jei yra reikals.

Iš pranešimų buvo matyti, kad "Parama" per pastaruosius metus paaugo 2.5 mil. dolerių ir gauna gerą pelną, kurio dalis tenka nariams ir lietuvių organizacijoms. Šiame susirinkime buvo patvirtintas valdybos patikėtas pelno dalies paskirstymas. Po \$1000 paskirta KLB krašto valdybai, KLB Toronto apylinkės valdybai, Toronto Maironio mokyklai, Vasario 16 gimnazijai; po \$300: Tautos Fondui, Lietuvių Fondui, ateitininkams, "Vyčio" sporto klubiui, "Aušros" sp. klubui, "Varpo" chorui, "Gintarui", "Atžalynui", Stepo Kairio muzikiniam vienietui, "Aitvaro" teatrui, Romuvos stovyklavietei, skautams, L. Vaikų Namams, Prisikėlimo parapijai, Lietuvos Kankinių parapijai, liet. ev. liuteronų Išganytojų parapijai, pensininkų klubui. Be to, paskirtos stipendijos po \$300 R. Grigaliūnaitėi ir R. Bumbulytei.

Į valdomuosius organus perrinkti tie patys asmenys, išskyrus G. Beresnevičių, kuris buvo išrinktas vietoje O. Kušnėraičio.

Informacinę bibliografinę knygą apie įvairias tautybes, jų kultūrą išleido Ontario švietimo, kultūros ir pramogų ministerijos. Ją paruošė studentės Janet Maxwell, Banuta Rubess, Indra Sabanskis, Dorothy Jean Todd. Tai jų 1976 m. darbas, kuris pasiekė viešumą 1977 m. Veikalas yra 626 psl. Lietuviams paskirti 6 psl. Juose sužymėti keli veikalai, kuriuose rašoma apie Kanados ir aplamai apie lietuivius. Apie juos taipgi rašoma baltiečių skyriuje. Sudarant atitinkamą bibliografinę medžiagą, autorėms talino I. Sernaitė-Meiklejohn. Nei leidinio kaina, nei gavimo vieta nepažymėta.

Ateitininkų sendraugių rengta prof. B. Mačiūkos paskaita Prisikėlimo Parodų salėje susilaukė gana gausios auditorijos. Profesorius, remdamasis faktais bei statistikos duomenimis, dėstė apie dabartinės Lietuvos pramoninimą, miestų augimą, lietuviškumą ir rusifikacijos pavojų. Po valandą užtrukusios paskaitos profesorius dar ilgokai atsakinėjo į klausimus. Atvykęs į Torontą prof. B. Mačiūka iš JAV aplankė "T2" ir kitas lietuvių institucijas.

Komunistų valdomuose kraštuose yra įvesta Tarptautinė Moterų Diena, kurioje moterys skatinamos atktyviau dalyvauti komunistinės diktatūros stiprinime. Ta Diena buvo paminėta ir prokomunistinio Toronto Moterų Klubu Clairemonte gatvėje. Klubui pirmininkauja A. Guobienė. Minėjime bei vaišėse dalyvavo ir matematikas Bronius Riauba iš okup. Lietuvos, kuris lankosi Kanadoje moksliniais tikslais.

Prokomunistinė Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Toronte kuopa š. m. kovo 6 d. susirinkime nutarė paminėti 65 metų veiklos sukaktį (įsteigta 1912 m.). Taip pat buvo svarstytas draugijos likvidacijos klausimas, nes labai sumažėjo narių skaičius.

MONTREALQUE

Paminėta sukaktis. Agronomijos daktaras dail. Alfonsas Vazalinskas atšventė 65 metų amžiaus sukaktį. Ta proga K. Mindaugo šaulių kuopa, kurioje jis yra aktyvus narys, suruošė jam gražų pagerbimą. Sukaktuvininką su žmona Irena Čepaityte, taip pat diplomuota agronome, pasitiko pagerbimo iniciatorius Ignas Petrauskas. Gėles prisegė kuopos nariai — O. Vadišienė ir Aug. Mylė. Pagerbimą pradėjo I. Petrauskas, pasveikindamas susirinkusiųjų vardu. Tolimesnei programai vadovauti pakvietė agr. Pr. Rudinską, kuris apibūdino sukaktuvininko 65 metų gyvenimo kelią. Pasak jo, sukaktuvininkas yra baigęs Dotnuvos Žemės ūkio Akademiją, dirbęs "Lietūkyje", baigęs karo mokyklą atsargos įleitenanto laipsniu. Vokietijoje gavo daktaro laipsnį. Montrealyje, dirbdamas fabrike, baigė meno mokyklą, o dabar lanko prancūzų kalbos kursus. Kuklus, mandagus, nuosirdus, geras dainininkas. Jo duosnumas savo tapybos paveikslais lietuvių organizacijoms yra neįkainojamas. Nė viena loterija neapsieina be dail. A. Vazalinsko aukos. Sukaktuviniai le-

diniai, parapijos biuletiniai, parengimų scenos — tai nuosirdus dailininko darbas kitiems. Lietuvių šeimų namuose dažnai matome gražius, realistinius jo paveikslus. Jis dalyvauja lietuvių ir kanadiečių dailės parodose. Visuomeninis lietuvių gyvenimas jam yra taip pat artimas.

Sukaktuvininką sveikino kun. J. Aranauskas, šaulių kuopos vardu — Sušinskas, šeimos ir giminių — sūnus inž. Gytis Vazalinskas, buvusių "Lietūkio" tarnautojų — Juozas Lukoševičius. Algio Rudinsko šeima iš Santa Clara atsiuntė telegramą.

Sukaktuvininkui sugiedota "Ilgiausių metų" ir įteiktos dovanos. Svečių vardu televizija įteikė I. Petrauskas ir Pr. Rudinskas, giminių dovaną — lagaminą su visais dailininkui reikalingais dalykais įteikė anukė Adita Vazalinskaitė ir Rūta Rudinskaitė. Sukaktuvininkas visiems nuosirdžiai padėkojo už jam skirtas dovanas, gausių svečių dalyvavimą ir vaišes, kurias paruošė sesės šaulės su visa eile pagalbininkų. Pagerbimą dalyvavo per 120 svečių. Jaunam akordeonistui Remeikiui grojant, visi linksminosi iki vidurnakčio. A. A.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:

Einaamasis s-tas 6.0%
Taupomasis s-tas 8.0%
Pensijų planas 8.5%
Term. ind. 1 m. 9.5%
Term. ind. 2 m. 9.5%
Term. ind. 3 m. 9.5%

DUODA PASKOLAS:

Asmenims 11.0%
Nekiln. turto 10.25%
Čekių kredito 12.0%
Investacines nuo 10.5%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 13 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Jocytė dėkoja

Dėkoju Pasaulio Lietuvių Jaunimo S-gai už pakvietimą ir suteiktą galim